

CEIP JOSÉ GARCÍA PLANELLS
Manises

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA 4T PRIMÀRIA CURS 2020-21

Basada en la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la Millora de la Qualitat Educativa (LOMQE). A més a més, tindrem en compte les concrecions del currículum de dita llei; a nivell nacional el RD 126/2014, de 28 de Febrer i a nivell autonòmic del Decret 108/2014, de 4 de juliol del Consell pel qual s'estableixen les ensenyances mínimes de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana

Realitzada per:	Revisada per:
Equip Docent 4t CURS	Cap d' estudis:
Data: 09/09/20	Data: 15/01/21

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ.....	4
1.1 Justificació.....	4
1.2. Contextualització.....	5
1.2.1 Necessitats derivades del confinament.....	5
1.2.2 Col·legi.....	5
1.2.3. Dades de l'equip pedagògic de nivell.....	6
3.COMPETÈNCIES.....	11
3.1. Contribució de l'àrea de Ciències socials a l'adquisició de les competències.....	13
3.2 Contribució de l'àrea de Ciències de la Naturalesa a l'adquisició de les competències.....	15
3.3 Contribució de l'àrea de Castellano a l'adquisició de les competències.....	16
3.4 Contribució de l'àrea de Llengua i literatura a l'adquisició de les competències.....	19
3.5 Contribució de l'àrea de Matemàtiques a l'adquisició de les competències.....	22
3.6 Contribució de l'àrea de Valors Socials i Cívics a l'adquisició de les competències.....	24
3.7 Desenvolupament de les competències bàsiques en l'àrea de Plàstica.....	29
4. CONTINGUTS.....	31
4.1 Ciències Socials.....	31
4.2 Ciències Naturals.....	33
4.3 Castellano.....	134
4.4 Àrea de Llengua i literatura.....	138
4.5 Matemàtiques.....	143
4.6. Valors socials i cívics.....	148
4.7 Educació artística.....	149
5. UNITATS DIDÀCTIQUES.....	154
5.1. Distribució temporal de les unitats (Temporització).....	154
6. METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES.....	159
6.1 Metodologia general i específica.....	159
6.2. Recursos Didàctics i Organitzatius.....	160
6.3 Metodologia en cas de confinament.....	161
7. AVALUACIÓ DE L'ALUMNAT.....	162
7.1. Criteris d'avaluació- Instruments d'avaluació.....	162

7.2. Criteris de qualificació	252
7.3 Activitats de reforç i ampliació.....	252
8.MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA.	253
9. ELEMENTS TRANSVERSALS.....	254
9.1. Foment de la lectura. Comprensió lectora. Expressió oral i escrita.	254
9.2 Comunicació audiovisual. Tecnologies de la informació i de la comunicació.....	255
9.3 Educació cívica i constitucional i igualtat efectiva entre homes i dones.	256
9.4 Emprenedoria	257
10. AVALUACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ.....	258

1. INTRODUCCIÓ.

1.1 Justificació.

La present Programació Didàctica es regula per l'establert en:

- La Llei Orgànica 2/2006 de 3 de maig, modificada per la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la Millora de la Qualitat Educativa.(LOMQUE).
- Real Decreto 126/2014, de 28 de febrero, por el que se establece el currículo básico de la Educación Primaria.
- Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel que s'estableix el currículum i desenvolupa l'ordenació general de l'Educació Primària en la Comunitat Valenciana.
- Decret 88/2017, de 7 de juliol, del Consell, pel que es modifica el Decret 108/2014, de 4 de juliol.
- Decret 136/2015, de 4 de setembre, del Consell, pel qual es modifiquen el Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'establix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana.

Tal com queda reflectit en l'article 91 de la Llei orgànica d'Educació 2/2006 (LOE), i no modificada per la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la Millora de la Qualitat Educativa, en la qual es basa la present programació, es concreten les funcions del professorat i s'estableix com a responsabilitat del docent "la programació i l'ensenyament de les àrees, matèries i mòduls que tinguen encomanats".

Així mateix, segons l'article 12.1 del Decret 108/2014: Elaboració, supervisió i avaluació de les programacions didàctiques. En educació primària, la planificació de la programació docent de cada àrea serà de curs. En conseqüència, les programacions didàctiques seran elaborades per l'equip docent conformat pels mestres i mestres que impartisquen docència en el respectiu curs de l'etapa, coordinats per la direcció d'estudis o qui tinga atribuïdes les seues funcions, i atesa la necessària coordinació entre les diferents àrees. Per últim, al DECRET 88/2017, de 7 de juliol, del Consell, pel qual es modifica el Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana, estableix:

ANNEX: Modificació del Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana.

Article 5. Horari.

1. Amb l'objectiu d'oferir una major flexibilitat a la jornada lectiva, l'horari lectiu setmanal permet als centres educatius programar en sessions d'entre 45 minuts i 60 minuts i, a més, es possibilita l'aplicació de projectes d'innovació pedagògica, projectes de contingut competencial, interdisciplinaris i tasques d'equips, dins del marc de l'autonomia que els centres tenen reconeguda en la llei d'educació vigent.

2. e) Els períodes lectius setmanals de lliure disposició es poden assignar a diverses àrees o a projectes interdisciplinaris, els objectius dels quals siguen assegurar a l'alumnat l'adquisició de les competències i els objectius del currículum, especialment a millorar la competència comunicativa oral de l'alumnat; a aquest darrer aspecte no es dedicarà menys d'1 hora. La distribució d'aquests períodes lectius no podrà ser aplicada a una sola àrea.

5. Per fomentar la innovació i promoure l'autonomia dels centres, la programació didàctica es pot dur a terme mitjançant projectes específics, com ara, treball per projectes, per àmbits, interdisciplinaris, adreçats a millorar l'èxit escolar que asseguren a l'alumnat l'adquisició de les competències i els objectius del currículum. Aquests projectes han de tractar, com a mínim, els aspectes següents:

- a) L'assignació dels elements del currículum de més d'una de les àrees establertes en la normativa vigent.
- b) L'avaluació del projecte.
- c) La concreció de la càrrega horària del projecte i la distribució d'aquesta.

1.2. Contextualització.

1.2.1 Necessitats derivades del confinament

Aquesta programació didàctica , **dirigida a l'alumnat de 4^{ta}A , 4^{ta}B i 4^{ta}C** d'Educació Primària, partís dels informes de nivell d'aprenentatge dels alumnes del curs 2019-2020. Intentant donar resposta a les possibles carències que es donaren durant el temps de confinament.

Basant-nos en els resultats de les avaluacions inicials, observem que en les tres classes començar el curs reforçant:

*Àrea de matemàtiques:Fonamentalment les operacions bàsiques i la resolució de problemes.

No obstant, destaquem que els resultats de les avaluacions inicials ha sigut positius en les àrees de de llengua valenciana i de castellà

1.2.2 Col.legi

LOCALITZACIÓ	Població en què es troba: Manises.
	Àmbit rural.
	Característiques de la població: Nivell socio -cultural mig
TIPUS DE CENTRE	Públic
CARACTERÍSTIQUES DEL CENTRE	Etapas que imparteix:: E. infantil de 3/6 anys i Primaria
	Nombre d'alumnes
	Nombre d'unitats en les diferents etapes
	Entorn social i econòmic. mig-baix

1.2.3. Dades de l'equip pedagògic de nivell.

NOM	CURSOS QUE IMPARTEIX	ALTRES TASQUES QUE DESENVOLUPA AL CENTRE
Ana Fuentes Escibano	Quart	
Magdalena Julià Fonfria	Quart	
Roberto Sanz	Quart	
Sara Peñalver		
Pilar Soto		Anglès
M ^a Angeles Herraiz	Religió	

2. OBJECTIUS DE L'ETAPA VINCULATS AMB L'ÀREA.

Els objectius estableixen les capacitats que l'alumnat han d'aconseguir en finalitzar el procés educatiu, tot referint-se, com a mínim, a cinc grans tipus de capacitats humanes: cognitives o intel·lectuals, psicomotrius, afectives, de relació interpersonal i d'actuació i inserció social.

Segons el **Reial Decret 126/2014 de 28 de febrer**, en el seu article 7, s'estableixen els objectius generals per a l'etapa d'Educació Primària, que són els següents:

- Conèixer i apreciar els valors i les normes de convivència, aprendre a obrar d'acord amb aquestes, preparar-se per a l'exercici actiu de la ciutadania i respectar els drets humans, i també el pluralisme propi d'una societat democràtica.
- Desenvolupar hàbits de treball individual i d'equip, d'esforç i de responsabilitat en l'estudi, i també actituds de confiança en si mateix, sentit crític, iniciativa personal, curiositat, interès i creativitat en l'aprenentatge, i esperit emprenedor.
- Adquirir habilitats per a la prevenció i per a la resolució pacífica de conflictes, que els permeten actuar amb autonomia en l'àmbit familiar i domèstic, i també en els grups socials amb què es relacionen.
- Conèixer, comprendre i respectar les diverses cultures i les diferències entre les persones, la igualtat de drets i oportunitats d'homes i dones i la no-discriminació de persones amb discapacitat.
- Conèixer i utilitzar de manera apropiada el castellà i el valencià, i desenvolupar hàbits de lectura.
- Adquirir en, almenys, una llengua estrangera la competència comunicativa bàsica que els permeta expressar i comprendre missatges senzills i resoldre situacions quotidianes.
- Desenvolupar les competències matemàtiques bàsiques i iniciar-se en la resolució de problemes que requerisquen la realització d'operacions elementals de càlcul, coneixements geomètrics i estimacions, i també ser capaços d'aplicar-los a les situacions de la seua vida quotidiana.
- Conèixer els aspectes fonamentals de les ciències de la naturalesa, les ciències socials, la geografia, la història i la cultura.
- Iniciar-se en la utilització, per a l'aprenentatge, de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació desenvolupant un esperit crític davant els missatges que reben i elaboren.
- Utilitzar diferents representacions i expressions artístiques i iniciar-se en la construcció de propostes visuals i audiovisuals.
- Valorar la higiene i la salut, acceptar el propi cos i el dels altres, respectar les diferències i utilitzar l'educació física i l'esport com a mitjans per a afavorir el desenvolupament personal i social.
- Conèixer i valorar els animals més pròxims a l'ésser humà i adoptar formes de comportament que afavorisquen la seua cura.
- Desenvolupar les capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les relacions amb els altres, i també una actitud contrària a la violència, als prejudicis de qualsevol tipus i als estereotips sexistes.
- Fomentar l'educació viària i actituds de respecte que incidisquen en la prevenció dels accidents de trànsit.

Totes les àrees es relacionen amb la major part dels objectius curriculars. No obstant això, hi ha dos tipus de relacions:

- Una relació disciplinària, quan l'àrea respon a l'àmbit concret a què es refereix l'objectiu.
- Una relació de transversalitat, quan l'objectiu es refereix a àmbits que han d'impregnar tots els elements del currículum.

Les taules següent resumeixen aquestes relacions entre els objectius curriculars i les diferents àrees:

OBJECTIUS CURRICULARS	RELACIÓ AMB LES CIÈNCIES DE LA NATURALES A		RELACIÓ AMB LES CIÈNCIES SOCIALS		RELACIÓ AMB LENGUA I LITERATURA (Castellà)		RELACIÓ AMB LES MATEMÀTIQUES		RELACIÓ AMB ANGLÉS	
	D	T	D	T	D	D	D	T	D	T
Objectiu a.)										
Objectiu b.)										
Objectiu c.)										
Objectiu d.)										
Objectiu e.)										
Objectiu f.)										
Objectiu g.)										
Objectiu h.)										
Objectiu i.)										
Objectiu j.)										
Objectiu k.)										
Objectiu l.)										
Objectiu m.)										
Objectiu n.)										

*(D) relació disciplinària

*(T) relació de transversalitat

OBJECTIUS CURRICULARS	RELACIÓ AMB EDUCACIÓ FÍSICA		RELACIÓ AMB EDUCACIÓ SOCIAL I CÍVICA		RELACIÓ AMB EDUCACIÓ ARTÍSTICA		RELACIÓ AMB RELIGIÓ		RELACIÓ AMB LENGUA I LITERATURA	
	D	T	D	T	D	T	D	T	D	T
Objectiu a.)										
Objectiu b.)										
Objectiu c.)										
Objectiu d.)										
Objectiu e.)										
Objectiu f.)										
Objectiu g.)										
Objectiu h.)										
Objectiu i.)										
Objectiu j.)										
Objectiu k.)										
Objectiu l.)										
Objectiu m.)										
Objectiu n.)										

*(D) relació disciplinària

*(T) relació de transversalitat

3.COMPETÈNCIES

«Seguint la Recomanació 2006/962/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de desembre de 2006, sobre les competències clau per a l'aprenentatge permanent, aquest Reial Decret es basa en la potenciació de l'aprenentatge per competències, integrades en els elements curriculars per a propiciar una renovació en la pràctica docent i en el procés d'ensenyament i aprenentatge. S'hi proposen nous enfocaments en l'aprenentatge i avaluació, que han de suposar un canvi important en les tasques que han de resoldre els alumnes, i plantejaments metodològics innovadors. La competència és una combinació d'habilitats pràctiques, coneixements, motivació, valors ètics, actituds, emocions i altres components socials i de comportament que es mobilitzen conjuntament per a aconseguir una acció eficaç. Es considera, doncs, com a coneixement en la pràctica un coneixement adquirit a través de la participació activa en pràctiques socials que, com a tals, es poden desenvolupar tant en el context educatiu formal, per mitjà del currículum, com en els contextos educatius no formals i informals».

«S'hi adopta la denominació de les competències clau definides per la Unió Europea. Es considera que "les competències clau són aquelles que totes les persones necessiten per a la seua realització i desenvolupament personal, i també per a la ciutadania activa, la inclusió social i l'ocupació". S'hi distingeixen set competències clau essencials per al benestar de les societats europees, el creixement econòmic i la innovació, i s'hi descriuen els coneixements, les capacitats i les actituds essencials vinculades a cada una».

Les competències clau del currículum són les següents:

COMPETÈNCIES
Competència en Comunicació lingüística (CCLI)
El llenguatge és l'instrument fonamental de l'aprenentatge perquè qualsevol activitat de les persones té com a punt de partida l'ús de la llengua.
Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia (CMCT)
Potència la introducció als mètodes del coneixement científic i al coneixement de medi natural i els seus recursos. Això és necessari per a actuar en la protecció del medi ambient i aconseguir un desenvolupament sostenible.
Competència digital (CD)
Fa possible l'obtenció, registre, interpretació i comunicació del coneixement a través de mitjans digitals, Internet i per mitjà de les TIC. El seu aprofitament en l'aprenentatge requereix el maneig responsable de diverses ferramentes i programes per a obtenir informació, filtrar-la de manera

crítica, crear continguts, compartir-los i interactuar en la Xarxa.
Competència per a aprendre a aprendre (CAA)
Potència la reflexió sobre un mateix com a aprenent, sobre les estratègies que més s'ajusten als requeriments de la tasca i al seu grau de destresa. Així mateix, es promou la confiança en les seues possibilitats i la participació en situacions d'Aprenentatge Cooperatiu.
Competència social i cívica (CSC)
S'integren coneixements diferents i habilitats complexes que permeten participar, prendre decisions, triar com comportar-se en determinades situacions i responsabilitzar-se de les eleccions i decisions adoptades. Aquestes característiques contribueixen a aconseguir una socialització positiva dels alumnes i una responsabilitat creixent en la seua participació en l'entorn.
Competència Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor (SIEE)
Fomenta la autonomia progressiva en la presa de decisions i planificació d'actuacions, en la resolució de problemes de temàtica social, i potència el seu sentit crític i sentit de la responsabilitat.
Competència en Consciència i expressions culturals (CEC)
Les tècniques i recursos propis dels diferents llenguatges artístics proporcionen una perspectiva creativa de la realitat, claus per a comprendre l'entorn visual, procediments per a estudiar-lo formalment i un suport per a l'expressió i la representació dels aprenentatges mitjançant aquests llenguatges.

Alguns dels trets característics de les competències són els següents:

- Són aprenentatges que es consideren imprescindibles.
- Constitueixen un saber, un saber fer i un saber ser. Es tracta de tots aquells recursos que el subjecte és capaç de mobilitzar de forma conjunta i integrada per resoldre amb eficàcia una situació en un context donat.
- Són sabers multifuncionals i transferibles, perquè l'adquisició d'una competència implica el desenvolupament d'esquemes cognitius i d'acció que es poden aplicar en diversos contextos, segons les necessitats.
- Tenen un caràcter dinàmic i il·limitat, ja que el grau d'adquisició d'una competència no té límit, sinó que es tracta d'un continu en el qual cada persona, al llarg de tota la seua vida, va adquirint graus diferents de suficiència depenent de les necessitats acadèmiques i laborals que se li van plantejant.

- Són avaluables, atès que es tradueixen en accions i tasques observables.
- Requereixen un aprenentatge situat, vinculat a un determinat context i a unes determinades tasques.

3.1. Contribució de l'àrea de Ciències socials a l'adquisició de les competències.

El treball en Ciències Socials es relaciona directament amb les competències socials i cíviques i amb la consciència i les expressions culturals, que li serveixen de context d'estudi, sobretot, en els cursos més alts. Les competències en ciència i tecnologia i la competència per a aprendre a aprendre tenen una vinculació transversal molt estreta amb l'àrea per la gran importància que s'hi atorga al desenvolupament de processos de treball, mètodes d'estudi i aspectes relacionats amb la reflexió sobre els mateixos avanços. No obstant això, també s'hi tracten una gran quantitat d'aspectes que formen part de la resta de competències.

Competència social i cívica. En aquesta competència estan integrats els coneixements fonamentals de l'àrea, així com un gran nombre d'habilitats complexes que permeten participar, prendre decisions, triar com comportar-se en determinades situacions i responsabilitzar-se de les eleccions i decisions adoptades. Les Ciències Socials proporcionen un context significatiu per al desenvolupament d'aquesta competència perquè ofereixen sabers, se sustenten en processos de treball que es desenvolupen en diferents situacions d'aprenentatge i aborden actituds en relació amb el mateix individu, amb el seu entorn immediat i, en un sentit ampli, amb el món que l'envolta.

Consciència i expressió cultural. Des d'un enfocament cultural, l'àrea de Ciències Socials ofereix un context carregat de contingut i un punt de partida per desenvolupar en els alumnes la sensibilitat i la valoració pels aspectes culturals, més propers en un primer moment, i amplis en cursos superiors.

Competència matemàtica, científica i tecnològica. La relació de l'àrea de Ciències Socials amb aquesta competència és transversal, ja que utilitza molts dels seus mètodes, coneixements i processos per observar l'entorn, recollir dades, analitzar-los i extraure conclusions.

Els aspectes propis de la competència matemàtica que es relacionen directament amb els aprenentatges d'aquesta àrea són els següents:

El coneixement sobre el canvi i les relacions que s'estableixen entre els fets i els fenòmens comporta comprendre els tipus fonamentals de canvi i quan tenen lloc, amb la finalitat d'utilitzar models matemàtics adequats per a descriure'l i predir-lo.

L'anàlisi d'aspectes quantitius i qualitius de la realitat.

La solució de problemes relacionats amb la vida quotidiana i amb el món laboral.

La interacció amb el món físic, tant en els seus aspectes naturals com en els generats per l'acció humana. La comprensió de successos.

La predicció de conseqüències d'una determinada actuació.

La valoració i l'interés per la millora i preservació de les condicions de vida pròpia, de les altres persones i de la resta dels éssers vius.

En l'àmbit de les competències bàsiques en ciència i tecnologia, s'estableix un estret vincle amb les Ciències Socials, ja que és del tot impossible comprendre la realitat actual sense interpretar-la en clau d'avanços científics i tecnològics. Aquestes competències han de capacitar, bàsicament, per a identificar, plantejar i resoldre situacions de la vida quotidiana –personal i social– de la mateixa manera com s'actua davant els reptes i problemes propis de les activitats científiques i tecnològiques.

Competència per a aprendre a aprendre, vinculada, sobretot, amb el Bloc 1: Continguts comuns en el qual es recullen procediments i estratègies de treball, d'anàlisi de fenòmens, representació d'informació, etc. Les habilitats pròpies d'aquesta competència estan relacionades amb les capacitats per aprendre de forma cada vegada més eficaç i autònoma d'acord als propis objectius i necessitats. La metodologia de l'àrea i els procediments propis del seu estudi contribueixen decisivament a la consecució d'aquesta competència.

Competència en comunicació lingüística. El llenguatge és l'instrument fonamental de l'aprenentatge perquè qualsevol activitat de les persones té com a punt de partida i com a eina de processament intel·lectual l'ús de la llengua. En el procés d'aprenentatge en general i en aquesta àrea en particular, la competència lingüística té un gran protagonisme perquè és el vehicle a través del qual es produeixen els següents processos:

Comunicació oral i escrita.

Representació, interpretació i comprensió de la realitat. Construcció i comunicació del coneixement.

Organització i autorregulació del pensament, de les emocions i de la conducta.

Competència digital. Les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació proporcionen un accés ràpid i senzill a la informació sobre el mitjà i ofereixen, a més, eines atractives, motivadores i facilitadora dels aprenentatges. Les habilitats sobre les quals incideix especialment aquesta àrea són la recerca, l'obtenció, el processament i la comunicació de la informació i sobre la capacitat de transformació d'aquesta informació en coneixement.

Iniciativa i actitud emprenedora. Aquesta competència implica la capacitat de transformar les idees en actes. Això significa adquirir consciència de la situació en la qual s'intervé o que es resol i saber triar, planificar i gestionar els coneixements, destreses o habilitats i actituds necessaris amb criteri propi, amb la finalitat d'aconseguir l'objectiu previst. La metodologia de treball pròpia de les Ciències Socials proporciona elements per al desenvolupament d'aquesta competència relacionats amb les següents habilitats:

Creativitat i innovació per buscar solucions i respostes a qüestions diverses amb una perspectiva àmplia i oberta. Capacitat d'anàlisi, de planificació i d'organització en els projectes que es plantegen.

Sentit de la responsabilitat individual i col·lectiva

Anomenem perfil competencial de l'àrea la relació que s'estableix entre els blocs de contingut i els criteris d'avaluació curriculars d'una àrea i les competències clau.

3.2 Contribució de l'àrea de Ciències de la Naturalesa a l'adquisició de les competències.

El treball en Ciències de la Naturalesa es relaciona directament amb les competències en ciència i tecnologia i la competència per a aprendre a aprendre, per la gran importància que s'atorga en l'àrea al desenvolupament de processos de treball vinculats al mètode científic. No obstant això, també s'hi tracten un gran nombre d'aspectes que formen part de la resta de competències.

Competència matemàtica, científica i tecnològica. En aquest cas, s'estableix una relació de caràcter disciplinari, ja que aquesta competència està vinculada directament a conceptes, procediments i actituds de l'àrea de Ciències de la Naturalesa. Alguns aspectes propis d'aquesta competència que s'hi desenvolupen són els següents:

- Producció i interpretació de diferents tipus d'informació.
- Anàlisi d'aspectes quantitius i qualitius de la realitat.
- Solució de problemes relacionats amb la vida quotidiana i amb el món laboral.
- Interacció amb el món físic, tant en els seus aspectes naturals com en els generats per l'acció humana.
- Comprensió d'esdeveniments.
- Predicció de conseqüències d'una determinada actuació.
- Valoració i interès per la millora i preservació de les condicions de vida pròpia, de les altres persones i de la resta dels éssers vius.

Competència per a aprendre a aprendre, vinculada, sobretot, amb el Bloc 1: Iniciació a l'activitat científica, en el qual es recullen procediments i estratègies pròpies del mètode científic que serviran com a referent als aprenentatges d'altres àrees. Les habilitats pròpies d'aquesta competència estan relacionades amb les capacitats per a aprendre de forma cada vegada més eficaç i autònoma d'acord amb els propis objectius i necessitats. La metodologia de l'àrea i els procediments propis del seu estudi contribueixen decisivament a la consecució d'aquesta competència.

Competència en comunicació lingüística. El llenguatge és l'instrument fonamental de l'aprenentatge perquè qualsevol activitat de les persones té com a punt de partida l'ús de la llengua. En el procés d'aprenentatge en general, i en aquesta àrea en particular, la competència lingüística té un gran protagonisme, atès que és el vehicle a través del qual es produeixen els següents processos:

- Comunicació oral i escrita.
- Representació, interpretació i comprensió de la realitat.
- Construcció i comunicació del coneixement.
- Organització i autoregulació del pensament, de les emocions i de la conducta.

Competència digital. Les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació proporcionen un accés ràpid i senzill a la informació sobre el medi i ofereixen, a més, eines atractives que motiven i faciliten els aprenentatges. Les habilitats sobre les quals incideix especialment aquesta àrea són la cerca, l'obtenció, el processament i la comunicació de la informació i també la capacitat de transformació d'aquesta informació en coneixement.

Competència social i cívica. En aquesta competència s'integren diversos coneixements i habilitats complexes que permeten participar, prendre decisions, triar com comportar-se en determinades situacions i responsabilitzar-se de les eleccions i decisions adoptades. Les Ciències de la Naturalesa proporcionen un context significatiu per al desenvolupament d'aquesta competència perquè ofereixen sabers, se sustenten en processos de treball que es desenvolupen en diferents situacions d'aprenentatge i aborden actituds en relació amb el mateix individu, amb el seu entorn immediat i, en un sentit ampli, amb el món que l'envolta.

Iniciativa i actitud emprenedora. Aquesta competència implica la capacitat de transformar les idees en actes. Això significa adquirir consciència de la situació en què s'intervé o que es resol i saber triar, planificar i gestionar els recursos o habilitats, les actituds i els coneixements necessaris amb criteri propi, a fi d'assolir l'objectiu previst. El mètode científic, vinculat a l'àrea de Ciències de la Naturalesa, proporciona elements per al desenvolupament d'aquesta competència relacionats amb les habilitats següents:

- Creativitat i innovació per a buscar solucions i respostes a qüestions diverses amb una perspectiva àmplia i oberta.
- Capacitat d'anàlisi, de planificació i d'organització en els projectes que s'hi plantegen.
- Sentit de la responsabilitat individual i col·lectiva.

Consciència i expressió cultural. Les tècniques i els recursos propis dels diferents llenguatges artístics proporcionen una perspectiva creativa de la realitat, claus per a comprendre l'entorn visual, procediments per a estudiar-lo formalment i un suport per a l'expressió i la representació dels aprenentatges mitjançant aquests llenguatges. En aquest sentit, qualsevol saber s'impregna d'aquesta competència, ja que possibilita comprendre informacions visuals i mostrar els aprenentatges amb una forma gràfica, clara, atractiva i eficaç.

3.3 Contribució de l'àrea de Castellano a l'adquisició de les competències.

«En línia amb la Recomanació 2006/962/*EC, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de desembre de 2006, sobre les competències clau per a l'aprenentatge permanent, aquest reial decret es basa en la potenciació de l'aprenentatge per competències, integrades en els elements curriculars per a propiciar una renovació en la pràctica docent i en el procés d'ensenyament i aprenentatge. Es proposen nous enfocaments en l'aprenentatge i avaluació, que han de suposar un important canvi en les tasques que han de resoldre els alumnes i plantejaments metodològics innovadors. La competència suposa una combinació d'habilitats pràctiques, coneixements, motivació, valors ètics, actituds, emocions i altres components socials i de comportament que es mobilitzen conjuntament per a aconseguir una acció eficaç. Es contempen, doncs, com a coneixement en la pràctica, un coneixement adquirit a través de la participació activa en pràctiques socials que, com a tals, es poden desenvolupar tant en el context educatiu formal, a través del currículum, com en els

contextos educatius no formals i informals.»

“S'adopta la denominació de les competències clau definides per la Unió Europea. Es considera que “les competències clau són aquelles que totes les persones precisen per a la seua realització i desenvolupament personal, així com per a la ciutadania activa, la inclusió social i l'ocupació”. S'identifiquen set competències clau essencials per al benestar de les societats europees, el creixement econòmic i la innovació, i es descriuen els coneixements, les capacitats i les actituds essencials vinculades a cadascuna d'elles.»

Les competències clau que es recullen en el currículum són les següents:

Comunicació lingüística (*CL).

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia (*CMCT).

Competència digital (CD).

Competència en comunicació lingüística. En l'àrea de Llengua Castellana i Literatura, es recullen tots els aspectes bàsics d'aquesta competència. El llenguatge és l'instrument fonamental de l'aprenentatge perquè qualsevol activitat de les persones té com a punt de partida i com a eina de processament intel·lectual l'ús de *lalengua.

Els coneixements que s'integren en la competència en comunicació lingüística es poden expressar en els següents punts:

- Coneixement del component lingüístic.
- Coneixement del component pragmàtic-discursiu i sociocultural.

Les habilitats pròpies d'aquesta competència s'agrupen entorn de les modalitats de comunicació i als suports d'aquestes modalitats: oralitat, escriptura, comunicació audiovisual. Aquesta diversitat de modalitats i suports requereix d'una alfabetització més complexa, recollida en el concepte d'alfabetitzacions múltiples.

La competència en comunicació lingüística és també un instrument fonamental per a la socialització. Aquest enfocament orienta les actituds i valors que l'individu posa en funcionament mitjançant l'experiència comunicativa:

- Respecte a les normes de convivència.
- Exercici actiu de *laciudadanía.
- Desenvolupament d'un esperit crític.
- Respecte als drets humans i *elpluralismo.
- Concepció del diàleg com a eina primordial per a la convivència.
- Resolució de conflictes.
- Desenvolupament de les capacitats afectives en tots els àmbits.
- Actitud de curiositat, interès i creativitat cap a l'aprenentatge.
- Reconeixement de les destreses inherents a aquesta competència (lectura, conversa, escriptura, etcètera)

com a fonts de plaer relacionada amb el gaudi personal i la promoció i la pràctica del qual són tasques essencials en el reforç de la motivació cap a l'aprenentatge.

Consciència i expressions culturals. Aquesta competència implica habilitats i coneixements que permeten comprendre i interpretar diferents manifestacions culturals (patrimoni cultural, històric-artístic, literari, filosòfic, tecnològic, mediambiental, etcètera); i capacitats vinculades a l'expressió i la creació personal. En aquest cas, el focus recau sobre el coneixement de les tècniques, recursos i convencions dels diferents llenguatges artístics i la identificació de les relacions existents entre aqueixes manifestacions i la societat, la qual cosa suposa també tindre consciència de l'evolució del pensament, els corrents estètics, les modes i els gustos, així com de la importància representativa, expressiva i comunicativa dels factors estètics en la vida quotidiana. El coneixement de la llengua, el llenguatge matemàtic i els llenguatges artístics formen un entramat d'habilitats que permeten a l'individu expressar-se de manera completa i comprendre el seu entorn en profunditat.

Competències socials i cíviques. Els elements fonamentals d'aquesta competència inclouen el desenvolupament de certes destreses com les capacitats de: comunicar-se d'una manera constructiva en diferents entorns socials i culturals, mostrar tolerància, expressar i comprendre punts de vista diferents, negociar sabent inspirar confiança i sentir empatia. Totes aquestes habilitats s'aborden com a contingut en l'àrea de Llengua Castellana i Literatura que ofereix un context disciplinar a aquestes qüestions, des del tractament de la teoria de la comunicació.

Competència per a aprendre a aprendre. L'adquisició d'aquesta competència implica que els alumnes avancen per a aconseguir un aprenentatge cada vegada més eficaç i autònom que els permeta conèixer i controlar progressivament els propis processos d'aprenentatge per a ajustar-los als temps i les demandes de les tasques i activitats que condueixen a l'aprenentatge. La reflexió sobre l'aprenentatge, la metacognició, es canalitza a través del llenguatge.

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia. En l'àmbit de la competència matemàtica, com a llenguatge que és, s'inclouen aspectes que es relacionen de manera directa amb l'àrea de Llengua Castellana i Literatura. Es produeixen transferències entre tots dos llenguatges en els següents punts: L'elaboració de judicis fundats i de cadenes argumentals.

- L'anàlisi de gràfics i representacions matemàtiques; la manipulació d'expressions algebraiques, i l'explicació del seu contingut.
- La creació de descripcions i explicacions matemàtiques que porten implícites la interpretació de resultats matemàtics i la reflexió sobre la seua adequació al context.
- El raonament que permet arribar a determinar si les solucions obtingudes són adequades i tenen sentit en la situació en què es presenten.

Els aprenentatges corresponents a competències bàsiques en ciència i tecnologia, igual que ocorre amb altres

disciplines, s'adquireixen i es construeixen a través del llenguatge. En l'àmbit d'aquestes competències es troben els aspectes relacionats amb la comunicació de la ciència per a transmetre adequadament els coneixements, troballes i processos. L'ús correcte del llenguatge científic es relaciona directament amb l'àrea de Llengua Castellana i Literatura que constitueix un dels pilars d'aquesta competència.

Competència digital. Les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació proporcionen un accés ràpid i senzill a la informació sobre el mitjà i ofereixen, a més, eines atractives, motivadores i facilitadora dels aprenentatges. L'àrea de Llengua Castellana i Literatura és en aquest cas també el suport per a la comprensió, selecció, reelaboració i comunicació de *l'informació.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor. Aquesta competència implica la capacitat de transformar les idees en actes. Això significa adquirir consciència de la situació en la qual s'intervé o que es resol i saber triar, planificar i gestionar els coneixements, destreses o habilitats i actituds necessaris amb criteri propi, amb la finalitat d'aconseguir l'objectiu previst. Mitjançant el llenguatge les persones organitzen les seues idees per a establir els seus objectius, planifiquen processos, formulen hipòtesis sobre els resultats de diverses accions i avancen estratègies per a contrarestar desviacions de la planificació. El procediment bàsic, doncs, per a aconseguir aquesta competència, es troba implícit en l'avanç dels coneixements sobre la llengua.

3.4 Contribució de l'àrea de Llengua i literatura a l'adquisició de les competències.

El treball en Llengua i Literatura té una relació disciplinària amb la Competència lingüística; igual que passa amb la Consciència i expressions culturals, de la qual forma part importantíssima la creació literària. Des d'un punt de vista transversal, la llengua és el vehicle de comunicació per excel·lència, té una faceta de regulació de la pròpia conducta i una altra, de catalitzador dels aprenentatges; des d'aquests enfocaments, l'àrea contribueix de forma molt directa a l'adquisició de les competències socials i cíviques i a la competència per a aprendre a aprendre. No obstant això, també s'hi aborden un gran nombre d'aspectes que formen part de la resta de les competències.

Competència en comunicació lingüística. En l'àrea de Llengua i Literatura es recullen tots els aspectes bàsics d'aquesta competència. El llenguatge és l'instrument fonamental de l'aprenentatge, perquè qualsevol activitat de les persones té com a punt de partida i com a eina de processament intel·lectual l'ús de la llengua.

Els coneixements que s'integren en la competència en comunicació lingüística es poden expressar en els punts següents: Coneixement del component lingüístic.

Coneixement del component pragmaticodiscursiu i sociocultural.

Les habilitats pròpies d'aquesta competència s'agrupen entorn de les modalitats de comunicació i dels suports d'aquestes modalitats: oralitat, escriptura, comunicació audiovisual. Aquesta diversitat de modalitats i suports requereix d'una alfabetització més complexa, recollida en el concepte d'alfabetitzacions múltiples.

La competència en comunicació lingüística també és un instrument fonamental per a la socialització. Aquest

enfocament orienta les actituds i els valors que l'individu posa en funcionament mitjançant l'experiència comunicativa:

Respecte de les normes de convivència. Exercici actiu de la ciutadania.

Desenvolupament d'un esperit crític. Respecte dels drets humans i el pluralisme.

Concepció del diàleg com a eina primordial per a la convivència. Resolució de conflictes.

Desenvolupament de les capacitats afectives en tots els àmbits. Actitud de curiositat, interès i creativitat envers l'aprenentatge.

- Reconeixement de les destreses inherents a aquesta competència (lectura, conversa, escriptura, etcètera) com a fonts de plaer, relacionades amb el gaudi personal, i la promoció i la pràctica de les quals són tasques essencials en el reforç de la motivació cap a l'aprenentatge.

Consciència i expressió cultural. Aquesta competència implica habilitats i coneixements que permeten comprendre i interpretar diferents manifestacions culturals (patrimoni cultural, historicoartístic, literari, filosòfic, tecnològic, mediambiental, etcètera); i capacitats vinculades a l'expressió i la creació personal. En aquest cas, el focus recau sobre el coneixement de les tècniques, dels recursos i de les convencions dels diferents llenguatges artístics i la identificació de les relacions existents entre aquestes manifestacions i la societat, la qual cosa implica també tindre consciència de l'evolució del pensament, dels corrents estètics, de les modes i dels gustos, així com de la importància representativa, expressiva i comunicativa dels factors estètics en la vida quotidiana. El coneixement de la llengua, del llenguatge matemàtic i dels llenguatges artístics formen un entramat d'habilitats que permeten a l'individu expressar-se de forma completa i comprendre el seu entorn en profunditat.

Competència social i cívica. Els elements fonamentals d'aquesta competència inclouen el desenvolupament de certes destreses com ara les capacitats de comunicar-se d'una manera constructiva en diferents entorns socials i culturals, mostrar tolerància, expressar i comprendre punts de vista diferents, negociar sabent inspirar confiança i sentir empatia. Totes aquestes habilitats es tracten com a contingut en l'àrea de Llengua i Literatura, la qual ofereix un context disciplinari a aquestes qüestions des del tractament de la teoria de la comunicació.

Competència per a aprendre a aprendre. L'adquisició d'aquesta competència implica que els alumnes avancen per a aconseguir un aprenentatge cada vegada més eficaç i autònom que els permeta conèixer i controlar progressivament els propis processos d'aprenentatge per a ajustar-los als temps i a les demandes de les tasques i les activitats que condueixen a l'aprenentatge. La reflexió sobre l'aprenentatge –la metacognició– es canalitza a través del llenguatge.

Competència matemàtica, científica i tecnològica. En l'àmbit de la competència matemàtica, com a llenguatge que és, s'inclouen aspectes que es relacionen de forma directa amb l'àrea de Llengua i Literatura. Es produeixen transferències entre tots dos llenguatges en els punts següents:

L'elaboració de judicis fonamentats i de cadenes argumentals.

- L'anàlisi de gràfics i representacions matemàtiques, la manipulació d'expressions algebraiques i l'explicació del seu contingut.
- La creació de descripcions i explicacions matemàtiques que porten implícites la interpretació de resultats matemàtics i la reflexió sobre la seua adequació al context.
- El raonament que permet arribar a determinar si les solucions obtingudes són adequades i tenen sentit en la situació en què es presenten.

Els aprenentatges corresponents a competències bàsiques en ciència i tecnologia, igual com passa amb altres disciplines, s'adquireixen i es construeixen a través del llenguatge. En l'àmbit d'aquestes competències es troben els aspectes relacionats amb la comunicació de la ciència per a transmetre adequadament els coneixements, les descobertes i els processos. L'ús correcte del llenguatge científic es relaciona directament amb l'àrea de Llengua i Literatura que constitueix un dels puntals d'aquesta competència.

Competència digital. Les tecnologies de la informació i la comunicació proporcionen un accés ràpid i senzill a la informació sobre el mitjà i a més ofereixen eines atractives, motivadores i facilitadores dels aprenentatges. L'àrea de Llengua i Literatura és en aquest cas també el suport per a la comprensió, la selecció, la reelaboració i la comunicació de la informació.

Iniciativa i actitud emprenedora. Aquesta competència implica la capacitat de transformar les idees en actes. Això significa adquirir consciència de la situació en què s'intervé o que es resol i saber triar, planificar i gestionar els coneixements, les destreses o les habilitats i les actituds necessaris amb criteri propi, amb la finalitat d'aconseguir l'objectiu previst. Mitjançant el llenguatge, les persones organitzen les seues idees per a establir els seus objectius, planifiquen processos, formulen hipòtesis sobre els resultats de diverses accions i avancen estratègies per a contrarestar desviacions de la planificació. El procediment bàsic, doncs, per a aconseguir aquesta competència es troba implícit en l'avanç dels coneixements sobre la llengua.

Les competències clau que s'arreglen en el currículum són les següents:

- Comunicació lingüística (CL).

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia (CMCT). Competència digital (CD).

Aprendre a aprendre (AA). Competències socials i cíviques (CSC).

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor (IE). Consciència i expressions culturals (CEC).

Alguns dels trets característics de les competències són els següents:

- Són aprenentatges que es consideren imprescindibles.
- Constituïxen un saber, un saber fer i un saber ser. Es tracta de tots aquells recursos que el subjecte és capaç de mobilitzar de forma conjunta i integrada per a resoldre amb eficàcia una situació en un context Donat.
- Són sabers multifuncionals i transferibles, perquè l'adquisició d'una competència implica el desenrotllament d'esquemes cognitius i d'acció que es poden aplicar en variats contextos, segons les necessitats.
- Tenen un caràcter dinàmic i il·limitat perquè el grau d'adquisició d'una competència no té límit, sinó que es tracta d'un continu en què cada persona, al llarg de tota la seua vida, va adquirint graus diferents de suficiència depenent de les necessitats acadèmiques i laborals que se li vagen plantejant.
- Són avaluable, en tant que es tradueixen en accions i tasques observables.

Requerixen un aprenentatge situat, vinculat a un determinat context i a unes determinades tasques.

3.5 Contribució de l'àrea de Matemàtiques a l'adquisició de les competències

El treball en Matemàtiques es relaciona directament amb les competències en ciència i tecnologia i la competència per a aprendre a aprendre, per l'enorme importància que s'atorga en l'àrea al desenrotllament de processos, mètodes i actituds. No obstant això, també s'aborden en ella un gran nombre d'aspectes que formen part de la resta de competències.

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia. En este cas, s'establix una relació de caràcter disciplinar, ja que esta competència està vinculada directament a conceptes, procediments i actituds de l'àrea de Matemàtiques. En relació amb açò, podem establir que el desenrotllament de la competència matemàtica implica:

- Coneixement sobre els números, les mesures, les estructures, les operacions i les representacions matemàtiques, així com la comprensió dels termes i conceptes matemàtics.
- L'adquisició d'una sèrie de destreses matemàtiques que requerixen l'aplicació dels coneixements en diferents contextos, el desenrotllament de diferents tipus de raonament i l'ús del llenguatge matemàtic.
- La valoració del rigor, el respecte a les dades i la veracitat.

Alguns aspectes propis d'esta competència que es desenrotllen són els següents:

- Comprensió i utilització de criteris quantitius per a comprendre l'entorn i obtindre conclusions sobre ell.

Comprensió de relacions espacials i geomètriques entre els elements, tant concrets com abstractes. Reconeixement del canvi en les relacions entre objectes i situacions, vinculat a les relacions temporals. L'anàlisi de dades, la reelaboració de les dites dades i l'obtenció de conclusions a partir d'estos processos.

Aplicació dels mètodes matemàtics i del seu llenguatge específic a l'estudi i explicació dels fenòmens propis d'altres disciplines.

Competència per a aprendre a aprendre, vinculada, sobretot, amb el Bloc 1: Processos, mètodes i actituds en matemàtiques, en el que s'arreglen procediments i estratègies pròpies de l'àrea que serviran com a suport al procés d'aprenentatge i comunicació de sabers en altres àrees. En definitiva, les matemàtiques permeten conèixer i estructurar la realitat, analitzar-la i obtindre informació per a valorar-la i prendre decisions i es consideren imprescindibles per a avançar en l'adquisició d'esta competència.

Competència en comunicació lingüística. El llenguatge és l'instrument fonamental de l'aprenentatge perquè qualsevol activitat de les persones té com a punt de partida l'ús de la llengua. Les matemàtiques són en si mateixes un llenguatge. D'esta manera, la transferència de modes d'expressió entre ambdós enriqueix l'adquisició d'esta competència.

Competència digital. Les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació proporcionen un accés ràpid i senzill a la informació i oferixen, a més, ferramentes atractives, motivadores i facilitadores dels aprenentatges. Les habilitats sobre les quals incidix especialment esta àrea són la busca, obtenció, processament i comunicació de la informació i també sobre la capacitat de transformació de la dita informació en coneixement.

Competències socials i cíviques. En esta competència estan integrats coneixements diversos i habilitats complexes que permeten participar, prendre decisions, triar com comportar-se en determinades situacions i responsabilitzar-se de les eleccions i decisions adoptades. L'àrea de Matemàtiques oferix coneixements i processos que impliquen reflexió, interès per l'exactitud del resultat, responsabilitat cap als procediments de treball i valoració del rigor que ha de presidir les tasques. Les característiques anteriors contribuïxen a aconseguir una socialització positiva dels alumnes i una responsabilitat creixent en la seua participació en l'entorn.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor. Esta competència implica la capacitat de transformar les idees en actes. Això significa adquirir consciència de la situació en què s'intervé o que es resol i saber triar, planificar i gestionar els coneixements, destreses o habilitats i actituds necessaris amb criteri propi, a fi d'aconseguir l'objectiu previst. Els mètodes que s'apliquen en matemàtiques proporcionen elements per al desenrotllament d'esta competència relacionats amb les habilitats següents:

- Creativitat i innovació per a buscar solucions i respostes a qüestions diverses amb una perspectiva àmplia i oberta.

- Capacitat d'anàlisi, de planificació i d'organització en els projectes que es plantegen.
- Sentit de la responsabilitat individual i col·lectiva.

Consciència i expressions culturals. Les tècniques i recursos propis dels diferents llenguatges artístics proporcionen una perspectiva creativa de la realitat, claus per a comprendre l'entorn visual, procediments per al seu estudi formal i un suport per a l'expressió i representació dels aprenentatges per mitjà dels dits llenguatges. En este sentit, qualsevol saber s'impregna d'esta competència, perquè possibilita comprendre informacions visuals i mostrar els aprenentatges amb una forma gràfica, clara, atractiva i eficaç.

El perfil de criteris d'avaluació de l'àrea de Matemàtiques en Primària és el següent:

3.6 Contribució de l'àrea de Valors Socials i Cívics a l'adquisició de les competències.

En l'àrea de Valors Socials i Cívics incidirem en l'entrenament de totes les competències de manera sistemàtica posant èmfasi en els descriptors més afins a l'àrea.

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia

El desenvolupament d'aquesta competència en aquesta àrea curricular ens permet usar, interpretar i expressar amb claredat elements i raonaments matemàtics per a enfrontar-se a les situacions quotidianes que en necessiten. Així mateix, aquesta competència oferix la possibilitat de fer servir el raonament lògic, analitzar i jutjar a partir de conflictes, resolució de problemes i judicis morals, els problemes socials i històrics.

Els descriptors que hi podem treballar seran:

- Comprometre's amb l'ús responsable dels recursos naturals per a promoure un desenvolupament sostenible.
- Prendre consciència dels canvis produïts per l'home en l'entorn natural i les repercussions per a la vida futura.
- Generar criteris personals sobre la visió social de l'estètica del cos humà enfront del manteniment saludable.
- Reconèixer la importància de la ciència en la vida quotidiana.
- Fer servir el llenguatge matemàtic amb precisió en qualsevol context.
- Identificar i manipular amb precisió elements matemàtics (nombres, dades, elements geomètrics...) en situacions quotidianes.
- Realitzar argumentacions en qualsevol context amb esquemes logicomatemàtics.

- Aplicar les estratègies de resolució de problemes a qualsevol situació problemàtica.

Comunicació lingüística

Per al bon desenvolupament d'aquesta competència en aquesta àrea, serà decisiu el foment de la lectura a través de llibres i de fragments escollits per a comentar a l'aula amb dues finalitats: millorar la comprensió lectora i l'adquisició de destreses per a l'expressió escrita i adquirir identitat sobre el que significa una societat cívica per a afavorir el coneixement dels valors, els drets i els deures destacats en els drets humans... Tractarem des d'aquesta àrea que adquirisquen les destreses comunicatives tant orals com escrites; per això procurarem entrenar almenys un descriptor en cada una de les unitats didàctiques.

Els descriptors que hi podem utilitzar seran:

- Captar el sentit de les expressions orals: ordres, explicacions, indicacions, relats...
- Comprendre el sentit dels textos escrits.
- Divertir-se amb la lectura.
- Expressar oralment de manera ordenada i clara qualsevol tipus d'informació.
- Fer servir el coneixement de les estructures lingüístiques, normes ortogràfiques i gramaticals per a elaborar textos escrits.
- Compondre diferents tipus de textos creativament amb sentit literari.
- Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor...
- Manejar elements de comunicació no verbal, o en diferents registres en diverses situacions comunicatives.

Competència digital

Desenvolupar la competència digital des d'aquesta àrea ens ajudarà a usar eines que possibiliten l'accés al coneixement i alhora ens ensenye el seu ús responsable; aquesta competència afavorirà dos tipus de treball: autònom i participatiu, en els quals es fomentarà la identitat personal i la relació interpersonal respectivament des d'unes bases sòlides en les quals puguem començar a generar els seus propis criteris sobre situacions reals de la societat en què viuen.

En l'àrea de Valors Socials i Cívics podem entrenar els descriptors següents:

- Fer servir diferents fonts per a la recerca d'informació.

- Seleccionar l'ús de les diferents fonts segons la fiabilitat.
- Elaborar informació pròpia derivada d'informació obtinguda a través de mitjans tecnològics.
- Emprar eines digitals per a la construcció de coneixement.
- Comprendre els missatges elaborats en codis diversos.
- Actualitzar l'ús de les noves tecnologies per a millorar la faena i facilitar la vida diària.
- Aplicar criteris ètics en l'ús de les tecnologies.

Consciència i expressions culturals

A través d'aquesta competència i des d'aquesta àrea, es possibilita l'adquisició de pautes socials i cíviques personals, interpersonals i interculturals per a participar d'una forma eficaç i constructiva en societats cada vegada més diversificades.

Els descriptors que podem entrenar en aquesta competència són:

- Mostrar respecte cap a les obres més importants del patrimoni cultural arreu del món.
- Valorar la interculturalitat com una font de riquesa personal i cultural.
- Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.
- Apreciar la bellesa de les expressions artístiques i de la vida quotidiana.
- Elaborar treballs i presentacions amb sentit estètic.

Competències socials i cíviques

L'àrea de Valors Socials i Cívics ens demana que es facilite la construcció de la identitat individual i es potencien les relacions interpersonals per a afavorir la convivència d'acord amb valors cívics socialment reconeguts. Per això, aquesta competència fomentarà tots els aspectes que ajuden l'alumnat a formar-se com a persones i ciutadans participatius en la millora i el desenvolupament d'una societat democràtica. Els indicadors d'aquesta competència poden facilitar l'entrenament de cada un dels descriptors que enunciem tot seguit:

- Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.
- Identificar les implicacions que té viure en un Estat social i democràtic de dret ratificat per una norma suprema anomenada Constitució espanyola.
- Desenvolupar capacitat de diàleg amb els altres en situacions de convivència i treball i per a la resolució de conflictes.
- Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establits.
- Reconèixer riquesa en la diversitat d'opinions i idees.
- Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors.
- Concebre una escala de valors pròpia i actuar conforme a aquesta.
- Evidenciar preocupació pels més desfavorits i respecte pels diferents ritmes i potencialitats.
- Interessar-se o promoure accions amb una finalitat social.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor

El sentit d'iniciativa i esperit emprenedor beneficiarà l'alumnat, ja que s'iniciarà en l'autoconeixement de diferents nivells per a poder desenvolupar habilitats que el porten a prendre iniciatives emprenedores que faciliten l'assumpció de la complexa convivència social i propicien valors d'interdependència positiva, cooperació d'acord amb els valors, els drets i els deures de la societat en la qual viuen.

En aquest cas, els descriptors que es podrien entrenar serien:

- Optimitzar recursos personals basant-se en les fortalezes.
- Assumir les responsabilitats encomanades i retre'n compte.
- Ser constant en la faena superant les dificultats.
- Gestionar el treball del grup coordinant tasques i temps.

- Transmetre entusiasme per la tasca i confiança en les possibilitats d'assolir objectius.
- Generar noves i divergents possibilitats des de coneixements previs del tema.
- Configurar una visió de futur realista i ambiciosa.
- Mostrar iniciativa personal per a iniciar o promoure accions noves.

Aprendre a aprendre

La competència d'aprendre a aprendre afavorix la forma en què el procés d'ensenyament-aprenentatge es va consolidant en l'alumnat. Les metodologies emprades en aquesta àrea estaran relacionades amb el treball d'investigació, de manera que la participació i la implicació de l'alumnat siga real així com el reconeixement i l'acceptació de les normes socials i de convivència.

En aquesta àrea s'insistirà en la relació entre el progrés personal i l'acadèmic, ja que això suposarà una de les bases perquè s'iniciï en la construcció del seu propi projecte personal de vida.

Els descriptors que podríem utilitzar per a entrenar aquesta competència serien:

- Identificar potencialitats personals com a aprenent: estils d'aprenentatge, intel·ligències múltiples, funcions executives...
- Desenvolupar les diferents intel·ligències múltiples.
- Gestionar els recursos i les motivacions personals en favor de l'aprenentatge.
- Generar estratègies per a aprendre en diferents contextos d'aprenentatge.
- Aplicar estratègies per a la millora del pensament creatiu, crític, emocional, interdependent...
- Desenvolupar estratègies que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.
- Planificar recursos necessaris i passos que cal realitzar en el procés d'aprenentatge.
- Seguir els passos establits i prendre decisions sobre els passos següents d'acord amb els resultats intermedis.

3.7 Desenvolupament de les competències bàsiques en l'àrea de Plàstica

Es proposen activitats que afavoreixen competències com ara el coneixement del patrimoni cultural, els valors ciutadans, la descripció oral d'obres d'art, la utilització de conceptes matemàtics en les creacions, l'observació de l'entorn, la utilització de les TIC, la manipulació de diferents materials i la realització creativa.

Igual que la resta d'àrees, l'Educació Plàstica contribueix al desenvolupament de les competències bàsiques, i ho fa de la manera següent:

Comunicació lingüística

S'augmenta el vocabulari específic en anglès de les tècniques i els materials plàstics. Com que l'observació i l'anàlisi de les làmines motivadores i de la galeria d'art es fan oralment, es reforça l'expressió oral. Per altra banda, s'insisteix molt en les activitats de comprensió oral en totes les pàgines.

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia

Aquesta competència s'aborda en el tractament de continguts comuns, com ara l'organització de l'espai mitjançant la posada en pràctica de conceptes bàsics: a dalt i a baix, dins i fora, els tipus de línies, les formes geomètriques, comptar amb quadrícula...

També es proposen cerques a Internet, així com l'ús de programes informàtics, per tal d'ampliar coneixements i fer servir altres recursos per treballar el contingut, a banda dels recursos digitals del mètode.

Competència digital

S'utilitzen programes informàtics útils per a la realització i la presentació de projectes artístics: es retoquen fotografies, se'n canvien les mides, etc. S'intenta, així, acostar els alumnes al món de la fotografia digital.

Aprendre a aprendre

Aquesta competència està íntimament relacionada amb l'experimentació i l'exploració de materials convencionals i materials reciclats, i amb el coneixement d'altres possibilitats i formes d'ús.

Competències socials i cíviques

Es fomenten el respecte a les creacions pròpies i les dels altres, i la cura del material i les instal·lacions que s'utilitzen.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor

Es fomenta la creativitat com a aptitud que dota l'infant d'iniciativa i, en conseqüència, de més autonomia. Així mateix s'afavorirà la creativitat i aplicació personal de les tècniques apreses.

Consciència i expressions culturals

S'exercita amb l'aprenentatge de totes les tècniques i el coneixement dels materials per desenvolupar el llenguatge plàstic i el criteri estètic, així com amb el coneixement i el respecte de les obres que conformen el patrimoni cultural de l'humanitat tant en pintura com en escultura i arquitectura.

4. CONTINGUTS

4.1 Ciències Socials

BLOC 1	<p>CONTINGUTS COMUNS</p> <p>Ordenació d'objectes i representació de fets en el temps. Formes convencionals de mesurar el temps: C., d. C., AEC (abans de l'era comuna) i EC o a. n. e. (abans de la nostra era), grans edats de la història i els mil·lennis o segles que comprenen.</p> <p>Nocions de canvi i continuïtat, causa, conseqüència, evidència i interpretació històrica.</p> <p>Fets i processos històrics: la creació de ciutats i la seua evolució en la història, els mitjans de transport i l'expansió europea, la industrialització i les formes d'organitzar el treball.</p> <p>Ús com a fonts de textos narratius, imatges, objectes, obres d'art, edificis històrics i altres fonts basades en recursos digitals. Classificació de fonts</p> <p>Iniciació al mètode científic i la seua aplicació a les Ciències Socials: formulació de conjectures, planificació de la indagació, cerca, registre i organització de la informació procedent de diverses fonts primàries i secundàries, ús de mitjans digitals per a facilitar l'anàlisi de dades, consideració del significat dels fets, elaboració de textos expositius per a donar compte de les conclusions i les estratègies utilitzades per a arribar a estes.</p> <p>Recollida d'informació sobre fets de diverses fonts. Contrastació de dades de diferents fonts</p> <p>Lectura de textos propis de la temàtica a investigar. Iniciació a l'activitat científica.</p> <p>Us de diferents fonts d'informació, diversos materials, així com les TIC, complint les mesures necessàries de protecció seguretat</p> <p>Localització i tractament de la informació de manera responsable per mitja de ferramentes de busca i visualització digital en dispositius TIC.</p> <p>Us d'esquemes, gràfiques, mapes</p> <p>Organització i representació del text de forma creativa utilitzant instruments d'edició de continguts digitals que permeten incloure formats de caràcter i manipulació bàsica d'imatges. Emmagatzematge de la informació digital utilitzant aplicacions de gestió de la informació seguint un esquema de classificació senzill. Respecte per les llicències d'ús, modificació i distribució de continguts reutilitzats generats per altres.</p> <p>Exposició d'idees i opinions per mitja de les ferramentes de comunicació mes comunes en dispositius de les TIC.</p> <p>Enviament i recepció de continguts digitals per mitja de ferramentes comunes en dispositius de les TIC que ho permeten amb l'objecte de compartir informació.</p> <p>Exposició oral de conclusions d'una experiència. Us de vocabulari específic.</p> <p>Participació cooperativa en tasques: participació en la planificació, escoltar les aportacions alienes, acceptar altres punts de vista, assumir diversos rols, aportar idees pròpies constructives, portar a terme estratègies per a resoldre conflictes a través del diàleg, reconèixer el treball alié, ser responsable del treball personal per a aconseguir una meta col·lectiva</p> <p>Esforçar-se, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Adaptar-se als canvis Resiliència: superació d'obstacles i fracassos. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Cerc d'orientació o ajuda quan en necessita de manera precisa.</p> <p>Planificació i organització de projectes individuals o col·lectius. Organitzar i gestionar un projecte. Seleccionar la informació tècnica i els materials. Avaluar el projecte i el producte amb ajuda de guies. Millorar el producte i el procés després de l'avaluació.</p> <p>Noció de desigualtat social i conflicte.</p> <p>Reconeixement de les contribucions culturals i materials que van fer els grups del passat a la nostra cultura.</p>
---------------	---

	<p>Interpretació d'imatges de paisatges. Diferenciar temps i clima.</p> <p>Situació de les grans regions climàtiques: càlides, temperades i fredes.</p> <p>Biomes: deserts, selves tropicals, sabana, boscos temperats, estepa, tundra, i taigà.</p> <p>Situació de les principals conques hidrogràfiques a la península Ibèrica. Trams d'un riu: capçalera, curs mitjà i desembocadura. Característiques dels trams d'un riu: cabal i pendent</p> <p>Noció d'erosió i sedimentació. Platja, penya-segat, cap, golf, delta, estuari</p> <p>Biomes: deserts, selves tropicals, sabana, boscos temperats, estepa, tundra, i taigà. Activitats econòmiques: turisme, transport, obtenció d'energia.</p>
<p>BLOC 3</p>	<p>VIURE EN SOCIETAT</p> <p>Drets, llibertats i deures bàsics que configuren la ciutadania.</p> <p>Estructura territorial de l'Estat espanyol: comunitats autònomes, províncies, ajuntaments. Competències en l'àmbit dels servicis públics i protecció ambiental.</p> <p>Sistema polític espanyol: Govern, Corts Generals, jutjats i tribunals.</p> <p>Institucions europees i les seues funcions: Comissió Europea, Parlament Europeu, Consell de Ministres i Tribunal de Justícia</p> <p>Evolució demogràfica. Població absoluta. Factors de la natalitat i la mortalitat. Moviments migratoris. Processos d'integració i cohesió social. Diversitat cultural. Factors de localització industrial. Matèries primeres i fonts d'energia</p> <p>Empreses locals, nacionals i multinacionals. Fases del procés productiu.</p> <p>Senyals de circulació de prohibició i informatives. Respecte de les normes de trànsit com a vianant.</p>
<p>BLOC 4</p>	<p>LES EMPREMTES DEL TEMPS</p> <p>El temps i la seua mesura: períodes cronològics (any, segle, mil·lenni), formes convencionals de datació, grans edats de la història.</p> <p>Nocions de canvi, causa, conseqüència, empatia, duració i simultaneïtat, evidència i interpretació històrica.</p> <p>La península Ibèrica en la prehistòria i en l'edat antiga: les societats de caçadors i recol·lectors, les societats agràries, les primeres ciutats i estats. La difusió de la cultura grega. La romanització.</p> <p>Ús com a fonts d'objectes, obres d'art, monuments històrics, imatges i altres fonts basades en recursos digitals i, especialment, les de caràcter arqueològic.</p>

4.2 Ciències Naturals

BLOC 1	: INICIACIÓ A L'ACTIVITAT CIENTÍFICA <ul style="list-style-type: none">• Formulació d'interrogants a partir d'un problema o qüestió.• Contrastació de dades de diferents fonts.• Realització de projectes d'experimentació i/o investigació sobre continguts científics.• Recollida d'informació sobre fets o fenòmens.• Desenvolupament d'hàbits de treball entorn de l'activitat científica.• Ús de diferents fonts d'informació, de diversos materials, així com de les TIC, complint les mesures necessàries de protecció i seguretat.• Localització i tractament de la informació de manera responsable per mitjà de ferramentes de cerca i visualització digital en dispositius TIC.• Organització i representació del text de manera creativa utilitzant ferramentes d'edició de continguts digitals que permeten incloure-hi formats de caràcter i manipulació bàsica d'imatges.• Emmagatzematge de la informació digital utilitzant aplicacions de gestió de la informació seguint un esquema de classificació senzill. Res respecte per les llicències d'ús, modificació i distribució de continguts reutilitzats generats per altres.• Exposició d'idees i opinions per mitjà de les ferramentes de comunicació més comuna en dispositius de les TIC. Enviament i recepció de continguts digitals per mitjà de ferramentes comunes en dispositius de les TIC que ho permeten amb l'objecte de compartir informació.• Lectura de textos propis de la temàtica a investigar.• Iniciació a l'activitat científica. Aproximació experimental a algunes qüestions.• Ús d'esquemes, gràfiques, mapes.• Exposició oral de conclusions d'una experiència.• Ús de vocabulari específic.• Planificació i presentació de projectes i informes, per a comunicar resultats.• Ús de textos narratius.• Desenvolupament de projectes en equip, transformant idees en accions i complint amb la part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Ajuda, treball amb tots, acceptació a tots. Control de l'expressió de sentiments i emocions en conflictes.• Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Adaptació als canvis. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos.• Ús d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes.• Cerca d'orientació o ajuda quan es necessita de manera precisa.• Planificació i organització de projectes individuals o col·lectius.• Organització i gestió d'un projecte. Selecció de la informació tècnica i els materials. Avaluació del projecte i el producte amb ajuda de guies. Millora del producte i el procés després de l'avaluació.
BLOC 2	L'ÉSSER HUMÀ I LA SALUT <ul style="list-style-type: none">• Morfologia externa del cos.• Els òrgans dels sentits i les seues funcions.• Ús d'imatges, gràfics i dibuixos.• Hàbits posturals (postura corporal correcta a l'asseure's, desplaçar-se, transport de càrregues) per a prevenir malalties funcionals, com escoliosi, lumbàlgies, dolor cervical, etc.• Prevenció dels riscos per a la salut físics (lesions osteomusculars, tensió ocular, etc.) derivats de l'ús de les TIC.• Exploració dels sentiments i emocions pròpies i dels companys

<p>BLOC 3</p>	<p>ELS ÉSSERS VIUS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vertebrats (peixos, amfibis, rèptils, aus, mamífers) i invertebrats (artròpodes, mol·luscos, esponges, equinoderms, meduses, cucs). • Estructura interna i externa. • L'agricultura, estudi i cultiu d'espècies vegetals en l'aula/laboratori/hort escolar. • El procés de la fotosíntesi. • Relació del ser humà amb els animals i la seua cura. • Ús de material didàctic visual: làmines, gràfics, fotografies, etc. • Relacions alimentàries: les cadenes alimentàries. • Altres relacions, com per exemple: mutualisme, parasitisme, etc. • Causes d'extinció d'espècies relacionades amb les cadenes alimentàries.
<p>BLOC 4</p>	<p>MATÈRIA I ENERGIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Classificació dels materials per les seues propietats, com per exemple: duresa, flexibilitat, etc. • Tipus d'energia i les seues transformacions. • Principals usos de l'energia i el seu consum responsable. • Comportament dels cossos davant de la llum: reflexió i refracció, espills ilents • La llum i els colors: descomposició de la llum blanca. • Força de fregament i velocitat.
<p>BLOC 5</p>	<p>LA TECNOLOGIA, OBJECTES I MÀQUINES</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anàlisi del funcionament de màquines i aparells de valor o interès cultural, històricoetnogràfic (molins, sènies, romanes, balances, trabuquets, catapultes, etc.). • Anàlisi d'objectes i màquines senzilles del nostre entorn més immediat i construcció d'objectes i/o màquines senzilles. • La ciència: present i futur de la societat. La presència de la ciència i la tecnologia en la societat, en l'escola, en la llar, en la cultura i l'oci. Beneficis i riscos de les tecnologies i productes. • Anàlisi de les necessitats pròpies d'ús de les TIC per a resoldre problemes de la vida real. • Avanços de la ciència que milloren la salut. • Avanços científics relacionats amb els materials.

4.3 Castellano

COMUNICACIÓ ORAL: ESCOLTAR I PARLAR	
BLOC 1	<p>Situacions de comunicació, dirigides o espontànies: diàlegs, *conversacionesycoloquios sobre temes escolars.</p> <ul style="list-style-type: none">• Organització lògica del discurs.• Identificació, interpretació i diferenciació de missatges verbals i no verbals.• Comprensió, interpretació i valoració de textos orals literaris o *noliterarioscon finalitat didàctica o d'ús quotidià.• Reconeixement d'idees principals, secundàries i detalls rellevants.• Informació personal, familiar i de l'entorn pròxim. Compres, indicacions *delugaro direccions.• Expressió i producció de textos orals literaris i no literaris:<ul style="list-style-type: none">- narratius: relatar esdeveniments, anècdotes, acudits, reconstruir poemes en *formade contes, etc.- descriptius: descripcions detallades de personatges, paisatges, imatges, etc.- expositius: enquestes i entrevistes, definició de conceptes, exposicions, presentacions orals, etc.- instructius: regles de jocs, instruccions per a fer treballs, resoldre problemes, realitzar un experiment, etc.- argumentatius: discussions, expressió coherent d'opinions personals- predictius: formulació d'hipòtesi,anuncis, recomanacions, etc.• Ordre lògic i espacial.• Identificació de l'ús d'expressions i valoracions de caràcter sexista, evitant *suusoen les nostres produccions.• Selecció raonada de les produccions a incloure en el *portafolio.• Memorització de poemes, reguitzells, endevinalles, refranys i altres textos *oralescondiferente finalitat (lúdica, d'aprenentatge, etc.).• Reproducció de contes i altres textos breus i senzills *escuchadosendiferentes formats.• Identificació i classificació dels mitjans de comunicació social: ràdio, cinema, publicitat, televisió, internet, etc.

	<ul style="list-style-type: none"> • Comprensió de textos orals procedents de la ràdio, de la televisió o d'internet com a instrument d'aprenentatge i d'accés a informacions sobre fets i esdeveniments pròxims a la seua experiència i que resulten significatius en el seu entorn. • Expressió d'opinió. • Producció de textos orals propis dels mitjans de comunicació social, amb especial incidència en la notícia i l'anunci publicitari, mitjançant simulació, oferint i compartint informació.
<p>BLOC 2</p>	<p style="text-align: center;">COMUNICACIÓ ESCRITA: LEGIR</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lectura de diferents tipus de textos continus i discontinus, en diferents suports (impresos digitals i multimodals) tant de l'àmbit escolar com del social: reglaments senzills; notícies en periòdics, revistes i webs infantils; diaris, cartes i correus electrònics, mapes, plans i gràfics cançons, etc. • Lectura en veu alta amb pronunciació correcta i entonació i ritme adequats, en funció dels signes *depuntuació. • Aplicació dels elements bàsics dels textos narratius, descriptius i expositius a la comprensió interpretació d'aquests.
<p>BLOC 3</p>	<p style="text-align: center;">COMUNICACIÓ ESCRITA: ESCRIURE</p> <p>Escriptura i reescriptura, individual o col·lectiva, de textos de l'àmbit escolar o social amb diferents intencions.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ús del llenguatge no verbal en les produccions escrites. • Aplicació de les normes ortogràfiques tant en les produccions escrites pròpies com en dictats, entre altres tècniques, amb la finalitat de consolidar les normes gramaticals i ortogràfiques. • Ús d'un vocabulari adequat al nivell educatiu. • Redacció de l'esborrany, avaluació i revisió del text per a millorar-lo amb ajuda de guies (instruccions verbals) i dels companys. • Reescriptura del producte final. • Participació guiada en l'avaluació, acte-avaluació i coavaluació de produccions escrites, tant pròpies com d'uns altres, contrastant amb la consulta de models. • Redacció de textos: <ul style="list-style-type: none"> - Narratius amb distinció entre plantejament, nus i desenllaç. - Descriptius, seguint un esquema clar de contingut, i explicatius, distingint clarament entre definicions i exemples. - Predictius, acompanyats o no de suports gràfics i visuals. - Argumentatius, amb plantejament d'un problema o tesi i els seus arguments. • Respecte per les llicències d'ús, modificació i distribució de continguts generats per uns altres. • Resum i presentació de la informació mitjançant un text utilitzant els connectors i el vocabulari conceptual de manera adequada al nivell educatiu, posant especial atenció en els estils de lletra, títols, puntuació i ortografia correcta. • Organització i representació del text de manera creativa utilitzant eines d'edició de continguts digitals que permeten incloure text amb format caràcter (font, grandària, negreta, subratllat, cursiva, etc.) i la manipulació bàsica d'imatges (translació, rotació i escalat). • Emmagatzematge de la informació digital seguint un esquema d'organització senzill (arbre de carpetes i dispositius d'emmagatzematge extern). • Selecció raonada de les produccions a incloure en el *portafolio. • Memorització comprensiva de la informació degudament organitzada. • Memorització de poemes, reguitzells, endevinalles, refranys i altres textos orals amb diferent finalitat (lúdica, d'aprenentatge, etc.). • Reproducció de contes i altres textos breus i senzills escoltats en diferents formats. • Identificació i classificació dels mitjans de comunicació social: ràdio, cinema, publicitat, televisió, internet, etc.

CONEIXEMENT DE LA LLENGUA

BLOC 4

- Escriptura i reescriptura, individual o col·lectiva, de textos de l'àmbit escolar o social amb diferents intencions.
- Ús del llenguatge no verbal en les produccions escrites.
- Aplicació de les normes ortogràfiques tant en les produccions escrites pròpies com en dictats, entre altres tècniques, amb la finalitat de consolidar les normes gramaticals i ortogràfiques.
- Ús d'un vocabulari adequat al nivell educatiu.
- Redacció de l'esborrany, avaluació i revisió del text per a millorar-lo amb ajuda de guies (instruccions verbals) i dels companys.
- Reescriptura del producte final.
- Participació guiada en l'avaluació, acte-avaluació i *coevaluació de produccions escrites, tant pròpies com d'uns altres, contrastant amb la consulta *de models.
- Redacció de textos:
- Narratius amb distinció entre plantejament, nus i desenllaç.
- Descriptius, seguint un esquema clar de contingut, i explicatius, distingint clarament entre definicions i exemples.
- Predictius, acompanyats o no de suports gràfics i visuals.
- Argumentatius, amb plantejament d'un problema o tesi i els seus arguments.

	<ul style="list-style-type: none"> • Respecte per les llicències d'ús, modificació i distribució de continguts generats per uns altres. • Resum i presentació de la informació mitjançant un text utilitzant els connectors i el vocabulari conceptual de manera adequada al nivell educatiu, posant especial atenció en els estils de lletra, títols, puntuació i ortografia correcta. <ul style="list-style-type: none"> • Organització i representació del text de manera creativa utilitzant eines d'edició de continguts digitals que permeten incloure text amb format caràcter (font, grandària, negreta, subratllat, cursiva, etc.) i la manipulació bàsica d'imatges (translació rotació i escalat). • Emmagatzematge de la informació digital seguint un esquema d'organització senzill (arbre de carpetes i dispositius d'emmagatzematge extern). • Selecció raonada de les produccions a incloure en el portfoli. • Memorització comprensiva de la informació degudament organitzada.
<p>BLOC 5</p>	<p style="text-align: center;">EDUCACIÓ LITERÀRIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identificació del narrador, els personatges i les referències, explícites o implícites, a l'espai i a temps en novel·les o fragments de novel·les. • Mesura de versos, distinció entre art major i menor i identificació de fenòmens de contacte fonètic entre paraules i dins de les paraules. • Distinció entre diàleg i acotacions, identificació de la utilitat d'aquestes i del valor unitari d'actes i escenes. Identificació de l'espai i del temps en què transcorre l'acció sempre que aparega explícit en les acotacions. • Identificació de recursos retòrics com a metàfores i al·literations en textos literaris orals escrits de l'àmbit escolar. • Escolta activa i lectura autònoma, a l'aula, d'obres o fragments d'obres de la literatura universal, adaptades a l'edat, per a obtenir informació sobre elements com el medi ambient, la climatologia, la geografia o la història, entre altres, de l'entorn més pròxim i d'altres països i civilitzacions. • Registre, amb supervisió, de la informació obtinguda per a utilitzar-la posteriorment amb finalitat acadèmica. • Elaboració guiada i col·laborativa d'obres teatrals que tracten temes del seu interès, amb unitat d'espai i temps i amb creativitat i recursos retòrics adequats al nivell educatiu. • Escripció de poemes que tracten temes del seu interès.

4.4 Àrea de Llengua i literatura

BLOC 1		<p>. COMUNICACIÓ ORAL: PARLAR I ESCOLTAR</p> <p>CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA</p> <ul style="list-style-type: none">• Estratègies i normes d'interacció oral apreses: escoltar atentament, respectar les intervencions, els sentiments i les experiències dels altres, posar-se al seu lloc. Formulació d'hipòtesis sobre contingut i context, i sobre significats a partir de l'anàlisi d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics (modulació i to de la veu, gestualitat, llenguatge corporal i postural).• Reconeixement de situacions que afavoreixen o impedeixen la comunicació.• Utilització d'elements del llenguatge no verbal com a complement de la comunicació (moviments, expressió facial, gestos, etc.) i del verbal (pauses, to, etc.) per a emfatitzar el contingut del discurs.• Utilització d'estratègies de comprensió dels missatges orals: distinció entre sentit literal, inferencial i estètic. Formulació d'hipòtesis sobre contingut i context, i sobre significats a partir de l'anàlisi d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics (modulació i to de la veu, gestualitat, llenguatge corporal i postural).• Estructura de l'enquesta.• Planificació de l'expressió oral. Suport gràfic.• Recursos de l'expressió oral: pronunciació, entonació, ritme. Expressió facial, moviments, to de veu. Mirar els interlocutors.• Importància de la millora en expressió oral.• Ús de les diferents estratègies de memòria visual i auditiva. <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <ul style="list-style-type: none">• Situacions de comunicació, dirigides o espontànies: diàlegs, converses i col·loquis sobre temes escolars.• Organització lògica del discurs.• Identificació, interpretació i diferenciació de missatges verbals i no verbals.• Comprensió, interpretació i valoració de textos orals literaris i no literaris amb finalitat didàctica o d'ús quotidià.• Reconeixement d'idees principals, secundàries i detalls rellevants.• Informació personal, familiar i de l'entorn pròxim. Comprensions, indicacions de lloc o adreces.• Expressió i producció de textos orals literaris i no literaris: narratius: relatar esdeveniments, anècdotes, acudits, reconstruir poemes en forma de contes, etc.; descriptius: descripcions detallades de personatges, paisatges, imatges, etc.; expositius: enquestes i entrevistes, definició de conceptes, exposicions, presentacions orals; instructius: regles de jocs, instruccions per a realitzar treballs, resoldre problemes, realitzar un experiment, etc.; argumentatius: discussions, expressió coherent d'opinions personals; predictius: formulació d'hipòtesis, anuncis, recomanacions, etc.• Descripció física i descripció detallada. Ordre lògic i espacial.• Identificació de l'ús d'expressions i de valoracions de caràcter sexista, evitar-ne l'ús en les nostres produccions.• Selecció raonada de les produccions per a incloure en el dossier d'aprenentatge.• Memorització de poemes, tirallongues, endevinalles, refranys i altres textos orals amb diferent finalitat (lúdica, d'aprenentatge, etc.).• Reproducció de contes i altres textos breus i senzills sentits en diferents formats.• Identificació i classificació dels mitjans de comunicació social: ràdio, cine, publicitat, televisió, Internet, etc.• Comprensió de textos orals procedents de la ràdio, de la televisió i d'Internet com a instrument d'aprenentatge i d'accés a informacions sobre fets i esdeveniments pròxims a la seua experiència
---------------	--	---

		<p>i que resulten significatius en el seu entorn.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Expressió d'opinió. • Producció de textos orals propis dels mitjans de comunicació social, amb una incidència especial en la notícia i l'anunci publicitari, per mitjà de simulació, oferint i compartint informació.
<p>BLOC 2</p>		<p>COMUNICACIÓ ESCRITA: LLEGIR</p> <p>CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Estudi i anàlisi dels elements bàsics de textos narratius (distinció entre introducció, nuc i desenllaç). • Estudi dels elements bàsics dels textos descriptius (esquema de contingut) i expositius (distinció entre exemples i definicions) i introducció a l'estudi dels argumentatius (plantejament d'un problema o assumpte i els seus arguments amb la intenció de convèncer). • Estudi i anàlisi de textos multimodals, interpretant el missatge a partir de la confluència de textos, imatges, gràfics, etc. • Introducció a l'estudi dels elements bàsics de textos periodístics (titulars, entradeta i peu de fotos). • Introducció a l'estudi dels elements bàsics de textos il·lustrats, d'àlbums i contes infantils (associació de la informació que aporten les il·lustracions amb el contingut del text i seqüenciació de la història). • Ús d'estratègies per a la comprensió lectora: abans de la lectura anticipant hipòtesis a través d'informació paratextual (context) i analitzar l'estructura del text i la seua tipologia; durant la lectura reformular hipòtesis, relacionar els coneixements previs (tema, conceptes bàsics, vocabulari, etc.) amb la informació nova que aporta el text, associar la informació que ofereixen les il·lustracions amb el contingut del text, realitzar inferències i interpretar sentits figurats i significats no explícits en els textos; i després de la lectura (destacar idees principals i secundàries i localitzar informació específica que done resposta a preguntes determinades). • Selecció de lectures personals pròximes als seus interessos de forma autònoma com a font de gaudi. • Cerca, localització dirigida i lectura d'informació en diversos tipus de textos i fonts documentals (enciclopèdies, diccionaris, llibres de divulgació, revistes, etc.) per a ampliar coneixements i aplicar-los en treballs personals. • Utilització dirigida d'eines de cerca i visualització digital en dispositius de les TIC per a localitzar i tractar la informació de manera responsable, fent ús de webs d'acord amb l'edat (enciclopèdies, diccionaris i repositoris en línia). • Utilització de manera autònoma de les biblioteques d'aula i de centre, i iniciació en l'ús de les municipals i públiques, per a obtenir informació i seleccionar lectures personals, fent ús dels seus diferents espais funcionals. • Coneixement i respecte de les normes de funcionament de les biblioteques per a un ús responsable d'aquestes. • Participació en diferents accions previstes en el pla lector del centre referides a la comprensió i la dinamització lectora (apadrinament lector, clubs de lectura, etc.). <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lectura de diferents tipus de textos continus i discontinus, en diferents suports (impresos, digitals i multimodals) tant de l'àmbit escolar com del social: (reglaments senzills; notícies en periòdics, revistes i webs infantils; diaris, cartes i correus electrònics, mapes, plans i gràfics,

		<p>cançons etc.).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lectura en veu alta amb pronunciació correcta i entonació i ritme adequats, en funció dels signes de puntuació. • Aplicació dels elements bàsics dels textos narratius, descriptius i expositius a la comprensió i interpretació d'aquests.
<p>BLOC 3</p>		<p>COMUNICACIÓ ESCRITA: ESCRIURE</p> <p>CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Coneixement i ús guiat dels elements bàsics de textos (suport textual, silueta, variacions tipogràfiques, presència d'il·lustracions, etc.) dels àmbits escolar i social, com ara notícies i articles d'opinió per a webs infantils o escolars, diaris, cartes, correus electrònics, textos explicatius de mapes, plans, gràfics, etc. • Ús en les produccions escrites d'un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències. • Planificació: inclusió dels recursos lingüístics més adequats per a escriure textos narratius, descriptius, explicatius, predictius i argumentatius. <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Escriptura i reescriptura, individual o col·lectiva, de textos de l'àmbit escolar social amb diferents intencions. • Ús del llenguatge no verbal en les produccions escrites. • Aplicació de les normes ortogràfiques tant en les produccions escrites pròpies com en dictats, entre altres tècniques, a fi de consolidar les normes gramaticals i ortogràfiques. • Ús d'un vocabulari adequat al nivell educatiu. • Redacció de l'esborrany, avaluació i revisió del text per a millorar-lo amb l'ajuda de guies (instruccions verbals) i dels companys. • Reescriptura del producte final. • Participació activa i guiada en l'avaluació, autoavaluació i coavaluació de produccions escrites, tant pròpies com d'altres, i confrontar-ho amb la consulta de models. • Redacció de textos narratius amb distinció entre plantejament, nuci desenllaç. • Redacció de textos descriptius, seguint un esquema clar de contingut, i explicatius, distingint clarament entre definicions i exemples. • Redacció, de forma guiada, de textos predictius, acompanyats o nodes de suports gràfics i visuals. • Redacció, seguint models, de textos argumentatius, amb plantejament d'un problema o d'una tesi i els seus arguments. • Respecte per les llicències d'ús, modificació i distribució de continguts generats per altres. • Resum i presentació de la informació per mitjà d'un text utilitzant els connectors i el vocabulari conceptual de forma adequada al nivell educatiu, i posar una atenció especial en els estils de lletra, títols, puntuació i ortografia correcta. • Organització i representació del text de forma creativa utilitzant eines d'edició de continguts digitals que permeten incloure text amb format caràcter (font, mida, negreta,

		<p>subratllat, cursiva, etc.), i la manipulació bàsica d'imatges (translació, rotació i escalat).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Emmagatzematge de la informació digital seguint un esquema d'organització senzill (arbre de carpetes i dispositius d'emmagatzematge extern). • Selecció raonada de les produccions per a incloure en el dossier. • Memorització comprensiva de la informació degudament organitzada.
<p>BLOC 4</p>		<p>CONEIXEMENT DE LA LLENGUA</p> <p>CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Selecció de les definicions donades en el diccionari segons el context de les paraules. • Diferents classes de diccionaris. • Normes d'ús del diccionari per a buscar-hi qualsevol classe de paraula. • Diferenciació del substantiu i del verb dins l'oració. • Diferenciació entre oració, paràgraf i text. • Associació de les diferents llengües d'Espanya amb les corresponents comunitats autònomes. • Identificació de les principals característiques de les llengües d'Espanya. • Interés per conèixer i per tindre competència en els dos idiomes cooficials de la Comunitat Valenciana. • Consciència de les variants lingüístiques de les diverses llengües presents en el context social i escolar. • Actitud positiva davant els usos de les llengües i evitar qualsevol acte de discriminació. • Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Adaptar-se als canvis. Resiliència, superar obstacles i fracassos. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Cerca d'orientació o ajuda quan en necessita de forma precisa. Esforç, força de voluntat. • Planificació i organització de projectes individuals o col·lectius. • Organització i gestió d'un projecte. Selecció de la informació tècnica i els materials. Avaluació del projecte i del producte amb l'ajuda de guies. Millora del producte i del procés després de l'avaluació. • Desenvolupament de projectes en equip, transformació d'idees en accions, complint la seua part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Ajuda, confluència, treball amb tots, acceptació de tots. • Control de l'expressió de sentiments i d'emocions en conflictes. • Enviament i recepció de continguts digitals per mitjà d'eines comunes amb dispositius de les TIC que ho permeten a fi de compartir informació. • Gestió i protecció de la identitat digital. Consciència de la necessitat de protegir la seua privacitat i la dels altres. • Bones formes de conducta: guarda el torn de paraula, es dirigeix al receptor amb respecte, pondera el seu temps de parla, cuida la seua privacitat i intimitat, etc. • Maneres de previndre i denunciar les males formes de conducta com el ciberassetjament o la discriminació per gènere o cultura. • Responsabilitat de protegir els altres contra els perills en la comunicació a través de les TIC. <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Classificació i característiques generals de cada classe de nom.

		<ul style="list-style-type: none"> • Adjectius determinatius: exclamatius. • Concordança de gènere i nombre (substantius col·lectius, paraules invariables, homònims, irregularitats en la concordança entre masculí i femení). • Concordança de nombre i persones dels verbs, noms i pronoms personals. • Identificació de diftongs i hiats en les paraules. • Regles bàsiques d'accentuació. • Conjugació del mode indicatiu de verbs regulars. • Formes impersonals dels verbs: gerundi i participi. • Regles per a la formació de comparatius i superlatius. • Relació de les desinències verbals amb la conjugació: mode, temps, nombre i persona. • Separació de les formes verbals en arrel i desinència. • Ús de sigles. • Concordança de nombre i persona en els verbs, noms i pronoms personals en l'oració. • Tipus d'oracions: exhortatives i dubitatives. • Exposició d'idees i opinions per mitjà de les eines de comunicació més comunes amb dispositius de les TIC (correu electrònic, xat, videoconferència, missatgeria instantània, telefonia, etc.). • Reconeixement del valencià com a element fonamental de la nostra cultura.
<p>BLOC 5</p>		<p>EDUCACIÓ LITERÀRIA</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identificació del narrador, dels personatges i de les referències, explícites o implícites, a l'espai i al temps en novel·les o fragments de novel·les. • Mesura de versos, distinció entre art major i menor i identificació de fenòmens de contacte fonètic entre paraules i dins les paraules. • Distinció entre diàleg i acotacions, identificació de la utilitat d'estes i del valor unitari d'actes i escenes. Identificació de l'espai i del temps en què transcorre l'acció sempre que aparega explícit en les acotacions. • La metàfora i l'al·literació. • Identificació de recursos retòrics com a metàfores i al·literacions en textos literaris orals i escrits de l'àmbit escolar. • Escolta activa i lectura autònoma, a l'aula, d'obres o de fragments d'obres de la literatura universal, adaptades a l'edat, per a obtenir informació sobre elements com el medi ambient, la climatologia, la geografia o la història, entre d'altres, de l'entorn més pròxim i d'altres països i civilitzacions. • Registre amb supervisió de la informació obtinguda per a utilitzar-la posteriorment amb finalitat acadèmica. • Elaboració guiada i col·laborativa d'obres teatrals que tracten de temes del seu interès, amb unitat d'espai i temps i amb creativitat i recursos retòrics adequats a l'edat. • Escripció de poemes que tracten de temes del seu interès i ús de recursos retòrics i mètrics adequats al nivell educatiu. • Ús de les TIC de manera guiada per a realitzar les distintes fases de la creació textual. • Selecció raonada de les produccions per a incloure en el dossier d'aprenentatge. • Dramatització de textos literaris i no literaris adequats al nivell educatiu, com ara anuncis, converses, etc., sobre temes d'interès per a l'alumnat.

		<ul style="list-style-type: none"> • Representació i dramatització de senzilles escenes teatrals en grup partint de models, amb sentit estètic i creativitat. • Identificació de les possibilitats expressives lingüístiques i no lingüístiques (cos, moviment, veu), així com les característiques formals dels textos en representacions teatrals. • Autoavaluació de les dramatitzacions pròpies i coavaluació de les dramatitzacions dels companys, per mitjà de criteris i indicadors establits prèviament.
--	--	---

4.5 Matemàtiques

BLOC 1	:PROCESSOS, MÈTODES I ACTITUDS EN MATEMÀTIQUES
	<ul style="list-style-type: none"> • Lectura comprensiva de l'enunciat. <p>Expressió de l'enunciat amb paraules pròpies.</p> <p>Diferenciació entre dades principals i dades secundaris.</p> <p>Identificació de la pregunta.</p> <p>Identificació i interpretació de les dades.</p> <p>Expressió numèrica de les dades.</p> <p>Selecció de les operacions necessàries i el perquè.</p> <p>Plantejaments i estratègies per a comprendre i resoldre problemes referits a situacions</p>

reals senzilles (factures, fullets publicitaris, rebaixes, etc.):

Problemes orals, gràfics i escrits.

Resolució individual o en grup (treball cooperatiu).

Explicació oral del procés seguit en la resolució de problemes.

Comprovació numèrica del resultat obtingut.

Resolució de problemes semblants de menor dificultat.

- Campos semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea.

Esforz i força de voluntat.

- Constància i hàbits de treball.

Adaptació als canvis.

Resistència, superació d'obstacles i fracassos.

Ús d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu.

Busca d'orientació o ajuda quan la necessite.

Planificació de projectes individuals o col·lectius, fer plans.

Organització d'un projecte.

Avaluació del projecte i el producte amb ajuda del professorat.

Busca d'informació de fonts preseleccionades amb guies (específiques de la tasca), a través de preguntes i de fonts de referència (diccionaris en paper i en línia) en diferents mitjans, valorant la seua veracitat.

Identificació del tema en la informació obtinguda, destacant les idees principals i organitzant-les en forma de llistes, taules i gràfics, quadros sinòptics.

Resum i presentació d'informació per mitjà d'un text utilitzant els connectors i el vocabulari conceptual de forma adequada, posant especial atenció en els estils de lletra, títols, puntuació i ortografia correcta.

Obtenció d'informació de manera guiada per mitjà de ferramentes de busca i visualització digital (navegadors web, visualitzadors de documents, aplicacions específiques de l'àrea, etc.) en dispositius TIC.

Emmagatzemament d'informació digital utilitzant aplicacions de gestió de la informació (explorador d'arxius) seguint un esquema de classificació senzill (implantació de carpetes podent accedir a diferents dispositius d'emmagatzemament secundari).

Ús de ferramentes d'edició de continguts digitals que permeten incloure text amb format caràcter (font, grandària, negreta, subratllat, cursiva, etc.) i imatges (p.e. processador de textos).

BLOC 2

: NÚMEROS

- Significat i utilitat dels números naturals en factures, fullets, revistes, calendaris, etc.

Nom i grafia dels números fins a quatre xifres.

Representació de números naturals en la recta numèrica.

Comparació i orde de números naturals.

Sistema de Numeració Decimal: unitats, desenes, centenes, unitats de miler.

Descomposició i composició de números naturals atenent al valor posicional de les seues xifres.

Arredoniment de números naturals fins a les unitats de miler.

Utilització dels nombres ordinals.

Concepte de fracció com a relació entre les parts i el tot.

Vocabulari: numerador i denominador.

- Sistema monetari de la Unió Europea: Reconeixement i utilització de les monedes i bitllets de curs legal i establiment d'equivalències.

Coneixement d'equivalències de monedes i bitllets de €, i ús dels diners per a compres amb devolució.

Estimació sobre el preu de diferents articles i objectes habituals. Comparació amb el preu real.

La multiplicació com a suma de sumands i la divisió com a resta de grups iguals.

Utilització de la divisió per a repartir i per a agrupar i com a operació inversa de la multiplicació.

Utilització dels algorismes escrit de suma, resta portant i multiplicació de naturals i el vocabulari adequat.

Realitza sumes i restes en horitzontal de tres números.

Concepte de doble, triple, mitat, terç, quart, etc.

Criteris d'avaluació de divisibilitat per 2, 3, 5 i 10.

Multiplicacions per la unitat seguida de zeros.

Estimació del resultat d'operacions suma, resta i multiplicació amb números naturals ardonint abans d'operar.

Construcció i memorització de les taules de multiplicar per a automatitzar el càlcul.

Càlcul mental de sumes, restes i multiplicacions amb estratègies com ara: composició i descomposició additiva i additiva multiplicadora, construcció i memorització de les taules de multiplicar.

Explicació verbal del procés seguit en càlculs mentals per qualsevol estratègia personal.

Coneixement d'equivalències de monedes i bitllets de €, i ús dels diners per a compres

	<p>amb devolució.</p> <p>Utilització de la calculadora amb criteri i autonomia per a assajar, investigar situacions de càlcul numèric i, millorar el càlcul estimat de resultats d'operacions amb valoració de si la resposta és raonable.</p> <p>Resolució de problemes numèrics amb sumes, restes, multiplicacions i divisions referides a situacions reals senzilles de canvi, combinació, igualació i comparació.</p>
<p>BLOC 3</p>	<p>MESURA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utilització del vocabulari adequat per a interpretar i transmetre informacions sobre mesuraments. <p>Elaboració i utilització d'estratègies per a mesurar (construcció d'instruments senzills per a efectuar mesuraments).</p> <p>Realització de mesuraments usant instruments i unitats de mesura convencionals (cronòmetre, regla, metre, cinta mètrica, rellotge analògic, rellotge digital, balança, bàscula, proveta, matràs) en contextos quotidians.</p> <p>Unitats de mesura convencionals: múltiples i submúltiples d'ús quotidià, utilització en contextos reals (km, m, dm, quilo, mig quilo, quart de quilo, gram, litre, mig litre, quart de litre).</p> <p>Explicació oral o escrita del procés seguit i de l'estratègia utilitzada en l'elecció de la unitat més adequada per a l'expressió d'unamesura.</p> <p>Lectura correcta en rellotges analògics i digitals (segon, minut, quart d'hora, mitjahora, hora). Maneig del calendari (dia, setmana, mes, any).</p> <p>Resolució de problemes de mesura relacionats amb objectes, fets i situacions de la vida quotidiana, aplicant com a màxim dos operacions (suma, resta, multiplicació, divisió) amb números naturals utilitzant els algoritmes bàsics.</p> <p>Unitats de mesura: el metre, el centímetre, el litre i el quilogram.</p> <p>Comparació d'objectes segons longitud, capacitat o pes, de manera directa (sense mesuraments).</p> <p>Utilització de mesures de temps (segon, minut, hora, dia, setmana, mes i any).</p> <p>Selecció i utilització de la unitat apropiada per a determinar la duració d'un interval de temps.</p> <p>Comparació i classificació d'angles: rectes, aguts, obtusos.</p>
<p>BLOC 4</p>	<p>GEOMETRIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identificació i denominació de polígons atenent al nombre de costats. <p>Comparació d'angles.</p>

	<p>Concavitat i convexitat de figures planes.</p> <p>La circumferència i el cercle. Elements bàsics: centre, radi, diàmetre, corda, arc, tangent i sector circular.</p> <p>Regularitats i simetries.</p> <p>Concepte de perímetre.</p> <p>Càlcul de perímetres de triangles, quadrats i rectangles amb ajuda de la regla.</p> <p>Resolució de problemes per a consolidar els continguts del nivell, en els que es necessite el càlcul dels perímetres de quadrats, rectangles i triangles o en els que siga necessari la comprensió del concepte.</p> <p>Explicació oral o escrita, del procés seguit en la resolució de problemes amb perímetres, de forma individual i o en grup.</p> <p>Introducció al concepte d'àrea o superfície. Diferència entre perímetre i superfície.</p> <p>Elements bàsics: vèrtexs, cares i arestes.</p> <p>Vocabulari: prismes, piràmides, cilindre, con i esfera.</p> <p>Descripció de moviments amb la utilització del vocabulari adequat.</p> <p>Identificació i realització de moviments.</p>
<p>BLOC 5</p>	<p>ESTADÍSTICA I PROBABILITAT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Disseny d'enquestes per a comparar hàbits de l'alumnat. <p>Arreplega i classificació de dades qualitatives i quantitatives.</p> <p>Realització i anàlisi de taules de dades i diagrames de barres</p> <p>Resolució de problemes d'estadística relacionats amb objectes, fets i situacions de la vida quotidiana, comunicant oralment o per escrit el procés seguit en la resolució i les conclusions.</p> <p>Informe bàsic d'una enquesta.</p> <p>Predicció dels resultats d'experiències simples d'atzar.</p> <p>Utilitzar llenguatge propi de l'atzar: molt probable, probable, poc probable, possible i impossible.</p> <p>Caràcter aleatori d'algunes experiències.</p> <p>Comparació de probabilitats en experiències senzilles.</p> <p>Resolució de problemes d'experiències simples de probabilitat per a refermar els continguts del nivell.</p>

4.6. Valors socials i cívics

BLOC 1	<p>La identitat i la dignitat de la persona</p> <p>L'autoconcepte. L'autodescripció física i de la personalitat. La identificació de les pròpies emocions i sentiments. L'autoconsciència emocional. L'expressió d'emocions. L'autoanàlisi comprensiva i tolerant.</p> <p>L'autocontrol. La tolerància a la frustració. La canalització de les emocions. L'afrontament de sentiments negatius.</p> <p>La responsabilitat. La iniciativa personal. Les accions creatives. L'obtenció d'assoliments. L'assumpció dels propis actes.</p> <p>Els deures i els drets de la persona. La Declaració dels Drets del Xiquet: ajuda i protecció. La universalitat dels drets del xiquet. La igualtat de drets de xiquets i xiquetes en el context social. La correspondència entre drets i deures. La valoració argumentada de situacions en relació amb els drets del xiquet.</p>
BLOC 2	<p>La comprensió i el respecte en les relacions interpersonals</p> <p>Les habilitats de comunicació. La lliure expressió de sentiments i pensaments. L'ús dels elements del paralenguatge: dicció, to, actitud corporal. La interacció de la comunicació no verbal i verbal.</p> <p>El diàleg. L'argumentació de les idees i les opinions personals. El respecte de l'expressió de les opinions de persones. Les característiques de la bona escolta.</p> <p>L'empatia. L'afinitat. La compenetració.</p> <p>El respecte i la valoració de l'altre. La valoració del respecte dels altres. La identificació de diferents maneres de ser i actuar, la seua comprensió i valoració.</p>
BLOC 3	<p>La convivència i els valors socials</p> <p>Les habilitats socials. Els estats d'ànim i interessos dels altres. Les iniciatives de participació. La participació respectuosa. El treball en equip. La interdependència. El que caracteritza la relació d'amistat.</p> <p>Les normes de convivència. Les normes de convivència en el context local.</p>

La resolució del conflicte. L'expressió oberta i directa de les pròpies idees i opinions. Les estratègies pacífiques de resolució de conflictes.

Els valors socials. La solidaritat amb el grup i la consciència social. La participació en el benestar de la classe. L'explicació dels dilemes morals.

El respecte i la conservació del medi ambient. L'ús responsable dels béns de la naturalesa.

L'educació viària. La valoració de les normes de mobilitat viària. Les causes i les conseqüències dels accidents de trànsit.

4.7 Educació artística

L'Educació Plàstica s'organitza en tres blocs de continguts que permeten desenvolupar en l'alumnat de Primària diverses destreses i aplicacions artístiques que afavoriran el seu desenvolupament competencial i li aportarà una visió de l'ensenyança artística global.

El primer bloc desenvolupa l'educació audiovisual. La importància creixent d'este mitjà de transmissió de coneixements i de valors en la nostra societat fa imprescindible l'alfabetització en el llenguatge audiovisual. Expressar i comunicar a través dels mitjans audiovisuals implica un exercici constant de lectura i reflexió crítica de les imatges i sons que rodegen l'alumnat. Així, els alumnes i les alumnes aprenen a "mirar" distintes maneres de percebre la realitat i també a desenvolupar la capacitat d'expressar, a través d'estes, idees, experiències i emocions pròpies.

El segon bloc desenvolupa l'expressió artística, a través de tres eixos interrelacionats. D'una banda, fer per a aprendre per mitjà dels materials i les tècniques, perquè els xiquets i les xiquetes siguin protagonistes actius del seu propi aprenentatge per mitjà de l'exploració, experimentació i creació. D'altra banda, la creació implica processos de planificació, presa de decisions i autoavaluació, que n'afavoriran la utilització en altres contextos. El tercer eix fomenta la percepció i la sensibilitat estètica cap al nostre patrimoni artístic i cultural a través d'idees, opinions i preferències, per mitjà del diàleg i la reflexió.

L'últim bloc de continguts desenvolupa la geometria des del punt de vista de la percepció visual, l'expressió gràfica i l'aplicació en l'entorn natural i artificial, partint dels sabers adquirits en l'àrea de matemàtiques i reforçant visualment la comprensió dels continguts.

Els continguts apareixen al Capítol III, de la LOMQE, Currículum i Distribució de competències, més concretament a l'article 6 com un element curricular.

El D. 108/2014 determina per a l'àrea d'Expressió Plàstica els següents blocs de continguts:

BLOC -1-**EDUCACIÓ AUDIOVISUAL**

El primer dels blocs està referit a l'estudi de la imatge en totes les seves manifestacions, tant visual com audiovisual, en el qual cobren una gran rellevància les aportacions que les tecnologies de la informació i la comunicació efectuen en el món de la imatge.

- *Tipus d'imatges visuals: imatge fixa i en moviment.*

- *Elements comuns:*

- *Format rectangular de la imatge: horitzontal i vertical.*

- *Enquadrament: fragment de la realitat seleccionada en la imatge.*

- *Diferenciació d'imatges a partir dels elements i l'espai que ocupen: orde, dispersió, dinamisme, tranquil·litat,*

- acostament, profunditat.*

- *La imatge fixa com a unitat bàsica del missatge: fotografia, il·lustració i còmic.*

- *La fotografia: valor estètic de la fotografia en blanc i negre i en color.*

- Classificació segons temàtica*

- (figurativa, abstracta, paisatge, figura humana). Identificació de persones i de l'entorn social pròxim.*

- *La il·lustració de contes: valor expressiu i comunicatiu de la imatge.*

- *El còmic: el dibuix seqüenciat com a mitjà per a contar una història.*

- *La imatge en moviment. Exemples de pel·lícules, vídeos i animacions. Identificació d'imatges segons format, enquadrament, seqüència i distribució de formes.*

- *Gaudi al visionar mostres de fotografies i imatges audiovisuals (curts i animacions).*

- *Àmbits d'actuació (cartells, impresos, tanques publicitàries, cine, televisió).*

- *Lectura de les imatges de l'entorn social i cultural.*

- *Alfabetització audiovisual:*

- *Elements configuratius del llenguatge audiovisual: punt, línia, forma.*

- *Atributs expressius i simbòlics del color.*

- *Conceptes compositius: grandària, proporció, distribució espacial.*

- *Anàlisi de la imatge fixa com a unitat bàsica del missatge en fotografies, il·lustracions i*

	<p>còmics.</p> <p>-La fotografia. Avanços tecnològics aplicats al camp de la fotografia. Elements configuratius: format, enquadrament, planificació (pla general, sencer, mitjà, detall), angulació (picat i contrapicat).</p> <p>-La il·lustració de textos. Lectura d'imatges visuals relacionades amb el text escrit.</p> <p>-El còmic. Elements fonamentals que generen el discurs narratiu seqüenciat en imatges (vinyeta, dibuixos, text, bafarada i cartel·la). Formats i enquadrament. Seqüenciació de les imatges. Relació imatge i text. Elements gràfics que transmeten la sensació de moviment (línees cinètiques, onomatopeies). El color i la textura gràfica com a recurs expressiu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anàlisi de la imatge en moviment en animacions i videojocs. Recursos formals, expressius i compositius. • Elaboració d'imatges a partir dels elements que configuren el llenguatge audiovisual. • Utilització de la imatge fixa com a unitat bàsica del missatge en fotografies, il·lustracions i còmics. • Elaboració de missatges visuals a partir de fotografies tenint en compte el format, l'enquadrament, escalat i angulació. • Elaboració de missatges visuals a partir d'imatges seqüenciades tipus còmic. Elaboració d'un guió il·lustrat per a la realització audiovisual. • Mostra d'interès per conèixer les diverses formes de representar la imatge fixa i identificar les característiques pròpies de cada format. • Captura d'imatges per mitjà de dispositius TIC.
<p>BLOC -2-</p>	<p>EXPRESSIÓ ARTÍSTICA</p> <p><i>El segon bloc, denominat Educació Artística, fa referència al conjunt de conceptes i procediments que tradicionalment han estat associats a l'àrea.</i></p> <p>Observació i interpretació dels entorns natural, artificial i imaginari.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Detecció, exploració i representació d'objectes, imatges i formes. • Exploració de les possibilitats expressives dels elements que configuren el llenguatge visual <p>-Punt i línia: grandàries, grossors, tipus i textura. Traç espontani i controlat.</p> <p>-Pla (forma): expressió lliure. Relació figura i fons.</p> <p style="padding-left: 40px;">-Color. Colors pigment. Mescles.</p> <p>Identificació de primaris i secundaris.</p>

-Textures. Tàctils, visuals (naturals i artificials). Experimentació i aplicació.

-Conceptes bàsics de la composició.

- Representació del moviment de persones, animals, coses. Repetició d'elements seguint ritmes (grecs). Representació d'imatges figuratives i abstractes.
- Perspectiva intuïtiva.
- Tècniques i materials de l'expressió plàstica.

-Tècniques bidimensionals: dibuix, pintura, estampació, mixtes, collage.

-Tècniques tridimensionals: modelatge, assemblatge.

-Materials, estris i suports propis i de rebuig.

-Creació i manipulació de produccions artístiques per mitjà de recursos tecnològics (fotocopiadora, escàner, càmera fotogràfica).

-Adquisició progressiva de la coordinació i precisió necessàries per a l'execució de les distintes tècniques de l'expressió plàstica.

- Domini i control de les distintes fases del procés creatiu:
 - Experimentació i investigació prèvies.
 - Imaginar projectes individuals o col·lectius, fer plans.

-Organitzar el desenrotllament del projecte amb ajuda.

- Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea.
- Busca d'informació sobre les manifestacions artístiques i tècniques del nivell escolar.
- Fonts, formats i suports d'on s'obté la informació.
- Organització en diferents suports (físic i digital) i registres.
- Interès per les expressions artístiques del seu entorn: edificis, jardins, fonts, escultures.
- Interès i gaudi de les possibilitats que ens ofereixen els diferents entorns artístics: museus, exposicions, artistes, galeries d'art.
- Identificació de diferents obres del seu entorn.
- Respecte i valoració de les diferents professions relacionades amb l'expressió artística.
- Expressió d'opinions, gustos i experiències respecte a les manifestacions artístiques.
- Comprensió de la informació verbal i no verbal de textos orals com a explicacions d'àmbit familiar, escolar i social.
- Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu.

Busca d'orientació o ajuda quan es necessita.

- Desenrotllament de projectes en equip de forma guiada, i complir la part del treball en tasques que

	impliquen diversos companys. Diàleg entre iguals sota direcció
BLOC -3-	<p>DIBUIX GEOMÈTRIC</p> <p><i>El tercer bloc inclou el desenvolupament des del punt de vista gràfic dels sabers adquirits des de l'àrea de matemàtiques en l'apartat de geometria.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • La línia. Tipus: recta, corba, trencada. Direccions: horitzontal, vertical, inclinada. • El cercle i la circumferència. Elements bàsics: centre, radi, diàmetre. Traçat. • La geometria com a suport en el procés creatiu. • Ferramentes per al maneig i el traçat del dibuix geomètric: la regla per a mesurar i traçar línies. • Maneig i atenció d'alguns instruments per al traçat del dibuix geomètric

5. UNITATS DIDÀCTIQUES

5.1. Distribució temporal de les unitats (Temporització).

-Organització de les unitats de l'àrea de ciències socials.

AVALUACIÓ	TEMPORALITZACIÓ	TÍTOL DE LA UNITAT DIDÀCTICA
Primera	7/9 al 30/9	Unitat 0 Repàs de 3r
	Del 1/10/ al 23/10	Unitat 1 Les roques i el relleu
	Del 26/10 al 13/11	Unitat 2 El temps i el clima
	Del 9/11 al 27/11	Unitat 3 Les aigües
Segona	Del 30/11 al 18/12	Unitat 4 Els tipus de paisatge
	Del 7/1 al 29/1	Unitat 5 El territori d'Espanya i d'Europa
	Del 1/2 al 19/2	Unitat 6 La població i les activitats econòmiques
Tercera	Del 22/ 2 al 12/3	Unitat 7 La prehistòria
	Del 22/3 al 23/4	Unitat 8 L'edat antiga; els pobles prerromans
	Del 3/5 al 10/5	Unitat 9 L'edat antiga: l'època romana

Les Unitats Didàctiques desenvolupades es troben annexades al finalitzar la programació.

Organització de les unitats de l'àrea de Ciències de la Naturalesa.

Les Unitats Didàctiques desenvolupades es troben annexades al finalitzar la programació.

AVALUACIÓ	TEMPORALITZACIÓ	TÍTOL DE LA UNITAT DIDÀCTICA
Primera	7/9 al 30/9	Unitat 0 Repàs de 3r
	Del 1/10/ al 23/10	Unitat 1 Com som?
	Del 26/10 al 13/11	Unitat 2 Els nostres sentits
	Del 9/11 al 27/11	Unitat 3 La salut del nostre cos
Segona	Del 30/11 al 18/12	Unitat 4 Els animals

	Del 7/1 al 29/1	Unitat 5 Les plantes
	Del 1/2 al 19/2	Unitat 6 Relació entre els éssers vius
Tercera	Del 22/ 2 al 12/3	Unitat 7 Les forces i l'energia
	Del 22/3 al 23/4	Unitat 8 La llum i el color
	Del 3/5 al 10/5	Unitat 9 Les màquines

Organització de Castellà

AVALUACIÓ	TEMPORALITZACIÓ	TÍTOL DE LA UNITAT DIDÀCTICA
Primera	Del 7/09 al 30/09	Unidad 0 Repàs 3r
	Del 1/10 al 23/10	Unidad 1 En la montaña
	Del 26/10 al 6/11	Unidad 2 Como pez en el agua
	Del 9/11 al 20/11	Unidad 3 Una excursión
	Del 23/11 al 4/12	Unidad 4 Somos vecinos
	Del 9/ 12 al 21/12	Unidad 5 ¡Estamos bien!
Segona	Del 7/1 al 22/1	Unidad 6 Preparados, listos..¡Ya!
	Del 25/1 al 5/2	Unidad 7 Entre todos
	Del 8/ 2 al 19/2	Unidad 8 Nos ponemos el delantal
	Del 22/ 2 al 5/3	Unidad 9 ¡Que empiece la fiesta!
	Del 8/ 3 al 26/ 3	Unidad 10 ¡Qué aventura!
Tercera	Del 29/3 al 23/4	Unidad 11 De compras
	Del 26/4 al 7/5	Unidad 12 En el laboratorio
	Del 10/5 al 21/ 5	Unidad 13 ¡Adonde vamos?
	Del 24/5 al 4/ 6	Unidad 14 ¡Cuanto tiempo!
	Del 7/6 al 18/6	Unidad 15 Cumplimos las normas

Organització de les unitats de Llengua i literatura.

AVALUACIÓ	TEMPORALITZACIÓ	TÍTOL DE LA UNITAT DIDÀCTICA	
Primera	Del 7/09 al 30/09	Unitat 0	Repàs 3r
	Del 1/10 al 23/10	Unitat 1	DIA DE MUDANÇA
	Del 26/10 al 6/11	Unitat 2	A LA CUINA
	Del 9/11 al 20/11	Unitat 3	ESCENA CINEMATOGràFICA
	Del 23/11 al 4/12	Unitat 4	AL LABORATORI
	Del 9/ 12 al 21/12	Unitat 5	EL CLUB DE LECTURA
Segona	Del 7/1 al 22/1	Unitat 6	LA FESTA DE SANT ANTONI
	Del 25/1 al 5/2	Unitat 7	CAP ON ANEM?
	Del 8/ 2 al 19/2	Unitat 8	DE VIATGE PEL MÓN
	Del 22/ 2 al 5/3	Unitat 9	UNA FIRA DE LA TECNOLOGIA
	Del 8/ 3 al 26/ 3	Unitat 10	MARXA DEL DIA DE LA BICICLETA
Ter cer a	Del 29/3 al 23/4	Unitat 11	UN CIRC DIFERENT

	Del 26/4 al 7/5	Unitat 12	TOTS AMB EL PLANETA
	Del 10/5 al 21/ 5	Unitat 13	VIATGE AMB TREN
	Del 24/5 al 4/ 6	Unitat 14	JORNADA D'ASSAIG
	Del 7/6 al 18/6	Unitat 15	ESPECTACLE AL CARRER

Organització de les unitats de matemàtiques.

AVALUACIÓ	TEMPORALITZACIÓ	TÍTOL DE LA UNITAT DIDÀCTICA	
Primera	Del 7/09 al 30/09	Unitat 0	Repàs 3r
	Del 1/10 al 23/10	Unitat 1	Números fins a ser xifres
	Del 26/10 al 6/11	Unitat 2	Suma i resta
	Del 9/11 al 20/11	Unitat 3	Multiplicació i potències
	Del 23/11 al 4/12	Unitat 4	La divisió
	Del 9/ 12 al 21/12	Unitat 5	Pràctica de la divisió
Segona	Del 7/1 al 22/1	Unitat 6	Fraccions
	Del 25/1 al 5/2	Unitat 7	Números decimals
	Del 8/ 2 al 19/2	Unitat 8	Suma, resta i multiplicació de decimals
	Del 22/ 2 al 5/3	Unitat 9	Temps i diners
	Del 8/ 3 al 26/ 3	Unitat 10	Longitud
Tercera	Del 29/3 al 23/4	Unitat 11	Capacitat i masa
	Del 26/4 al 7/5	Unitat 12	Rectes i angles
	Del 10/5 al 21/ 5	Unitat 13	Polígons
	Del 24/5 al 4/ 6	Unitat 14	Cossos geomètrics
	Del 7/6 al 18/6	Unitat 15	Probabilitat i estadística

Unitats didàctiques de l'àrea de Educació artística

Quant a l'organització interna de les Unitats Didàctiques, totes elles es componen dels següents elements fonamentals: justificació, objectius d'etapa i didàctics, competències clau, continguts, activitats, metodologia, mesures d'atenció a la diversitat, tractament dels elements transversals, relació

amb la resta d'àrees del currículum, recursos personals, materials; TIC i organitzatius, i procediments i instruments d'avaluació.

AVALUACIÓ	TEMPORALITZACIÓ	UNITAT DIDÀCTICA
1 ^a	SETEMBRE/OCTUBRE	TEXTURES
	OCTUBRE	HALLOWEEN
	NOVEMBER/ DESEMBRE	FORMS
	DESEMBRE	CHRISTMAS
2 ^a	GENER	PEACE DAY
	GENER/FEBRER	PATTERNS
	FEBRER /MARÇ	POTTERY
	MARÇ/ABRIL	MOVEMENT
3 ^a	ABRIL	EASTER
	MAIG /JUNY	MORE COLOURS

Les Unitats Didàctiques desenvolupades es troben annexades al finalitzar la programació.

6. METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀTIQUES.

Els alumnes han d'iniciar-se en el coneixement i la utilització d'algunes de les estratègies i tècniques habituals en l'activitat científica, com ara l'observació, la identificació, l'anàlisi de problemes, l'organització i el tractament de dades, l'experimentació, la recerca de solucions... per la qual cosa necessitem que els nostres alumnes tinguin eines que possibiliten la consecució d'allò proposat.

Hem de tenir en compte que cada alumne parteix d'unes fortaleses individuals que cal continuar desenvolupant. Aquestes fortaleses ens ajudaran a definir la predominança de cada una de les seves intel·ligències, per la qual cosa les tasques a realitzar estaran pensades des de la teoria de les intel·ligències múltiples com a possibilitat perquè tot l'alumnat arribi a comprendre aquells continguts que necessita adquirir per assolir els objectius d'aprenentatge que pretenem.

En aquesta àrea, els alumnes s'inicien en el desenvolupament d'estratègies de metodologia científica, com ara la capacitat de formular preguntes, identificar problemes, planificar i realitzar activitats, etc.; per a això, el treball en grup col·laboratiu serà un dels pilars per entrenar qüestions d'habilitats socials i aspectes de contingut que ajudaran a consolidar encara més tot el que s'ha treballat.

Els continguts de l'àrea de Ciències de la Natura vénen organitzats al voltant d'uns conceptes fonamentals vinculats a context real, serà important treballar la part competencial de manera que el coneixement es transformi en acció i aplicar-lo a projectes reals propers a l'alumnat.

6.1 Metodologia general i específica.

Segons ve recollit al Projecte Educatiu de Centre, el professorat del centre treballa amb una mateixa línia metodològica que la concretitza a la Programació Didàctica i que està basada en les següents propostes

APRENTATGE COOPERATIU

Organització de l'aula:

- L'aula s'organitza per equips heterogenis de 4 o 5 membres depenent del nombre d'alumnes i de l'espai de l'aula sent el número flexible.
- Els equips es modifiquen amb cada projecte (o en el transcurs d'un projecte si el tutor/al considerara necessari).
- Dins de l'equip els càrrecs seran els següents:

☐ Secretaria.

- ☒ Coordinació.
- ☒ Portaveu.
- ☒ Control.

TRANSMISSIÓ DE CONEIXEMENTS

La metodologia basada en la transmissió o perspectiva tradicional, concep l'ensenyament com un vertader art i al professor/a com un artesà, on la seua funció és explicar clarament i exposar de manera progressiva els seus coneixements, enfocant-se de manera central en l'aprenentatge de l'alumne; l'estudiant és vist com una pàgina en blanc, un marbre al qual cal modelar, un got buit o una alcàntara que cal omplir. L'alumne és el centre de l'atenció en l'educació tradicional.

Dins d'aquesta concepció educativa es poden distingir dos enfocaments principals:

- El primer és un enfocament enciclopèdic, on el professor és un especialista que domina la matèria a la perfecció; l'ensenyament és la transmissió del saber del mestre que es tradueix en coneixements per a l'estudiant. Es pot córrer el perill que el mestre que té els coneixements no sàpia ensenyar-los.
- Segon enfocament és el comprensiu, on el professor/a és un intel·lectual que comprén lògicament l'estructura de la matèria i la transmet de manera que els alumnes l'arriben a comprendre com ell mateix.

En tots dos enfocaments es dona gran importància al coneixement relacionat amb altres disciplines. En la seua manera de transmissió i presentació, el coneixement que adquireix l'estudiant es deriva del saber i de l'experiència pràctica del mestre, qui posa les seues facultats i coneixements al servei de l'alumne.

En resum en aquesta perspectiva l'aprenentatge és la comunicació entre emissor (mestre) i receptor (estudiant) prenent en compte la comprensió i la relació amb sentit dels continguts.

6.2. Recursos Didàctics i Organitzatius.

-Organització dels recursos humans:

Aquest any de manera excepcional he de limitar el contacte dels alumnes amb els mestres que no pertanyen al grup bombolla. Per això als alumnes i als mestres contarem con el suport i recolzament dels especialistes de AL i PT de manera indirecta.

-Activitats i estratègies d'ensenyament i aprenentatge. Activitats complementàries.

Inicialment per a evitar el contacte entre diferents grups no estan planificades activitats complementàries a nivell de centre. A nivell de tutoria, dins de l'aula, cada grup podrà participar d'algunes de les activitats més rellevants.

-Activitats i estratègies d'ensenyament i aprenentatge.

Les estratègies d'ensenyament i aprenentatge que desenvolupem són les següents:

- Foment de la lectura (animació lectora).
- Destreses de pensament.
- Rutines de pensament.
- Pensament lateral.
- Moment de càlcul mental.
- Alumne tutor: treballs per parella.

-Activitats complementàries.

Les activitats complementàries no es podran dur a terme si no poden garantir la seguretat sanitària dels alumnes per qüestió de la COVID 19

- Activitats de reforç i ampliació.

Es troben a cada Unitat Didàctica.

6.3 Metodologia en cas de confinament

A l'alumne que es trobe en situació d'aïllament, se li proporcionarà i guiarà el seu aprenentatge a través dels mecanismes emprats usualment, manant l'agenda setmanalment i concretant les activitats a fer per Webfamília, Email i/o Canal d'informació de grup. A més, en cas d'aïllament del grup sencer, es faria videoconferències per xicotets grups, mitjançant la plataforma WebEx, garantint una atenció educativa i un procediment adequat per a l'avaluació de l'alumnat, el més semblant possible al que es faria en l'aula i intentant que segueixca la temporalització de l'aula de la manera més sistemàtica possible.

S'intentarà primer les activitats de tipus interactiu durant aquest temps.

7. AVALUACIÓ DE L'ALUMNAT

El caràcter de l'avaluació en l'etapa d'Educació Primària és el que està establert en l'article 12.1 del Reial Decret 126/2014, i la concreció d'este en este article.

El **caràcter continu** de l'avaluació tindrà com a fi detectar les dificultats en el moment en què es produïsquen, analitzar les seues causes i, en conseqüència, reorientar la intervenció educativa i adequar-la a la diversitat de capacitats, ritmes d'aprenentatge, interessos i motivacions de l'alumnat.

7.1. Criteris d'avaluació- Instruments d'avaluació.

Els criteris d'avaluació serveixen de referència per valorar el progressiu grau d'adquisició de les distintes competències., així com representen els indicadors sobre quins aprenentatges ha d'aconseguir l'alumnat.

Instruments d'avaluació.

Rúbrica: La Rúbrica és una eina d'avaluació que permet establir paràmetres graduals d'acompliment, i que afavoreix l'autoavaluació en l'alumnat. Com a instrument, facilita la valoració de l'acompliment de l'alumnat en matèries i temes complexos; així mateix, permet observar com va aprenent l'alumne (i això afavoreix a l'autoanàlisi del seu propi aprenentatge i el dels seus companys/es). Si el professor empra de manera freqüent aquest instrument, facilita la coavaluació i retroalimentació en el grup.

Una rúbrica és un tipus de llistat que conté criteris ben específics que permeten valorar l'aprenentatge, coneixements i competències adquirides pels estudiants, sobre un tema, tasca o activitat. Per a això s'estableixen nivells d'acompliment sobre els continguts o competències a avaluar.

Dissenyar una rúbrica implica avaluar de forma objectiva el treball i avanç dels estudiants, per la

qual cosa el professor haurà d'especificar clarament quina espera dels seus alumnes, esmentant els criteris sota els quals hauran d'exercir-se en relació a la tasca o activitat encomanada.

Mapa Conceptual: El mapa conceptual és un diagrama que ajuda a entendre un tema en especifique en visualitzar les relacions entre les idees i conceptes. En general, les idees són representades en nodes estructurats jeràrquicament i es connecten amb paraules d'enllaç sobre les línies per a explicar les relacions.

Quadern de conducta : registre algunes pautes, hàbits i rutines de treball a l'aula, així com de comportament i seguiment de les normes de classe.

Prova de preguntes amb resposta curta: En elles l'alumne ha d'aportar una informació molt concreta i específica que podrà resumir-se en una frase, una dada, una paraula, un signe, una fórmula, etc., evidentment referits a qüestions de certa rellevància. Ús de les TICS, tipus Kahoot, Quizizz, Plickers, etc

Proves escrites amb preguntes amb text incomplet, preguntes de correspondència o aparellament, preguntes d'opció múltiple, preguntes de vertader – fals (justificades), analogies/diferències, preguntes d'interpretació i/o elaboració de gràfics, mapes, estadístiques, etc.

Proves Orals: Es pot registrar els coneixements de l'alumnat utilitzant com a instrument la prova oral que especifique un fet concret o diferents continguts educatius.

El **Decret 108/2014** determina per a l'àrea de **ciències socials** són els següents criteris d'avaluació:

PERFIL D'ÀREA									
BL	CRITERIS D'AVUACIÓ	INDICADORS D'ÈXIT	Unitat Didàctica / Projecte						Instruments
	4tCS.BL1.1 Formular conjectures o suggerir deduccions senzilles a partir d'esquemes proporcionats pel docent sobre els canvis socials en la prehistòria i l'antiguitat i que ajuden a planificar la busca d'informació en determinades fonts.	4tCS.BL1.1.1 Formula conjectures o suggerix deduccions senzilles a partir d'esquemes proporcionats pel docent sobre els canvis socials en la prehistòria i antiguitat per a ajudar a planificar la busca d'informació en determinades fonts.	TOTES						Observació directa
		. 4tCS.BL1.1.2 Organitza les preguntes formulades amb la supervisió de professor i la col·laboració dels seus companys/es en un pla o guió.	TOTES						Observació directa
		4tCS.BL1.1.3 Fa propostes relatives al comportament personal que ha d'adoptar en les visites a llocs públics quan són utilitzades com a fonts de documentació i informació	TOTES						
4tCS.BL1.2 Obtindre informació de fonts primàries i secundàries de diferent naturalesa (textos, mapes, gràfics, obres d'art) per diversos mitjans, com ara l'observació directa o Internet, i registrar-la per mitjà de mitjans digitals i diversos procediments: resum, esquema, taula, imatges.	4tCS.BL1.2.1 Obté i selecciona informació de fonts primàries i secundàries de diferent naturalesa (textos, mapes, gràfics, obres d'art) per diversos mitjans, com ara l'observació directa o Internet .	U1	U3	U5					Proves escrites
	4tCS.BL1.2.2 Registra i classifica la informació obtinguda de fonts diverses per mitjà de diversos procediments: resum, esquema, taula, gràfics amb l'ajuda de diversos mitjans digitals i amb la supervisió del docent.	U1	U3	U5					Observació directa Proves escrites
4tCS.BL1.3 Utilitzar esquemes, gràfiques i mapes per a representar la informació rellevant d'un fet o la seua evolució i destacar-ne la relació amb un altre fet o el significat en un determinat context històric o geogràfic.	4tCS.BL1.3.1 Utilitza esquemes, gràfiques i mapes per a representar la informació rellevant d'un fet o la seua evolució en un determinat context històric o geogràfic.	U7	U8	U9					Observació directa Proves escrites
	4tCS.BL1.3.2 Destaca la relació d'un fet amb altres fets o el								

	seu significat en un determinat context històric o geogràfic per mitjà de l'ús d'esquemes, gràfiques i mapes de forma escrita o amb mitjans digitals on es representen estos fets.	U7	U8	U9						Observació directa Proves escrites
4tCS.BL1.4 Planificar i realitzar una exposició ordenada i amb el suport de les TIC les conclusions de l'estudi d'un tema fent referència a les estratègies seguides per a arribar-	4tCS.BL1.4.1 Expressa per mitjà d'una exposició ordenada i planificada les conclusions de l'estudi d'un tema amb el suport de les TIC i mostra confiança en el seu ús.	U3								Observació directa
hi, donar raons de per què s'han triat i mostrar la seua confiança en el seu ús.										
	4tCS.BL1.4.2 Exposa les conclusions del seu estudi del tema fent referència a les estratègies seguides per a arribar a estes i dóna raons de per què s'han triat utilitzant una presentació prèviament formatada pel docent.	U3								Diana Observació directa
4tCS.BL1.5 Mostrar confiança en els altres companys per a desenrotllar activitats conjuntes participant en la planificació, aportant idees constructives, escoltant les dels altres, animant a la participació i l'esforç de cada un per a aconseguir objectius comuns, reconeixent les seues aportacions i dialogant per a superar discrepàncies.	4tCS.BL1.5.1 Participa la planificació i desenrotllament d'una tasca en un equip de treball assumint el seu rol i animant a la participació i l'esforç de cada membre del grup i respectant les seues aportacions.	U1 U7	U2 U8	U3	U4	U5	U6			Diana Observació directa
	4tCS.BL1.5.3 Expressa la seua disconformitat o desgrat triant el moment i la forma més oportuna i respectuosa i manté la calma davant d'obstacles imalentesos.	U1 U7	U2 U8	U3 U9	U4 U9	U5	U6			Diana Observació directa
4tCS.BL1.6 Seguir instruccions de tasques d'aprenentatge mantenint l'atenció mentre les realitza adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, demanant ajuda si en necessita.	4tCS.BL1.6.1 Manté l'atenció i segueix les instruccions per a realitzar més de dos activitats fins a finalitzar-les.	TOTES								Observació directa Proves escrites
	4tCS.BL1.6.2 Identifica les dificultats que experimenta en la realització d'una tasca i sol·licita ajuda de forma precisa i detallada.	TOTES								Diana Observació directa
4tCS.BL1.7 Planificar la realització d'un producte o una tasca proposant un pla ordenat d'accions, seleccionar els materials i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb	4tCS.BL1.7.1 Selecciona la informació tècnica i els materials necessaris per a desenrotllar un producte o tasca prèviament planificat.	U1	U2	U4	U8	U9				Diana Observació directa

	ajuda de guies per a l'observació.													
		4tCS.BL1.7.2 Avalua el procés i la qualitat del resultat del desenrotllament d'una tasca amb ajuda de guies per a l'observació prèviament proporcionades pel docent o acordades de forma col·lectiva.	U1	U2	U4	U8	U9						Diana Observació directa	
	4tCS.BL1.8 Mostrar empatia i comprendre les formes de vida i actuació dels sers humans en la prehistòria i l'antiguitat posant en valor els seus èxits que van contribuir al progrés humà i la diversitat cultural que formen part del nostre patrimoni historicoartístic i qüestionar les situacions en què determinats grups patien les conseqüències de les desigualtats socials.	4tCS.BL1.8.1 Explica les formes de vida i les actuacions humanes en la prehistòria i l'antiguitat atenent les seues necessitats i motivacions posant en valor els seus èxits que van contribuir al progrés humà a partir de pistes suggerides pel docent.	TOTES										Observació directa Proves escrites	
		4tCS.BL1.8.2 Dóna raons sobre les accions dels sers humans per a comprendre les formes de vida i fet històrics de les societats en la prehistòria i en l'antiguitat posant exemples de com la diversitat cultural és una característica del nostre patrimoni historicoartístic.	TOTES											Observació directa
		4tCS.BL1.8.3 Expressa el seu desacord amb les situacions de l'antiguitat en què determinats grups patien les conseqüències de les desigualtats socials.	TOTES											Observació directa
2	4tCS.BL2.1 Reconèixer les distorsions que té tot mapa al tractar de representar l'esfericitat de la Terra i com això condiona la nostra visió esbiaixada del món.	4tCS.BL2.1.1 Reconeix les distorsions que té tot mapa en tractar de representar l'esfericitat de la Terra i com això condiona la nostra visió esbiaixada del món.	U1										Observació directa Proves escrites	
		4tCS.BL2.2.1 Utilitza diverses variables meteorològiques per a descriure el temps local i d'altres llocs per mitjà de l'ús de mapes de temps o la lectura de la informació meteorològica de la premsa o d'espais televisius dedicats a la predicció meteorològica.	U1											Observació directa Proves escrites

<p>4tCS.BL2.2 Utilitzar diverses variables meteorològiques per a descriure el temps local i d'altres llocs per mitjà de l'ús de mapes de temps o la lectura de la informació meteorològica de la premsa o d'espais televisius dedicats a la predicció meteorològica tractant d'establir alguna connexió entre el tipus de temps i la regió climàtica on es dona.</p>	<p>4tCS.BL2.2.2 Tracta d'establir alguna connexió entre el tipus de temps i la regió climàtica on es dona a partir de l'ús de mapa de temps o altres fonts dedicades a la predicció meteorològica.</p>	<p>U2</p>							<p>Observació directa</p>
<p>4tCS.BL2.3 Descriure la distribució de les grans zones climàtiques a escala planetària fent referència al paper que exercixen els diversos factors del clima, especialment la latitud, i relacionant esta distribució amb la varietat dels</p>	<p>4tCS.BL2.3.1 Descriu la distribució de les grans zones climàtiques a escala planetària fent referència al paper que exercixen els diversos factors del clima, especialment la latitud, diferenciant de manera adequada els termes de temps i clima.</p>	<p>U1</p>	<p>U2</p>						<p>Observació directa Proves escrites</p>

	principals biomes amb l'ajuda de mapes de diversa escala i fotografies que representen les seues principals característiques i utilitzant en la descripció el terme clima diferenciant-lo de temps de manera adequada.	4tCS.BL2.3.2 Relaciona la distribució de climes amb la varietat dels principals biomes amb l'ajuda de mapes de diversa escala i fotografies que representen les seues principals característiques.	U1	U2						Proves escrites
	4tCS.BL2.4 Reconéixer i anomenar en un mapa físic la distribució de les masses d'aigua de la península Ibèrica, anomenar els rius principals i situar-los en un mapa físic de la península Ibèrica, i identificar els trams d'un riu i les seues característiques quant a cabal i pendent a partir de l'observació directa, infografies o fotografies aèries.	4tCS.BL2.4.1 Reconeix en un mapa físic la distribució de les masses d'aigua de la península Ibèrica, anomena els rius principals i els situa en un mapa físic de la península Ibèrica.	U1	U3						Proves escrites
		4tCS.BL2.4.2 Identifica els trams d'un riu (capçalera, curs mitjà i desembocadura) i les seues característiques quant a cabal i pendent a partir de l'observació directa, infografies o fotografies aèries.	U1	U3						Proves escrites
	4tCS.BL2.5 Descriure i comparar diversos paisatges costaners i d'interior de la península Ibèrica i identificar els canvis que han experimentat com a resultat de processos naturals (erosió i sedimentació) i l'acció humana a partir de l'anàlisi d'imatges aèries o digitals obtingudes en distints moments.	4tCS.BL2.5.1 Descriu i compara diversos paisatges costaners i d'interior de la península Ibèrica fent referència als canvis que han experimentat com a resultat de processos naturals (erosió i sedimentació) i de l'acció humana a partir de l'anàlisi d'imatges aèries o digitals obtingudes en distints moments.	U3	U4						Observació directa Proves escrites
3	4tCS.BL3.1 Identificar l'exercici o la vulneració d'algunes de les llibertats, drets i deures que emanen de la Constitució Espanyola i de l'Estatut d'Autonomia a partir d'experiències pròximes o de fets arreplegats en els mitjans de comunicació.	4tCS.BL3.1.1 Identifica l'exercici o la vulneració d'algunes de les llibertats, drets i deures que emanen de la Constitució Espanyola i de l'Estatut d'Autonomia a partir d'experiències pròximes o de fets arreplegats en els mitjans de comunicació.	U5							Observació directa Proves escrites
	4tCS.BL3.2 Descriure i situar en un mapa l'organització territorial de l'Estat espanyol derivada de la Constitució: comunitats autònomes, províncies i municipis i les seues principals competències des del punt de vista dels servicis bàsics al ciutadà.	4tCS.BL3.2.1 Descriu les principals competències de les institucions a què dona lloc l'organització territorial de l'Estat espanyol des del punt de vista dels servicis bàsics al ciutadà.	U5							Observació directa Proves escrites
		4tCS.BL3.2.2 Identifica l'organització de l'Estat espanyol derivada de la Constitució, i situa en un mapa les diverses unitats territorials en què s'organitza l'Estat espanyol: comunitats autònomes, províncies i municipis.								
	4tCS.BL3.3 Comparar l'estructura organitzativa derivada de la divisió de poders de la UE amb la d'Espanya.	4tCS.BL3.3.1 Compara l'estructura organitzativa derivada de la divisió de poders de la UE: Comissió Europea, Parlament Europeu, Consell de ministres i Tribunal de justícia amb la de l'estat espanyol i reconeix els països membres de la UE	U5							Observació directa Proves escrites

	en un mapa polític.								
4tCS.BL3.4 Comparar l'evolució demogràfica de diversos països o regions assenyalant els factors de la natalitat i mortalitat que intervenen per a explicar les diferències i similituds.	4tCS.BL3.4.1 Compara l'evolució demogràfica de diversos països o regions relativa al creixement de la població absoluta, la natalitat i la mortalitat a partir de gràfics.	U6							Observació directa
	4tCS.BL3.4.2 Assenjala els factors de la natalitat i mortalitat que intervenen per a explicar les diferències i similituds en l'evolució demogràfica de diversos països i regions.	U6							Proves escrites
4tCS.BL3.5 Reconèixer com l'arribada a un nou país afecta els immigrants en aspectes com l'aprenentatge d'una nova llengua i costums, el canvi d'ocupació o d'estatus social o el sentiment de ser acollit o rebutjat, i com això està relacionat amb la cohesió social.	4tCS.BL3.5.1 Reconeix com l'arribada a un nou país afecta els immigrants en aspectes com l'aprenentatge d'una nova llengua i costums, el canvi d'ocupació o d'estatus social o el sentiment de ser acollit o rebutjat, i com això està relacionat amb la cohesió social.	U6							Observació directa
	4tCS.BL3.5.2 Relaciona els sentiments de ser acollits i rebutjats que experimenten els immigrants amb els processos d'integració, cohesió social i favorables a la diversitat cultural a partir de casos concrets pròxims a l'entorn de l'alumne i d'altres llocs.	U6							
4tCS.BL3.6 Localitzar la producció d'alguns béns que consumim fent referència a factors climàtics i als recursos minerals del sòl i el subsòl de la regió on han sigut produïts o elaborats.	4tCS.BL3.6.1 Localitza la producció d'alguns béns que consumim per mitjà de l'ús de mapes fent referència a factors climàtics i als recursos minerals del sòl i el subsòl de la regió on han sigut produïts o elaborats.	U6							Observació directa
	4tCS.BL3.6.2 Relaciona fent ús de mapes la localització de la producció d'alguns béns que consumim amb factors climàtics i l'existència de recursos minerals del sòl i el subsòl de la regió on s'han produït o elaborat.	U6							Observació directa
4tCS.BL3.7 Diferenciar entre aquelles empreses que operen en l'àmbit local o nacional de les multinacionals que ho fan en distints països dividint el procés productiu en distintes localitzacions per a obtindre el major benefici.	4tCS.BL3.7.1 Diferència entre aquelles empreses que operen en l'àmbit local o nacional de les multinacionals que ho fan en distints països dividint el procés productiu en distintes localitzacions per a obtindre el major benefici.	U6							Observació directa

	4tCS.BL3.8 Distingir diferents senyals de circulació i classificar-los segons les seues característiques i el tipus d'actuacions que impliquen en els seus desplaçaments habituals.	4tCS.BL3.8.1 Distingix diferents senyals de circulació de prohibició i informació necessaris per a actuar de forma respectuosa en els seus desplaçaments habituals	U6							
		4tCS.BL3.8.2 Classifica els senyals de circulació segons les seues característiques i el tipus d'actuacions que impliquen en els seus desplaçaments habituals.	U6							Observació directa
4	4tCS.BL4.1 Ordenar cronològicament i representar la informació sobre fets històrics rellevants de la prehistòria, com ara el pas de les societats de caçadors i recol·lectors a la d'agricultors i ramaders, i de l'antiguitat, com ara la difusió de la cultura grega o la romanització a partir de diverses fonts, i utilitzar convencionalismes cronològics de manera apropiada per a descriure o narrar fets d'estos períodes, identificant-ne les successions, la simultaneïtat i la duració.	4tCS.BL4.1.1 Ordena de manera cronològica la informació sobre fets històrics rellevants de la prehistòria, com ara el pas de les societats de caçadors i recol·lectors a la d'agricultors i ramaders, i de l'antiguitat, com ara la difusió de la cultura grega o la romanització.	U7							Rúbrica Proves escrites
		4tCS.BL4.1.2 Representa fets històrics rellevants de la prehistòria, com ara el pas de les societats de caçadors i recol·lectors a la d'agricultors i ramaders, i de l'antiguitat, com ara la difusió de la cultura grega o la romanització.	U7							Rúbrica Proves escrites
		4tCS.BL4.1.3 Utilitza convencionalismes cronològics de manera apropiada per a descriure o narrar fets rellevants de la prehistòria i de l'antiguitat.	U7							Rúbrica Proves escrites
		4tCS.BL4.1.4 Identifica la successió, simultaneïtat i duració de fets i processos històrics rellevants de la prehistòria, com ara el pas de les societats de caçadors i recol·lectors a la d'agricultors i ramaders, i de l'antiguitat, com ara la difusió de la cultura grega o la romanització.	U7							Rúbrica Proves escrites
	4tCS.BL4.2 Descriure alguns processos i fets històrics de la Prehistòria i l'Antiguitat que van tindre lloc en a la península Ibèrica i altres parts del món, identificar les característiques de les societats estudiades (formes de vida, organització social i política, cultura) i reconèixer la importància de	4tCS.BL4.2.1 Descriu alguns processos i fets històrics de la prehistòria i l'antiguitat que van tindre lloc a la península Ibèrica i altres parts del món,	U7	U8	U9					Observació directa Proves escrites

s com la invenció i difusió de l'agricultura, de l'escriptura, la creixent diferenciació social, el sorgiment de formes d'organització política o la romanització.

4tCS.BL4.2.2 Identifica les característiques de les societats de caçadors i recol·lectors, les primeres societats agràries i les societats gregues i romanes.	U7	U8	U9						Proves escrites
---	----	----	----	--	--	--	--	--	-----------------

4tCS.BL4.3 Seleccionar informació rellevant sobre fets de la prehistòria i de l'antiguitat i fer deduccions senzilles sobre aspectes com l'ús de e

4tCS.BL4.2.3 Reconeix la importància de canvis com la invenció i difusió de l'agricultura, de l'escriptura, la creixent diferenciació social, el sorgiment de formes d'organització política, la difusió de la cultura grega o la romanització.	U7	U8	U9						Observació directa
4tCS.BL4.3.1 Fa deduccions senzilles sobre aspectes com l'ús de certs objectes i tecnologies , l'organització social i política, els seus mitjans de subsistència o les produccions artístiques per mitjà de mapes històrics, reproduccions d'obres d'art, restes arqueològiques, la visita a museus, conjunts monumentals o edificis singulars. ¹	U7	U8	U9						Observació directa Proves escrites
4tCS.BL4.3.2 Selecciona informació rellevant sobre fets de la prehistòria i de l'antiguitat a partir de mapes històrics, reproduccions d'obres d'art, restes arqueològiques, la visita a museus , conjunts monumentals o edificis singulars.	U7	U8	U9						Observació directa
4tCS.BL4.3.3 Classifica fonts en primàries i secundàries com textos narratius, imatges, obres d'art i objectes que revelen informació sobre la prehistòria i la història de l'antiguitat.	U7	U8	U9						Observació directa
4tCS.BL4.3.4 Identifica diferents interpretacions d'un mateix fet històric en les fonts primàries i secundàries amb què treballa.	U7	U8	U9						Observació directa

El **Decret 108/2014** determina per a l'àrea de **ciències naturals** són els següents criteris d'avaluació:

<p>4tCN.BL1.4 Comunicar oralment i per escrit (text narratiu) les conclusions de l'experiència realitzada, fent referència a les estratègies seguides i utilitzant suport paper i/o digital.</p>	<p>4tCN.BL1.4.1 Comunica oralment i per escrit (text narratiu) les conclusions de l'experiència realitzada, fent referència les estratègies seguides i utilitzant suport paper i/digital.</p>	<p>U1 U7</p>							<p>Observació directa</p>
<p>4tCN.BL1.5 Participar en equips de treball i realitzar la par de tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes acceptant el seu rol, fent aportacions, ajudant els altre membres del grup i expressant les seues emocions davant dels conflictes de forma respectuosa.</p>	<p>4tCN.BL1.5.1 Exercix correctament el seu rol en un equip d treball i ajuda els altres membres del grup a complir amb e seu.</p>	<p>U1 U7</p>							<p>Observació directa</p>
	<p>4tCN.BL1.5.2 Participa en diàlegs per a resoldre conflictes interpersonals i es posa en el lloc de l'altre (empatia).</p>	<p>Totes</p>							<p>Observació directa</p>
	<p>4tCN.BL1.5.3 Utilitza el diàleg igualitari per a resoldre conflictes habituals, expressa la seua disconformitat desgrat triant el moment i la forma més oportuna respectuosa i mantenint la calma davant dels obstacles malentesos.</p>	<p>U1 U7</p>							<p>Observació directa</p>
<p>4tCN.BL1.6 Seguir instruccions de tasques d'aprenentatge mantindre l'atenció mentres les realitza, adaptar-se</p>	<p>4tCN.BL1.6.1 Seguir les instruccions per a realitzar una tasc d'aprenentatge de més de dos activitats i manté l'atenci fins a finalitzar-la.</p>	<p>U1 U7</p>							<p>Observació directa</p>

	4tCN.BL1.6.2 Identifica les dificultats que experimenta en la realització d'una tasca i sol·licita ajuda de forma precisa detallada.	U1 U7							Observació directa
4tCN.BL1.7 Planificar la realització d'un producte o una tasca proposar un pla ordenat d'accions, seleccionar els materials avaluar el procés i la qualitat del resultat amb ajuda de guie per a l'observació.	4tCN.BL1.7.1 Selecciona els materials necessaris per a desenrotllar un producte o tasca prèviament planificat.	U1							Observació directa

		4tCN.BL1.7.2 Avalua el procés i la qualitat del resultat de desenvolupament d'un producte o una tasca i utilitza guies per a l'observació prèviament proporcionades per l'adult acordades de forma col·lectiva.	U1	U2	U4	U5	U6	U8		Diana
2	4tCN.BL2.1 Identificar les transformacions que es produeixen en el propi cos per mitjà de l'observació d'un mateix i dels altres.	4tCN.BL2.1.1 Reconeix les transformacions que es produeixen en el propi cos per mitjà de l'observació d'un mateix, dels altres, d'imatges, de gràfics i de dibuixos	U1	U2						Observació directa
		4tCN.BL2.1.2 Reconeix les característiques de les transformacions que es produeixen en el propi cos per mitjà de l'observació d'un mateix, dels altres, d'imatges, de gràfics i de dibuixos.	U1	U2						Observació directa Proves escrites
	4tCN.BL2.2 Relacionar i adoptar hàbits posturals correctes per a previndre malalties funcionals.	4tCN.BL2.2.1 Adopta hàbits posturals correctes per a previndre malalties funcionals.	U3							Diana
		4tCN.BL2.2.2 Relaciona els hàbits posturals correctes com a mesura per a previndre malalties funcionals.	U3							Observació directa
	4tCN.BL2.3 Reconèixer emocions i sentiments propis i aliens en accions en diverses manifestacions del seu entorn pròxim i reflexionar i extraure conclusions per a expressar-los de forma respectuosa i creativa.	4tCN.BL2.3.1 Reconeix emocions i sentiments que produeixen diverses manifestacions del seu entorn pròxim.	U3							Observació directa
		4tCN.BL2.3.2 Expressa emocions i sentiments propis i aliens de forma respectuosa i creativa en manifestacions de l'entorn pròxim.								

3	4tCN.BL3.1 Observar i identificar l'estructura interna i externa dels vertebrats i invertebrats, per mitjà de l'ús de material visual.	4tCN.BL3.1.1 Descriu, a partir de processos d'observació de material visual, l'estructura interna i externa dels vertebrats invertebrats.	U4							Proves escrites
	4tCN.BL3.2 Observar i identificar elements relacionats amb l'agricultura, el cultiu d'espècies i la seua atenció, especialment del fenomen de la fotosíntesi, a través de l'observació i experimentació.	4tCN.BL3.2.1 Descriu, a partir de l'observació i experimentació, elements relacionats amb l'agricultura, el cultiu d'espècies i la seua atenció, especialment del fenomen de la fotosíntesi.	U5							Observació directa Proves escrites
	4tCN.BL3.3 Observar i identificar les diferents relacions establides en els ecosistemes i algunes causes de l'extinció d'espècies relacionades amb les cadenes alimentàries i reconèixer accions de conservació i millora del medi ambient i proposar actuacions per a cuidar-les.	4tCN.BL3.3.1 Descriu les relacions alimentàries, per mitjà de les cadenes alimentàries, així com altres relacions com el mutualisme, el parasitisme... dels ecosistemes.	U6							Proves escrites
		4tCN.BL3.3.2 Reconeix accions de conservació i millora del medi ambient a partir d'algunes de les causes de l'extinció de les espècies relacionades amb les cadenes alimentàries.	U6							Proves escrites
		4tCN.BL3.3.3 Proposa actuacions del ser humà per a la protecció de les espècies relacionades amb les cadenes alimentàries.	U6							Proves escrites
4	4tCN.BL4.1 Examinar i classificar materials per les seues propietats, per mitjà de l'observació i l'experimentació.	4tCN.BL4.1.1 Identifica les propietats de diferents tipus de materials per mitjà de l'observació i l'experimentació.	U7							Observació directa Proves escrites

		4tCN.BL4.1.2 Classifica, per mitjà de l'observació i l'experimentació, diferents tipus de materials segons les seues propietats.	U7							Observació directa Proves escrites
	4tCN.BL4.2 Diferenciar formes d'energia ,així com algunes de les principals característiques i utilitats, justificant la necessitat del seu consum responsable.	4tCN.BL4.2.1 Diferència formes d'energia, les seues principals característiques i utilitats.	U7							Observació directa Proves escrites
		4tCN.BL4.2.2 Dóna raons personals sobre la necessitat d'un consum responsable dels diferents tipus d'energia.	U7							Observació directa Proves escrites
	4tCN.BL4.3 Planificar i realitzar experiències senzilles per a reconèixer el comportament dels cossos davant de la llum, la força de fregament i velocitat, respectant les normes d'ús, de seguretat i de conservació dels instruments i dels materials de treball a l'aula.	4tCN.BL4.3.1 Reconeix en experiències senzilles, planificades amb els seus companys i amb l'ajuda de guies, el comportament dels cossos davant de la llum (reflexió refracció, espills i lents, descomposició de la llum blanca) i la seua força de fregament i velocitat	U8							Observació directa Proves escrites
		4tCN.BL4.3.2 Fa propostes relatives a normes bàsiques d'ús, seguretat i conservació de materials i instruments que ha d'adoptar durant les experiències realitzades al laboratori o en eixides fora de l'aula.	U8							Observació directa
5	4tCN.BL5.1 Explorar i classificar màquines i aparells de valor o interès cultural, històric o etnogràfic, com per exemple molins, sènies, etc., i reconèixer la seua utilitat i els principis bàsics del seu funcionament i utilitzar diverses eines respectant les normes de seguretat.	4tCN.BL5.1.1 Classifica màquines i aparells de valor o interès cultural, històric o etnogràfic, com molins, sènies, romanets, balances, trabuquets, catapultes...	U9							Proves escrites
		4tCN.BL5.1.2 Descriu els principis bàsics de funcionament i la utilitat de màquines i aparells de valor o interès cultural, històric o etnogràfic, respectant les normes de seguretat.	U9							Observació directa

4tCN.BL5.2 Dissenyar i construir màquines utilitzant operadors i materials apropiats, proporcionar informació sobre quines estratègies han emprat i avaluar el resultat	4tCN.BL5.2.1 Construïx, dissenyant-los prèviament, objectes i màquines utilitzant operadors i materials apropiats.								Observació directa
	4tCN.BL5.2.2 Proporciona informació sobre les estratègies emprades per a la construcció d'objectes o màquines amb operadors i materials i avalua, amb ajuda de guies, els resultats obtinguts.								Observació directa
4tCN.BL5.3 Qüestionar i debatre la importància de la tecnologia en la vida quotidiana, i d'alguns avanços de la ciència que milloren la salut i reconèixer la seua contribució a les necessitats humanes.	4tCN.BL5.3.1 Participa en un col·loqui, a partir de qüestions delimitades, sobre la importància de la tecnologia en la societat, a l'escola, a la llar, en la cultura i l'oci.								Observació directa
	4tCN.BL5.3.2 Reconeix els beneficis i els riscos d'alguns dels avanços de la ciència, que milloren la salut i la seua contribució a les necessitats humanes.								Observació directa

El Decret 108/2014 determina per a l'àrea de llengua castellana els següents criteris d'avaluació:

PERFIL D'ÀREA									
ÀREA: LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA					NIVELL: 4t EDUCACIÓ PRIMÀRIA				
BL	CRITERIS D'AVAUACIÓ	INDICADORS D'ÈXIT	Unitat Didàctica / Projecte					Instruments	
1	4tCLL.BL1.1 Participar en col·loquis sobre temes escolars conversacions, entrevistes i diàlegs per a resoldre conflictes escoltant amb atenció, posant-se en el lloc de l'altre respectant el contingut del discurs de l'interlocutor expressant les seues idees i opinions de manera ordenada.	4tCLL.BL1.1.1 Participa en situacions de comunicació oral de nivell educatiu (conversacions, diàlegs i col·loquis) utilitzant fórmules de cortesia.	I						Observació directa Proves orals
		4tCLL.BL1.1.2 Participa en situacions de comunicació oral de nivell educatiu i en diàlegs per a resoldre conflictes interpersonals i es posa en el lloc de l'altre (empatia).	TOTES						
		4tCLL.BL1.1.3 Participa en les situacions de comunicació oral del nivell educatiu (conversacions, diàlegs i col·loquis) sobre temes pròxims a la seua experiència, manté el tema expressa les seues idees i opinions de manera ordenada.	TOTES						
	4tCLL.BL1.2 Reconéixer les idees principals, secundàries algunes dades específiques de la informació verbal i no verbal de textos orals de l'àmbit escolar i social i expressar la seua opinió sobre el contingut del missatge.	4tCLL.BL1.2.1 Identifica el tema en textos orals (texto literaris i no literaris complets o fragmentats, explicacions i instruccions).	TOTES						Observació directa Proves orals
		4tCLL.BL1.2.2 Reconeix, en textos orals del nivell educatiu, algunes dades específiques del contingut de la comunicació.	TOTES						Observació directa
		4tCLL.BL1.2.3 Expressa la seua opinió sobre el contingut del missatge	TOTES						Observació directa Proves orals
	4tCLL.BL1.3. Produir, de forma guiada, textos orals dels	4tCLL.BL1.3.1 En la producció de textos orals recolza el discurs amb gestos.	U9						

gèneres més habituals del nivell educatiu, respectant-ne l'estructura i utilitzant el vocabulari, l'entonació, la dicció i els recursos no verbals correctament, a més d'un llenguatge respectuós.								Observació directa
	4tCLL.BL1.3.2 Produïx <u>de forma guiada</u> textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu tenint en compte el propòsit comunicatiu (descripcions, narracions, exposicions, donar instruccions) , respectant-ne l'estructura	U9						Observació directa Proves orals
	4tCLL.BL1.3.3 En la producció de textos orals del nivell educatiu utilitza un llenguatge formal sense expressions vulgars o col·loquials.	U9						
	4tCLL.BL1.3.4 En la producció de textos orals, respecta la concordança gramatical i utilitza adequadament els temps verbals.	U9						
4tCLL.BL1.4 Memoritzar i reproduir, de manera guiada, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu prèviament escoltats o llegits en diferents formats, aplicant amb creativitat les estratègies d'expressió oral adequades.	4tCLL.BL1.4.1 Memoritza <u>de forma guiada</u> textos orals amb finalitat lúdica o com a estratègia d'aprenentatge (textos teatrals breus, exposicions orals senzilles, monòlegs).	U1						Observació directa Proves orals
	4tCLL.BL1.4.2 Reproduïx <u>de forma guiada</u> textos orals amb finalitat lúdica o com a estratègia d'aprenentatge recolzant amb gestos el discurs.							
4tCLL.BL1.5 Interpretar textos orals de l'àmbit escolar i social procedents dels mitjans de comunicació utilitzant les estratègies de comprensió oral del nivell educatiu, expressant la seua opinió sobre el contingut del missatge i la intenció de l'emissor, i imitant, per mitjà de simulació i amb ajuda de guies, les estructures i el llenguatge propis d'estos textos.	4tCLL.BL1.5.1 Interpreta textos orals del nivell educatiu procedents dels mitjans de comunicació (anuncis publicitaris, documentals infantils i notícies radiofòniques i televisives de seu entorn) diferenciant informació i opinió.	U3						Observació directa Proves escrites
	4tCLL.BL1.5.2 Imita per mitjà de simulació i amb ajuda de guies les estructures i el llenguatge propi d'anuncis publicitaris i notícies relatives a l'àmbit escolar o al seu àmbit social més pròxim.	U3						Proves orals
4tCLL.BL2.1 Llegir de forma guiada, adequant-se al format i a l'estructura textual, textos de l'àmbit escolar i social i elegir les seues lectures personals i de suport a les tasques d'aprenentatge segons els seus gustos i preferències.	4tCLL.BL2.1.1 Llig correctament i de <u>forma guiada</u> textos pròxims a la seua experiència adequant-se al format i a l'estructura textual (textos literaris i no literaris complets o fragmentats, explicacions i instruccions) amb distintes	U9						Observació directa Proves orals

	finalitats establides per l'adult.								
	4tCLL.BL2.1.2 Llig a proposta de l'adult textos de l'àmbit escolar i social i els utilitza com a suport a tasques d'aprenentatge.	U9							Observació directa Proves escrites
4tCLL.BL2.2 Interpretar, amb les orientacions de l'adult l'ajuda dels seus companys a través del diàleg i la reflexió, textos de l'àmbit escolar i social anticipant i comprovant hipòtesis a través d'elements de format i de capítols i índexs, destacant idees principals i secundàries, localitzant informació específica que done resposta a preguntes plantejades realitzant inferències i expressant la seua opinió sobre el contingut.	4tCLL.BL2.2.1 Identifica el tema i el destinatari i la intenció de l'emissor en els textos escrits impresos, digitals i multimodals del nivell educatiu (reglaments senzills; notícies en periòdics, revistes i webs infantils; diaris, cartes i correus electrònics, mapes, plànols i gràfics, cançons, etc.).	U1	U3	U5					Proves escrites
	4tCLL.BL2.2.2 Comprova les conjectures que ha anticipat sobre el tema i detalls del contingut de textos escrits a través d'elements de format i de capítols i índexs.	U1	U3	U5					Observació directa
	4tCLL.BL2.2.3 Destaca paraules clau i realitza inferències expressant la seua opinió sobre el contingut.	U1	U3	U5					Observació directa Proves escrites
4tCLL.BL2.3 Llegir en mitjans digitals per a buscar, seleccionar i emmagatzemar informació de forma responsable reconeixent que pot no ser fiable, amb les orientacions de l'adult i l'ajuda dels seus companys, i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.	4tCLL.BL2.3.1 Busca i selecciona informació de diverses fonts en mitjans digitals amb orientacions de l'adult i l'ajuda dels seus companys.	U13							Observació directa
	4tCLL.BL2.3.2 Utilitza de manera responsable ferramentes de busca i visualització digital i entorns virtuals i reconeix que la informació pot no ser fiable.	U13							Observació directa
4tCLL.BL2.4 Utilitzar de manera autònoma les biblioteques d'aula i de centre i de forma guiada les biblioteques de l'entorn social pròxim per a buscar informació i seleccionar lectures personals i reconèixer i utilitzar de forma responsable els seus espais i reconèixer i respectar les	4tCLL.BL2.4.1 Utilitza <u>de forma guiada</u> les biblioteques de l'entorn social pròxim per a buscar i localitzar informació e tot tipus de suports i seleccionar lectures personals.	U4	U5	U6	U8	U13			Observació directa Proves escrites

	normes de funcionament.	4tCLL.BL2.4.2 Reconeix i utilitza els sistemes d'ordenació i classificació de les biblioteques de l'entorn social pròxim.	U4	U5	U6	U8	U13			Observació directa
		4tCLL.BL2.4.3 Fa un ús responsable de materials i espais funcionals de les biblioteques de l'entorn social pròxim.	U4	U5	U6	U8	U13			Observació directa
	4tCLL.BL2.5 Participar de forma responsable en accions del pla lector del centre, com apadrinaments lectors, clubs de lectura, etc., per a millorar la seua competència lectora, refermar l'hàbit lector i col·laborar, amb supervisió, en el desenvolupament d'algunes activitats.	4tCLL.BL2.5.1 Col·labora amb supervisió en el desenvolupament d'algunes activitats del pla lector del centre organitzades per al seu nivell educatiu (clubs de lectura, etc.).	TOTES							
3	4tCLL.BL3.1 Planificar i escriure, de forma reflexiva i dialogada, amb ajuda de guies i la col·laboració dels seus companys, textos dels gèneres més habituals del nivell educatiu, redactant l'esborrany, mantenint l'estructura d'estos, amb un vocabulari apropiat i utilitzant els recursos lingüístics amb creativitat i sentit estètic.	4tCLL.BL3.1.1 Participa amb ajuda de guies en el procés col·lectiu de planificació i escriptura de textos (descripcions, narracions, exposicions, textos instructius), mantenint-ne l'estructura.	U3	U4	U6	U9	U11	U12		Observació directa Proves escrites
		4tCLL.BL3.1.2 Quan redacta textos organitza la informació respectant la concordança gramatical i utilitza adequadament els temps verbals.	U3	U4	U6	U9	U11	U12		Proves escrites
		4tCLL.BL3.1.3 Quan redacta textos utilitza correctament un llenguatge formal sense expressions vulgars o col·loquials.	U3	U4	U6	U9	U11	U12		Proves escrites
		4tCLL.BL3.1.4 Quan redacta textos, utilitza adequadament alguns recursos lingüístics (la comparació, la hipèrbole, la metàfora i el joc de paraules) amb creativitat i sentit estètic	U3	U4	U6	U9	U11	U12		Observació directa Proves escrites

4	4tCLL.BL3.2 Realitzar amb supervisió el procés de revisió de textos escrits, detectant errors i resolent els dubtes de forma reflexiva i dialogada per a millorar el producte final presentant-lo cuidant els seus aspectes formals i respectant les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell educatiu.	4tCLL.BL3.2.1 Realitza amb <u>supervisió</u> el procés de revisió de textos escrits detectant errors i resolent els dubtes de forma reflexiva i dialogada per a millorar el producte final.	U1 U8	U2 U10	U4 U11	U5 U12	U6 U13	U7 U15	Proves escrites
		4tCLL.BL3.2.2 Presenta els textos revisats cuidant els seus aspectes formals (cal·ligrafia, format de presentació, etc) adequant-los als gèneres textuais propis del nivell educatiu (descripcions, narracions, exposicions, textos instructius).	U1 U8	U2 U10	U4 U11	U5 U12	U6 U13	U7 U15	Proves escrites
		4tCLL.BL3.2.3 Presenta els textos revisats respectant les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell educatiu (...) * Vegeu quadro d'elements gramaticals	U1 U8	U2 U10	U4 U12	U5 U13	U6 U15	U7	Proves escrites
	4tCLL.BL3.3 Utilitzar, de manera guiada, l'escriptura per organitzar la informació obtinguda durant l'escolta activa o la lectura reflexiva, reconeixent que pot no ser fiable, per mitjà de taules, quadros sinòptics, gràfics o ferramentes senzilles d'edició de continguts digitals, per a utilitzar-la en la redacció de textos o en les tasques d'aprenentatge utilitzant diversos recursos de manera responsable.	4tCLL.BL3.3.1 Organitza <u>de forma guiada</u> la informació obtinguda durant l'escolta activa o la lectura reflexiva per mitjà de quadros sinòptics o ferramentes senzilles d'edició de continguts digitals, per a utilitzar-la en la redacció de textos en tasques d'aprenentatge.	U8						Proves escrites
		4tCLL.BL3.3.2 Utilitza de manera responsable ferramentes de busca de visualització digital i entorns virtuals reconeixent que pot no ser fiable.	U8						Proves escrites
	4tCLL.BL4.1 Aplicar els coneixements sobre els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu adquirits per mitjà d'un procés de reflexió individual col·lectiva, per a interpretar, elaborar i revisar textos detectant errors i resolent els seus dubtes amb la supervisió d'un adult i la col·laboració dels seus companys.	4tCLL.BL4.1.1 Participa a través de la reflexió individual i col·lectiva en el procés d'interpretació i elaboració de textos aplicant, amb <u>ajuda de guies per a l'observació, els coneixements sobre els elements del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu fent explícits els seus dubtes.</u>	U4 U13	U6 U15	U7	U8	U9	U10	Observació directa
	4tCLL.BL4.1.2 Participa en el <u>procés guiat</u> de revisió individual i col·lectiva de textos aplicant els coneixements sobre els elements del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu detectant errors i proposant alternatives de resposta. * Ver quadro elements gramaticals BL3	U4 U13	U6 U15	U7	U8	U9	U10	Observació directa	

4tCLL.BL4.2 Utilitzar, amb supervisió, diferents tipus de diccionaris en línia i impresos (diccionaris d'homònims temàtics), per a resoldre dubtes sobre el significat de vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació, elaboració i revisió de textos.	4tCLL.BL4.2.1 Resol dubtes sobre el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació, elaboració i revisió de textos utilitzant a proposta de l'adult, diferents tipus de diccionaris en línia i impresos (homònims i temàtics) i reconeixent la seua estructura i funció	U2 U13	U3 U14	U5	U7	U8	U10	Observació directa
	4tCLL.BL4.2.2 Amplia el seu vocabulari formant nove paraules identificant l'arrel i la desinència de verbs regulars partir del seu infinitiu i utilitzant abreviatures per a millora les seues produccions orals i escrites.	U2 U13	U3 U14	U5	U7	U8	U10	Observació directa
4tCLL.BL4.3 Reconéixer la concordança dels elements constitutius de l'oració per a construir oracions simples adequades al nivell, detectant errors i resolent-ne els dubtes per mitjà d'un procés guiat de reflexió individual i col·lectiva.	4tCLL.BL4.3.1 En la comprensió i producció de textos, orals o escrits, identifica la concordança entre subjecte (noms i pronoms), verb i complements de l'oració simple i el enllaços bàsics que donen cohesió a les produccions.	U10	U12	U14	U15			Proves escrites
	4tCLL.BL4.3.2 Quan interpreta, produïx o revisa textos orals o escrits detecta errors de concordança entre subjecte, verb i complements d'oracions simples utilitzant guies per a l'observació i proposant alternatives de resposta i resol els seus dubtes participant activament en el procés de reflexió individual i col·lectiva.	U10	U12	U14	U15			Observació directa Proves escrites
4tCLL.BL4.4 Diferenciar les característiques geogràfiques de les llengües d'Espanya per a reconéixer-les en produccions orals i escrites, pròpies o alienes, tant dins com fora de l'àmbit escolar.	4tCLL.BL4.4.1 Diferencia, amb ajuda de guies, les característiques geogràfiques de les llengües d'Espanya, en produccions de l'àmbit escolar i social.	U7	U12	U13				Observació directa
4tCLL.BL4.5 Seguir instruccions de tasques d'aprenentatge mantenint l'atenció mentre les realitza adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats demanant ajuda si la necessita.	4tCLL.BL4.5.1 Seguir les instruccions per a realitzar una tasca d'aprenentatge de més de dos activitats mantenint l'atenció fins a finalitzar-la.	U7	U12					Observació directa
	4tCLL.BL4.5.2 Identifica les dificultats que experimenta en la realització d'una tasca sol·licitant ajuda de forma precisa detallada.	U7						Observació directa

	4tCLL.BL4.6 Planificar la realització d'un producte o una tasca proposant un pla ordenat d'accions, seleccionar els materials i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb ajuda de guies per a l'observació.	4tCLL.BL4.6.1 Selecciona els materials i recursos necessaris per a desenrotllar un producte o tasca prèviament planificats.	U1							Observació directa
		4tCLL.BL4.6.2 Avalua el procés seguit i la qualitat del resultat de la tasca utilitzant guies per a l'observació prèviament proporcionades per l'adult o acordades de forma col·lectiva.	U1							Diana Observació directa
	4tCLL.BL4.7 Participar en equips de treball realitzant la part de tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes acceptant el seu rol, fent aportacions i ajudant els altres membres del grup i expressant les seues emocions davant dels conflictes de forma respectuosa i utilitzant el diàleg igualitari.	4tCLL.BL4.7.1 Exercix correctament el seu rol en un equip de treball i ajuda als altres membres del grup a complir amb el seu.	TOTES							Diana Observació directa
		4tCLL.BL4.7.2 Participa en diàlegs per a resoldre conflictes interpersonals, posant-se en el lloc de l'altre (empatia).	TOTES							Diana Observació directa
		4tCLL.BL4.7.3 Utilitza el diàleg igualitari per a resoldre conflictes habituals expressant la seua disconformitat o desgrat triant el moment i la forma més oportuna respectuosa i mantenint la calma davant dels obstacles i malentesos.	TOTES							Diana Observació directa
	4tCLL.BL4.8 Interactuar i compartir amb supervisió continguts digitals a través de les ferramentes de comunicació més comunes en dispositius de les TIC, aplicant bones formes de conducta, utilitzant un llenguatge no discriminatori i prevenint, denunciant i protegint a altres de les males pràctiques.	4tCLL.BL4.8.1 Interactua i compartix <u>amb supervisió</u> continguts digitals a través de les ferramentes de comunicació més comunes en dispositius de les TIC (videoconferència, missatgeria instantània, telefonia correuTOTES electrònic, etc.) gestionant i protegint la seua identitat digital.	TOTES							Observació directa
		4tCLL.BL4.8.2 Interactua i compartix continguts digitals prevenint, comunicant les males conductes identificades	TOTES							

	(ciberassetjament o la discriminació per gènere o cultura).									Observació directa
4tCLL.BL5.1 Identificar, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, els elements que caracteritzen les novel·les, poesies, cançons i obres teatrals i alguns recursos retòrics quan apareixen en textos literaris mentres participa en activitats de lectura, audició col·lectiva, recitat dramatització.	4tCLL.BL5.1.1 Identifica, <u>utilitzant expressions específiques</u> de la terminologia literària, les característiques bàsiques de novel·les, poemes i cançons i obres teatrals d'ús habitual a l'aula	U5	U9							Observació directa Proves orals
	4tCLL.BL5.1.2 Identifica i anomena, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, els elements bàsics (narrador, personatges, espai i temps) de novel·les, amb presència habitual a l'aula, sempre que apareguen de manera explícita	U2	U9	U10						Observació directa Proves orals
	4tCLL.BL5.1.3 Identifica i anomena, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, els elements bàsics (mesura de versos, distinció entre art major i menor) de poemes i cançons amb presència habitual a l'aula.	U5	U9	U10						Observació directa Proves orals
	4tCLL.BL5.1.4 Identifica, <u>utilitzant expressions específiques</u> de la terminologia literària, els elements bàsics (actes escenes i referències espaciotemporals) de textos teatrals amb presència habitual a l'aula, sempre que apareguen de manera explícita	U3	U4	U7						Observació directa Proves orals

El Decret 108/2014 determina per a l'àrea de **Llengua i literatura** són els següents criteris d'avaluació:

PERFIL D'ÀREA										
ÀREA: VALENCIÀ NIVELL: 4 t EDUCACIÓ PRIMÀRIA										
BL	CRITERIS D'AVUACIÓ	INDICADORS D'ÈXIT	BL						Instruments	
1	4tVLL.BL1.1 Participar en col·loquis sobre temes escolars, conversacions, entrevistes i diàlegs per a resoldre conflictes escoltant amb atenció, posant-se en el lloc de l'altre, respectant el contingut del discurs de l'interlocutor i expressant les seues idees i opinions de manera ordenada.	4tVLL.BL1.1.1 Participa en situacions de comunicació oral del nivell educatiu (conversacions, diàlegs i col·loquis) utilitzant fórmules de cortesia.	U13							Observació directa Proves orals
		4tVLL.BL1.1.2 Participa en situacions de comunicació oral del nivell educatiu i en diàlegs per a resoldre conflictes interpersonals, posant-se en el lloc de l'altre (empatia).	U13							
		4tVLL.BL1.1.3 Participa en les situacions de comunicació oral del nivell educatiu (conversacions, diàlegs i col·loquis) sobre temes pròxims a la seua experiència, mantenint el tema i expressant les seues idees i opinions de manera ordenada.	U13							
	4tVLL.BL1.2 Reconéixer les idees principals, secundàries i algunes dades específiques de la informació verbal i no verbal de textos orals de l'àmbit escolar i social expressant la seua opinió sobre el contingut del missatge.	4tVLL.BL1.2.1 Identifica el tema en textos orals (textos literaris i no literaris complets o fragmentats, explicacions i instruccions).	U1 U15	U2	U3	U4	U8	U11		Observació directa Proves orals
		4tVLL.BL1.2.2 Reconeix, en textos orals del nivell educatiu, algunes dades específiques del contingut de la comunicació.	U1 U15	U2	U3	U4	U8	U11		Observació directa Proves orals

	4tVLL.BL1.2.3 Expressa la seua opinió sobre el contingut del missatge.	U1 U15	U2	U3	U4	U8	U11		Proves orals
4tVLL.BL1.3 Produir de forma guiada textos orals dels gèneres habituals del nivell educatiu, respectant-ne l'estructura i utilitzant el vocabulari, l'entonació i dicció i els recursos no verbals correctament, a més d'un llenguatge respectuós.	4tVLL.BL1.3.1 En la producció de textos orals recolza el discurs amb gestos.	U6	U7	U9	U10	U12	U14		Observació directa
	4tVLL.BL1.3.2 Produïx de forma guiada textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu tenint en compte el propòsit comunicatiu (descripcions, narracions, exposicions, donar instruccions), respectant-nel'estructura.	U6	U7	U9	U10	U12	U14		Observació directa
	4tVLL.BL1.3.3 En la producció de textos orals del nivell educatiu utilitza un llenguatge formal sense expressions vulgars o col·loquials.	U6	U7	U9	U10	U12	U14		Observació directa Proves orals
	4tVLL.BL1.3.4 En la producció de textos orals respecta la concordança gramatical i utilitza adequadament els temps verbals.	U6	U7	U9	U10	U12	U14		Observació directa Proves orals
4tVLL.BL1.4 Memoritzar i reproduir, de manera guiada, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu prèviament escoltats o llegits en diferents formats aplicant amb creativitat les estratègies d'expressió oral adequades.	4tVLL.BL1.4.1 Memoritza de manera guiada textos orals amb finalitat lúdica o com a estratègia d'aprenentatge (textos teatrals breus, exposicions orals senzilles, monòlegs).	U5							Observació directa

		4tVLL.BL1.4.2 Reproduïx de manera guiada textos orals amb finalitat lúdica o com a estratègia d'aprenentatge recolzant amb gestos el discurs.	U5							Observació directa
	4tVLL.BL1.5 Interpretar textos orals de l'àmbit escolar i social procedents dels mitjans de comunicació utilitzant les estratègies de comprensió oral del nivell educatiu, expressant la seua opinió sobre el contingut del missatge i la intenció de l'emissor, i imitant, per mitjà de simulació i amb ajuda de guies, les estructures i el llenguatge propis d'estos textos.	4tVLL.BL1.5.1 Interpreta textos orals del nivell educatiu procedents dels mitjans de comunicació (anuncis publicitaris, documentals infantils i notícies radiofòniques i televisives del seu entorn) diferenciant informació i opinió.	TOTES							Observació directa Proves orals
	4tVLL.BL2.1 Llegir de manera guiada, adequant-se al format i a l'estructura textual, textos de l'àmbit escolar i social i triar les seues lectures personals i de suport a les tasques d'aprenentatge segons els seus gustos i preferències.	4tVLL.BL1.5.2 Imita per mitjà de simulació i amb ajuda de guies les estructures i el llenguatge propi d'anuncis publicitaris i notícies relatives a l'àmbit escolar o al seu àmbit social més pròxim.	TOTES							Observació directa
2	4tVLL.BL2.1 Llegir de manera guiada, adequant-se al format i a l'estructura textual, textos de l'àmbit escolar i social i triar les seues lectures personals i de suport a les tasques d'aprenentatge segons els seus gustos i preferències.	4tVLL.BL2.1.1 Llig correctament i de manera guiada textos pròxims a la seua experiència adequant-se al format i a l'estructura textual (textos literaris i no literaris complets o fragmentats, explicacions i instruccions) amb distintes finalitats establides per l'adult.	U1 U9	U2 U10	U3 U11	U4 U12	U5 U13	U6 U14	U8	Observació directa Proves escrites
		4tVLL.BL2.1.2 Llig a proposta de l'adult textos de l'àmbit escolar i social i els utilitza com a suport a tasques d'aprenentatge.	U1 U9	U2 U10	U3 U11	U4 U12	U5 U13	U6 U14	U8	Observació directa Proves escrites
	4tVLL.BL2.2 Interpretar, amb les orientacions de l'adult i l'ajuda dels seus companys a través del diàleg i la reflexió, textos de l'àmbit escolar i social anticipant i comprovant hipòtesis a través d'elements de format i de capitols i índexs,	4tVLL.BL2.2.1 Identifica el tema i el destinatari i la intenció de l'emissor en els textos escrits impresos, digitals i multimodals del nivell educatiu (reglaments senzills; notícies en periòdics, revistes i webs infantils; diaris, cartes i correus	U7	U15						

destacant idees principals i secundàries, localitzant informació específica que done resposta a preguntes plantejades realitzant inferències i expressant la seua opinió sobre el contingut.	electrònics, mapes, plànols i gràfics, cançons, etc.).								Proves escrites
	4tVLLBL2.2.2 Comprova les conjectures que ha anticipat sobre el tema i detalls del contingut de textos escrits a través d'elements de format i de capítols i índexs.	U7	U15						Proves escrites
	4tVLL.BL2.2.3 Destaca paraules clau, realitza inferències i expressa la seua opinió sobre el contingut.	U7	U15						Proves escrites
4tVLL.BL2.3 Llegir en mitjans digitals per a buscar, seleccionar i emmagatzemar informació de manera responsable i reconeixent que pot no ser fiable, amb les orientacions de l'adult i l'ajuda dels seus companys, i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.	4tVLL.BL2.3.1 Busca i selecciona informació de diverses fonts en mitjans digitals amb orientacions de l'adult i l'ajuda dels seus companys.	TOTES							Proves escrites
	4tVLL.BL2.3.2 Utilitza de manera responsable ferramentes de busca i visualització digital i entorns virtuals, reconeixent que la informació pot no ser fiable.	TOTES							Proves escrites
4tVLL.BL2.4 Utilitzar de manera autònoma les biblioteques d'aula i de centre i de manera guiada les biblioteques de l'entorn social pròxim per a buscar informació i seleccionar lectures personals i reconèixer i utilitzar de manera responsable els seus espais, respectant les normes de	4tVLL.BL2.4.1 Utilitza de forma guiada les biblioteques de l'entorn social pròxim per a buscar i localitzar informació en tot tipus de suports i seleccionar lectures personals	U1							Proves escrites

	funcionament.	4tVLL.BL2.4.2 Reconeix i utilitza els sistemes d'ordenació i classificació de les biblioteques de l'entorn social pròxim.	U1								Proves escrites
		4tVLL.BL2.4.3 Fa un ús responsable de materials i espais funcionals de les biblioteques de l'entorn social pròxim.	U1								Proves escrites
	4tVLL.BL2.5 Participar de forma responsable en accions del Pla lector del centre, com ara apadrinaments lectors, clubs de lectura, etc., per a millorar la seua competència lectora, refermar l'hàbit lector i col·laborar, amb supervisió, en el desenvolupament d'algunes activitats.	4tVLL.BL2.5.1 Col·labora amb supervisió en el desenvolupament d'algunes activitats del Pla lector del centre organitzades per al seu nivell educatiu (clubs de lectura, etc.).	TOTES								Observació directa
3	4tVLL.BL3.1 Planificar i escriure, de manera reflexiva i dialogada, amb ajuda de guies i la col·laboració dels seus companys, textos dels gèneres més habituals del nivell educatiu, redactant l'esborrany, mantenint-ne l'estructura, amb un vocabulari apropiat i utilitzant els recursos lingüístics amb creativitat i sentit estètic.	4tVLL.BL3.1.1 Participa amb ajuda de guies en el procés col·lectiu de planificació i escriptura de textos (descripcions, narracions, exposicions, textos instructius), mantenint-ne l'estructura.	U1 U9	U2 U10	U3 U11	U4 U13	U6 U14	U7	U8	Observació directa	
		4tVLL.BL3.1.2 Quan redacta textos organitza la informació respectant la concordança gramatical i utilitzant adequadament els temps verbals.	U1 U9	U2 U10	U3 U11	U4 U13	U6 U14	U7	U8	Proves escrites	
		4tVLL.BL3.1.3 Quan redacta textos utilitza correctament un llenguatge formal sense expressions vulgars o col·loquials.	U1 U9	U2 U10	U3 U11	U4 U13	U6 U14	U7	U8	Proves escrites	

	4tVLL.BL3.1.4 Quan redacta textos, utilitza adequadament alguns recursos lingüístics (la comparació, la hipèrbole, la metàfora i el joc de paraules) amb creativitat i sentit estètic.	U1 U9	U2 U10	U3 U11	U4 U13	U6 U14	U7	U8	Proves escrites
4tVLL.BL3.2 Realitzar, per mitjà de procediments guiats, el procés de revisió de textos escrits, detectant errors amb ajuda de guies i resolent-ne els dubtes de manera reflexiva i dialogada, per a millorar el producte final i presentar-lo cuidant els seus aspectes formals i respectant les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell educatiu.	4tVLL.BL3.2.1 Realitza amb supervisió el procés de revisió de textos escrits detectant errors i resolent els seus dubtes de manera reflexiva i dialogada per a millorar el producte final.	U1	U5	U12	U15				Observació directa Proves escrites
	4tVLL.BL3.2.2 Presenta els textos revisats cuidant els seus aspectes formals (cal·ligrafia, format de presentació, etc.) i els adequa als gèneres textuals propis del nivell educatiu (descripcions, narracions, exposicions, textos instructius).	U1	U5	U12	U15				Observació directa Proves escrites
	4tVLL.BL3.2.3 Presenta els textos revisats respectant les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell educatiu (...) * Vegeu quadro d'elements gramaticals	U1	U12						Observació directa Proves escrites
4tVLL.BL3.3 Utilitzar, de manera guiada, l'escriptura per a organitzar la informació obtinguda durant l'escolta activa o la lectura reflexiva, reconeixent que pot no ser fiable, per mitjà de taules, quadros sinòptics, gràfics o ferramentes senzilles d'edició de continguts digitals, per a utilitzar-la en la redacció de textos o en les tasques d'aprenentatge utilitzant diversos	4tVLL.BL3.3.1 Organitza de forma guiada la informació obtinguda durant l'escolta activa o la lectura reflexiva per mitjà de quadros sinòptics o ferramentes senzilles d'edició de continguts digitals, per a utilitzar-la en la redacció de textos o en tasques d'aprenentatge.	Totes							Observació directa Proves escrites

	recursos de forma responsable.	4tVLL.BL3.3.2 Utilitza de manera responsable ferramentes de busca, de visualització digital i entorns virtuals reconeixent que pot no ser fiable.	Totes							Observació directa
4	4tVLL.BL4.1 Aplicar els coneixements sobre els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu adquirits per mitjà d'un procés de reflexió individual i col·lectiva, per a interpretar, elaborar i revisar textos, detectant errors i resolent-ne els dubtes amb la supervisió d'un adult i la col·laboració dels seus companys.	4tVLL.BL4.1.1 Participa, a través de la reflexió individual o col·lectiva, en el procés d'interpretació i elaboració de textos, aplicant, amb ajuda de guies per a l'observació, els coneixements sobre els elements del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu, fent explícits els seus dubtes.	U4 U11	U5 U12	U6 U13	U7 U15	U8	U9		Observació directa
		4tVLL.BL4.1.2 Participa en el procés guiat de revisió individual i col·lectiva de textos aplicant els coneixements sobre els elements del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu detectant errors i proposant alternatives de resposta.	U4 U11	U5 U12	U6 U13	U7 U15	U8	U9		Observació directa
	4tVLL.BL4.2 Utilitzar, amb supervisió, diferents tipus de diccionaris en línia i impresos (diccionaris d'homònims i temàtics), per a resoldre dubtes sobre el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació, elaboració i revisió de textos.	4tVLL.BL4.2.1 Resol dubtes sobre el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació, elaboració i revisió de textos utilitzant a proposta de l'adult, diferents tipus de diccionaris en línia i impresos (homònims i temàtics) reconeixent la seua estructura i funció.	U1	U3	U11	U14				Observació directa Proves escrites
		4tVLL.BL4.2.2 Amplia el seu vocabulari formant noves paraules identificant l'arrel i la desinència de verbs regulars a partir del seu infinitiu i utilitzant abreviatures per a millorar les seues produccions orals i escrites.	U1	U3	U11	U14				Proves escrites
4tVLL.BL4.3 Reconèixer la concordança dels elements constitutius de l'oració per a construir oracions simples adequades al nivell, detectant errors i resolent-ne els dubtes per mitjà d'un procés guiat de reflexió individual i col·lectiva.	4tVLLBL4.3.1 En la comprensió i producció de textos, orals o escrits, identifica la concordança entre subjecte (noms i pronoms), verb i complements de l'oració simple i els enllaços bàsics que donen cohesió a les produccions.	U2 U13	U3 U15	U5	U6	U8	U10		Observació directa Proves escrites	

	4tVLL.BL4.3.2 Quan interpreta, produïx o revisa textos orals o escrits detecta errors de concordança entre subjecte, verb i complements d'oracions simples utilitzant guies per a l'observació i proposant alternatives de resposta i resol els seus dubtes participant activament en el procés de reflexió individual i col·lectiva.	U2 U13	U3 U15	U5	U6	U8	U10	Observació directa Proves escrites
4tVLL.BL4.4 Diferenciar les característiques geogràfiques de les llengües d'Espanya per a reconèixer-les en produccions orals i escrites, pròpies o alienes, tant dins com fora del'àmbit escolar.	4tVLL.BL4.4.1 Diferencia, amb ajuda de guies, les característiques geogràfiques de les llengües d'Espanya, en produccions de l'àmbit escolar i social.	U1						Observació directa
4tVLL.BL4.5 Seguir instruccions de tasques d'aprenentatge mantenint l'atenció mentres les realitza, adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, demanant ajuda si en necessita.	4tVLL.BL4.5.1 Segueix les instruccions per a realitzar una tasca d'aprenentatge de més de dos activitats mantenint l'atenció fins a finalitzar-la.	U3						Observació directa
	4tVLL.BL4.5.2 Identifica les dificultats que experimenta en la realització d'una tasca sol·licitant ajuda de manera precisa i detallada.	U3						Observació directa
4tVLL.BL4.6 Planificar la realització d'un producte o una tasca proposant un pla ordenat d'accions, seleccionar els materials i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb ajuda de guies per a l'observació.	4tVLL.BL4.6.1 Selecciona els materials i recursos necessaris per a desenrotllar un producte o tasca prèviament planificat.	U3						Observació directa

		4tVLL.BL4.6.2 Avalua el procés seguit i la qualitat del resultat de la tasca utilitzant guies per a l'observació prèviament proporcionades per l'adult o acordades de forma col·lectiva.	U3									Diana
	4tVLL.BL4.7 Participar en equips de treball realitzant la part de tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes, acceptant el seu rol, fent aportacions i ajudant els altres membres del grup i expressant les seues emocions davant dels conflictes de manera respectuosa i utilitzant el diàleg igualitari.	4tVLL.BL4.7.1 Exercix correctament el seu rol en un equip de treball i ajuda als altres membres del grup a complir amb el seu.	U3									Diana Observació directa
5	4tVLL.BL5.1 Identificar, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, els elements que caracteritzen les novel·les, poesies, cançons i obres teatrals i alguns recursos retòrics quan apareixen en textos literaris mentre participem en activitats de lectura, audició col·lectiva, recitat i dramatització.	4tVLL.BL5.1.1 Identifica, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, les característiques bàsiques de novel·les, poemes i cançons i obres teatrals d'ús habitual en l'aula.	U2	U4	U7	U9	U10	U14				Proves escrites
		4tVLL.BL5.1.2 Identifica i anomena, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, els elements bàsics (narrador, personatges, espai i temps) de novel·les, amb presència habitual en l'aula, sempre que apareguen de manera explícita	U2	U4	U7	U9	U10	U14				Observació directa
		4tVLL.BL5.1.3 Identifica i anomena, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, els elements bàsics (mesura de versos, distinció entre art major i menor) de poemes i cançons amb presència habitual en l'aula.	U2	U4	U7	U9	U10	U14				Proves escrites
		4tVLL.BL5.1.4 Identifica, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, els elements bàsics (actes i escenes i referències espaciotemporals) de textos teatrals	U2	U4	U7	U9	U10	U14				

	amb presència habitual en l'aula, sempre que apareguen de manera explícita.								Proves escrites
	4tVLL.BL5.1.5 Identifica, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, la hipèrbole i la metàfora, quan apareixen en textos d'ús habitual en l'aula.	U2	U4	U7	U9	U10	U14		Proves escrites
4tVLL.BL5.2 Buscar, seleccionar i emmagatzemar digitalment informació de fonts diverses sobre la pròpia tradició cultural a través de la lectura o audició reflexiva dels textos literaris, dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu, amb orientacions de l'adult i l'ajuda dels seus companys, per a ampliar els seus coneixements, i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge, reconeixent que la informació pot ser no fiable.	4tVLL.BL5.2.1 Busca, selecciona i emmagatzema informació de fonts diverses sobre la pròpia tradició cultural a través de la lectura o audició reflexiva dels textos literaris dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu, amb orientacions de l'adult i l'ajuda dels seus companys, per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.	TOTES							Observació directa
	4tVLL.BL5.2.2 Utilitza els recursos de manera responsable i reconeix que la informació pot ser no fiable.	TOTES							Observació directa
4tVLL.BL5.3 Escriure de manera col·laborativa, seguint guies i models i amb sentit estètic i creativitat, relats breus, poemes i obres de teatre senzilles que tracten temes del seu interès, utilitzant recursos retòrics i mètrics adequats al nivell.	4tVLL.BL5.3.1 Escriu de manera col·laborativa <u>seguint guies i models</u> , amb sentit estètic i creativitat, relats breus que tracten temes del seu interès, utilitzant adequadament les estratègies de producció escrita i els recursos retòrics adequats al nivell.	TOTES							Proves escrites
	4tVLL.BL5.3.2 Escriu de manera col·laborativa, <u>seguint guies i models</u> , amb sentit estètic i creativitat, poemes que tracten temes del seu interès, utilitzant adequadament les estratègies de producció escrita i els recursos retòrics i	TOTES							Proves escrites

	mètrics adequats al nivell.								
	4tVLL.BL5.3.3 Escriu de manera col·laborativa, seguint <u>guies</u> i <u>models</u> , amb sentit estètic i creativitat, obres de teatre senzilles que tracten temes del seu interès, utilitzant adequadament les estratègies de producció oral i escrita i els recursos retòrics adequats al nivell.	U8							Proves escrites
4tVLL.BL5.4 Participar en produccions col·lectives realitzant dramatitzacions de textos literaris i no literaris adequats al nivell i representacions teatrals, aplicant amb sentit estètic i creativitat les estratègies de comunicació oral i les tècniques expressives i teatrals apreses.	4tVLL.BL5.4.1 Realitza dramatitzacions, representacions i improvisacions de textos literaris i no literaris, aplicant amb correcció, creativitat i sentit estètic les tècniques expressives i teatrals apreses.	U8							Proves escrites

El **Decret 108/2014** determina per a l'àrea de **matemàtiques** són els següents criteris d'avaluació:

● PERFIL D'ÀREA									
ÀREA: MATEMÀTIQUES NIVELL: 4T EDUCACIÓ PRIMÀRIA									
BL	CRITERIS D'AVAUACIÓ	INDICADORS D'ÈXIT	BL					Instruments	
1	4tMAT.BL1.1 Analitzar enunciats de problemes relacionats amb objectes, fets i situacions de l'entorn pròxim utilitzant diferents estratègies com ara identificació d'enunciats que no plantegen problemes i estimació d'una possible resposta sense la realització de càlculs.	4tMAT.BL1.1.1 Analitza enunciats de problemes relacionats amb objectes, fets i situacions de l'entorn pròxim utilitzant diferents estratègies com ara identificació d'enunciats que no plantegen problemes i estimació d'una possible resposta sense la realització de càlculs.	U1	U2					Observació directa Proves escrites
	4tMAT.BL1.2 En la resolució de problemes i xicotetes investigacions científiques, utilitzar diferents estratègies com l'identificació d'enunciats amb unes operacions donades prèviament i la utilització d'operacions matemàtiques per comprovar numèricament la solució trobada i comunicar amb claredat, oralment i/o per escrit el procés seguit a través de la reflexió i el diàleg.	4tMAT.BL1.2.1 Utilitza estratègies, com la identificació d'enunciats amb unes operacions donades prèviament i la utilització d'operacions matemàtiques, en la resolució de problemes i xicotetes investigacions científiques.	U1	U2	U3	U5			Observació directa Proves escrites
		4tMAT.BL1.2.2 Comunica oralment el procés seguit en la resolució d'un problema i utilitza els termes adequats quan es referix a les operacions matemàtiques identificades en els enunciats, tant de manera individual com en grup.	U1	U2	U3	U5			Observació directa Proves escrites
		4tMAT.BL1.2.3 Comprova numèricament la solució trobada quan repassa les operacions donades per a identificar els enunciats.	U1	U2	U3	U5			Observació directa
	4tMAT.BL1.3 Reconèixer i utilitzar el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu quan intercanvia informacions amb altres alumnes o amb els adults, per a explicar el procés seguit al realitzar les tasques d'aprenentatge i expressar el que ha après en el procés d'autoavaluació de les tasques realitzades.	4tMAT.BL1.3.1 Reconeix i utilitza el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu quan intercanvia informacions amb altres alumnes o amb els adults.	TOTES						Observació directa
	4tMAT.BL1.4 Seguir instruccions de tasques d'aprenentatge, mantindre l'atenció mentres les realitza, adaptar-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats i demanar ajuda si en necessita.	4tMAT.BL1.4.1 Segueix les instruccions per a realitzar una tasca d'aprenentatge de més de dos activitats i mantindre l'atenció fins a finalitzar-la.	TOTES						Observació directa

4t MAT.BL1.4.2 Identifica les dificultats que experimenta en la realització d'una tasca i sol·licita ajuda de manera precisa i detallada.	TOTES							Observació directa
---	--------------	--	--	--	--	--	--	--------------------

	4tMAT.BL1.5 Planificar la realització d'un producte o una tasca proposant un pla ordenat d'accions, seleccionar els materials avaluar el procés i la qualitat del resultat amb l'ajuda de guies per a l'observació.	4tMAT.BL1.5.1 Selecciona els materials necessaris per a desenrotllar un producte o tasca prèviament planificat.	TOTES									Observació directa
		4tMAT.BL1.5.2 Avalua el procés i la qualitat del resultat de desenrotllament d'un producte o una tasca utilitzant guies per a l'observació, prèviament proporcionades per l'adult o acordades de manera col·lectiva.	TOTES									Observació directa
	4tMAT.BL1.6 Buscar informació de manera guiada en diferents mitjans i seleccionar-la de manera crítica a la seua validesa sobre els coneixements i processos que es treballen en el nivell educatiu, registrar-la en paper acuradament o emmagatzemar-la digitalment. Processar i organitzar la informació utilitzant l'escriptura per mitjà de llistes, taules, gràfics i quadres sinòptics, i presentar la informació obtinguda de manera correcta, en paper i digitalment per mitjà de ferramentes d'edició de continguts digitals.	4tMAT.BL1.6.1 Busca i selecciona informació de diverses fonts amb orientacions de l'adult i l'ajuda dels seus companys sobre temes d'interés que es treballen en el nivell educatiu utilitzant els diferents recursos de manera responsable.	U1 U15	U2	U7	U8	U9	U11	U14			Observació directa
	4tMAT.BL2.1 Interpretar i expressar el valor de nombres naturals i fraccions senzilles en receptes, repartiments de coques, pizzes, estadístiques en esports, indicadors de depòsits.	4tMAT.BL1.6.2 Organitza adequadament (llistes, gràfics, taules, seqüències temporals) la informació obtinguda sobre temes d'interés que es treballen en el nivell educatiu per a utilitzar-la en tasques d'aprenentatge.										Observació directa
2	4tMAT.BL2.1 Interpretar i expressar el valor de nombres naturals i fraccions senzilles en receptes, repartiments de coques, pizzes, estadístiques en esports, indicadors de depòsits.	4tMAT.BL2.1.1 Interpreta i expressa el valor de nombres naturals i fraccions senzilles en receptes, repartiments de coques, pizzes, estadístiques en esports, indicadors de depòsits...	U1	U2	U4	U6	U7					Observació directa Proves escrites
	4tMAT.BL2.2 Operar amb els nombres naturals amb estratègies de càlcul (mental, estimació, calculadora, propietats dels nombres) i procediments (algoritmes, calculadora) més adequats segons la naturalesa del càlcul per a avaluar resultats, i extraure conclusions en situacions de compravenda (rebaixes, impostos, pressupostos-reformes, etc.), de logística (distribució de recursos, planificació de viatges, etc.) i d'altres.	4tMAT.BL2.2.1 Opera amb els nombres naturals amb estratègies de càlcul (mental, estimació, calculadora) i propietats dels nombres...).	U1 U9	U2 U10	U4	U5	U6	U7	U8			Observació directa Proves escrites
		4tMAT.BL2.2.2 Formula els procediments (algoritmes, calculadora) més adequats segons la naturalesa del càlcul per a operar amb els nombres naturals amb estratègies de càlcul (mental, estimació, calculadora, propietats dels nombres).	U1 U9	U2 U10	U4	U5	U6	U7	U8			Observació directa Proves escrites

		4tMAT.BL2.2.3 Organitza la informació numèrica i les operacions en situacions de compravenda (rebaixes impostos, pressupostos de reformes, etc.), de logística (distribució de recursos, planificació de viatges, etc.) d'altres.	U1 U9	U2 U10	U4	U5	U6	U7	U8	Observació directa Proves escrites
	4tMAT.BL2.3 Aplicar les equivalències numèriques entre fraccions bàsiques (1/2, 1/4, 1/10), els seus decimals i percentatges per a intercanviar i comunicar missatges en situacions de rebaixes, repartiments, etc.	4tMAT.BL2.3.1 Aplica les equivalències numèriques entre fraccions bàsiques ($\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{10}$), els seus decimals i percentatges per a intercanviar i comunicar missatges en situacions de rebaixes, repartiments...	U6	U7						Observació directa Proves escrites
3	4tMAT.BL3.1 Identificar i seleccionar els instruments de mesura (cronòmetre, regla, metre, cinta mètrica, rellotge analògic, rellotge digital, balança, bàscula, proveta, matràs), per a realitzar amb exactitud mesuraments de diferents magnituds (longitud, superfície, pes/massa, capacitat i temps) en entorns reals (mercat, carrer, competicions, etc.) i expressar-ne el resultat amb la precisió que l'instrument permeti.	4tMAT.BL3.1.1 Identifica i selecciona els instruments de mesura (cronòmetre, regla, metre, cinta mètrica, rellotge analògic, rellotge digital, balança, bàscula, proveta, matràs) per a realitzar amb exactitud mesuraments de diferents magnituds (longitud, superfície, pes/massa, capacitat i temps) en entorns reals (mercat, carrer, competicions...).	U9							Rúbrica Diana Observació directa Proves escrites
		4tMAT.BL3.1.2 Expressa el resultat dels mesuraments en les unitats adequades d'acord amb l'instrument de mesura.	U9							Proves escrites
	4tMAT.BL3.2 Transformar les unitats de mesura més usades de la mateixa magnitud (longitud, pes/massa, capacitat i temps) quan així ho requereixi la situació plantejada (comparació, ordenació, estimació, mesura, càlcul) en entorns reals o simulats.	4tMAT.BL3.2.1 Expressa el resultat dels mesuraments en les unitats adequades d'acord amb l'instrument de mesura.	U9	U11						Proves escrites
	4tMAT.BL3.3 Mesurar angles amb el semicercle graduat per a anomenar-los, comparar-los i transportar-los en contextos simulats.	4tMAT.BL3.3.1 Mesura angles amb el semicercle graduat per a anomenar-los, comparar-los i transportar-los en contextos simulats	U9	U10	U11					Proves escrites
4	4tMAT.BL4.1 Reproduir i classificar figures planes basant-se en alguna de les seues propietats, amb els recursos apropiats (regla, semicercle graduat, compàs, tisores, programes de geometria dinàmica, etc.), i utilitzar el vocabulari adequat per a formalitzar models geomètrics.	4tMAT.BL4.1.1 Reproduir i classificar figures planes basant-se en alguna de les seues propietats amb els recursos apropiats (regla, semicercle graduat, compàs, tisores, programes de geometria dinàmica, etc.), i utilitzar el vocabulari adequat per a formalitzar models geomètrics.	U12	U13						

		4tMAT.BL4.1.2 Classifica figures planes basant-se en alguna de les seues propietats amb els recursos apropiats (regle, semicercle graduat, compàs, tisores, programes de geometria dinàmica, etc.), i utilitza el vocabulari adequat, per a formalitzar models geomètrics.	U 12	U13							Proves escrites
	4tMAT.BL4.2 Trobar la superfície de rectangles i triangles construïts sobre trames, paper mil·limetrat, geoplà, etc. i expressar el resultat en unitats no convencionals.	4tMAT.BL4.2.1 Calcula la superfície de rectangles i triangles construïts sobre trames, paper mil·limetrat, geoplà, etc., i expressa el resultat en unitats no convencionals.	U13								Proves escrites
	4tMAT.BL4.3 Reproduir i classificar cossos geomètrics amb els recursos apropiats (polígons encaixables, polígons encunyats, desenrotllaments plans i programes informàtics de geometria dinàmica) i utilitzar el vocabulari adequat per a formalitzar models geomètrics.	4tMAT.BL4.3.1 Reproduïx cossos geomètrics amb els recursos apropiats (polígons encaixables, polígons encunyats, desenrotllaments plans i programes informàtics de geometria dinàmica) i utilitza el vocabulari adequat per a formalitzar models geomètrics.	U13								Proves escrites
		4tMAT.BL4.3.2 Classifica cossos geomètrics amb els recursos apropiats (polígons encaixables, polígons encunyats, desenrotllaments plans i programes informàtics de geometria dinàmica) i utilitza el vocabulari adequat per a formalitzar models geomètrics.	U13								Proves escrites
	4tMAT.BL4.4 Descriure posicions i moviments per a orientar-se en un plànol senzill, un croquis, un dibuix, etc., amb coordenades, distàncies, angles, girs.	4tMAT.BL4.4.1 Descriu posicions i moviments per a orientar-se en un plànol senzill, un croquis, un dibuix, etc., amb coordenades, distàncies, angles, girs.	U 12	U13	U14						Observació directa Proves escrites
	4tMAT.BL4.5 Identificar i respectar algunes de les manifestacions artístiques més significatives procedents dels mitjans de comunicació escrita en què apareixen els elements geomètrics del nivell, com ara obres pictòriques, fotografies, gravats, il·lustracions, còmics, disseny gràfic i publicitat, i expressar de manera dialogada les seues opinions i preferències.	4tMAT.BL4.5.1 Identifica algunes de les manifestacions artístiques més significatives procedents dels mitjans de comunicació escrita en què apareixen els elements geomètrics del nivell, com ara obres pictòriques, fotografies, gravats, il·lustracions, còmics, disseny gràfic i publicitat.	U 12	U14							Observació directa Proves escrites
		4tMAT.BL4.5.2 Respecta les manifestacions artístiques procedents dels mitjans de comunicació com ara obres pictòriques, fotografies, gravats, il·lustracions, còmics, disseny gràfic i publicitat , en què apareixen els elements geomètrics del nivell, i expressa de manera dialogada les seues opinions i preferències.	U 12	U14							
5	4tMAT.BL5.1 Llegir i interpretar la informació continguda en diferents gràfics i taules per a extraure'n informació sobre els successos representats.	4tMAT.BL5.1.1 Recull i registra la informació en diferents gràfics i taules per a extraure'n informació sobre els successos representats.	U15								Rúbrica Diana Observació directa Proves escrites

	4tMAT.BL5.1.2 Interpreta la informació continguda en diferents gràfics i taules per a extraure'n informació sobre els successos representats.	U15							Observació directa Proves escrites
4tMAT.BL5.2 Predir la probabilitat d'un succés utilitzant fraccions senzilles (per exemple, quina és la probabilitat d'obtindre cara o creu en llançar una moneda?, quina és la probabilitat d'obtindre un nombre parell en llançar un dau?, etc.), i utilitzar estes prediccions en situacions de jocs d'atzar.	4tMAT.BL5.2.1 Prediu la probabilitat d'un succés utilitzant fraccions senzilles (per exemple, quina és la probabilitat d'obtindre cara o creu en llançar una moneda?, quina és la probabilitat d'obtindre un nombre parell en llançar un dau?, etc.) i utilitza estes prediccions en situacions de jocs d'atzar.	U3	U8	U15					Proves escrites

7.2. Criteris de qualificació.

En relació amb els criteris d'avaluació, es troben els anomenats criteris de qualificació, que em serveixen per atorgar determinades qualificacions i els quals coneixen tant el meu alumnat, com les seues famílies. En relació a la meua Programació Didàctica, són els següents:

Àrea:	
Instrument emprat	Percentatge d'avaluació
Prova oral (sols en competència oral)	70%
Prova escrita	70%
Registre d'observació Llibreta Qüestionaris	20%
Control d'actituds Actitud Participació	10%

En aquest sentit, la qualificació de cada escolar la determine de la manera següent:

- **EXC (9 i 10)** si arriba o supera el 90% dels criteris de qualificació.
- **NOT (7 i 8)** si es troba entre un 70% i un 90% en els criteris de qualificació.
- **BÉ (6)** si es troba entre un 60% i un 70% en els criteris de qualificació.
- **SUF (5)** si es troba entre un 50% i un 60% en els criteris de qualificació.
- **INS (1, 2, 3 i 4)** si no arriba al 50% en el criteris de qualificació.

7.3 Activitats de reforç i ampliació.

Es troben a cada Unitat Didàctica.

8.MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA.

Dins de l'escola inclusiva que contempla el nostre sistema educatiu, resulta necessària l'atenció a l'alumnat en funció de les seues capacitats, interessos i motivacions.

Els xiquets i xiquetes requereixen respostes educatives diferenciades, però les causes d'aquesta situació es relacionen, sobretot, amb el seu context econòmic, social i cultural, amb la seua història personal i escolar, amb el seu nivell de desenvolupament i, inclús amb els propis processos d'actuació educativa que es produeixen a l'aula.

La detecció de les necessitats i barreres es fa durant el primer trimestre en una reunió amb l'equip docent . Segons aquesta reunió s'ha detectat l'existència dels següents casos:

	Nº xiquets de Nivell 3	Nº xiquets de Nivell 4	Total d'alumne s amb NESE
4tA	3	1	4
4tB	3	2	5
4tC	3	1	4

Tipus de mesures Nivell 3:

- Actuacions d'acompanyament i suport personalitzat.

Tipus de mesures Nivell 4

-Activitats de reforç

-Actuacions d'acompanyament i suport personalitzat

9. ELEMENTS TRANSVERSALS.

Els continguts transversals que es recullen en la Programació Didàctica transcendeixen als nivells educatius i les àrees curriculars i impregnen el procés educatiu, perquè aborden sabers que tenen presència en tots els àmbits de l'aprenentatge.

Els elements transversals del currículum són els següents:

9.1. Foment de la lectura. Comprensió lectora. Expressió oral i escrita.

Al nostre centre disposem d'una responsable encarregada de coordinar el Projecte de Foment Lector, en el qual ens basem per a realitzar les activitats durant este curs escolar.

Considerant que la lectura és, si més no, la part més important en el desenvolupament de qualsevol activitat acadèmica, una adequada comprensió del que llegim n'és imprescindible per al bon funcionament d'un grup.

El PFL es desenvolupa de manera setmanal i s'organitza de la següent forma:

- La meitat del grup-classe realitza les activitats en la biblioteca amb la mestra responsable del projecte mentre que l'altra meitat realitza activitats a l'hort escolar. Per tant, en aquest horari es procura que el món dels llibres forme part del món de l'alumnat, que entenga des dels aspectes més tècnics fins a les increïbles possibilitats que té la lectura, com a font d'informació i com a plaer i desenvolupament de la imaginació.
- Es desenvolupa un activitat d'apadrinament lector, on els més grans lliguen contes als més xicotets del'escola.
- A més a més, dins del treball a les àrees de llengües, cadascuna de les tutories desenvolupa diverses estratègies per a que l'alumnat llisca durant tot el curs escolar.

Durant el present curs escolar realitzarem les activitats programades en el PFL, amb activitats orals i escrites. Les activitats acordades per al **Foment Lector** són:

- Préstec de llibres de la bibliotecad'aula.

- Celebracions i commemoracions de dates puntuals relacionades amb la lectura dins de l'aula.
- Consulta de llibres en Biblioteca d'aula.
- Memorització de poemes, embarbussaments, endevinalles, refranys...
- Il·lustració d'un text: poema, fragment literari, etc..

Les activitats per al desenvolupament en l'alumnat de la **comprensió lectora** són:

- Exposició de llibres.
- Qüestionaris després de la lectura.
- Trivial Lector de llibres de referència.

Les activitats per al desenvolupament en l'alumnat de l'**Expressió Oral i Escrita** són:

- Dramatitzacions (Musical Escolar).
- Debats entre l'alumnat amb diferents temàtiques d'interès.
- Presentació als companys del llibre preferit per cadascú.

Es realitzaran de forma trimestral proves de Competència Lingüística: Velocitat Lectora, Comprensió escrita i Oral, Expressió Oral per a avaluar l'evolució i l'impacte de les activitats en la millora de la competència lingüística de l'alumnat.

9.2 Comunicació audiovisual. Tecnologies de la informació i de la comunicació.

Segons l'article 7 del Reial Decret 126/2014, de 28 de febrer, un dels seus objectius fonamentals és:

- i) Iniciar-se en la utilització, per a l'aprenentatge, de les Tecnologies de la Informació i la

Comunicació desenvolupant un esperit crític davant els missatges que reben i elaboren.

Per tant, a l'aula es treballa per a millorar la competència digital de l'alumnat a través d'activitats interactives proposades per a treballar a casa.

9.3 Educació cívica i constitucional i igualtat efectiva entre homes i dones.

Considerant a l'alumnat com a element actiu, integrant de la societat, dins d'aquest àmbit existeixen algunes qüestions amb les quals la Programació Didàctica ha de ser especialment sensible:

- La igualtat efectiva entre homes i dones.
- La prevenció de la violència de gènere.
- El tractament dels valors inherents al principi d'igualtat de tracte i no-discriminació per qualsevol condició o circumstància personal o social.
- La prevenció i resolució pacífica de conflictes en tots els àmbits de la vida personal, familiarisocial.
- L'educació en valors de llibertat, justícia, igualtat, pluralisme polític, pau, democràcia, respecte als drets humans i rebuig de la violència.
- L'atenció a les persones amb discapacitat. L'escola ha d'oferir-los una educació de qualitat, i garantir l'equitat i la inclusió perquè es troben en igualtat d'oportunitats amb la resta dels alumnes.
- El desenvolupament sostenible i el medi ambient.
- Les situacions d'exploació de les persones i d'abús sexual.
- El risc derivat de la utilització de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació. La protecció davant emergències i catàstrofes.
- La cura personal, l'activitat física i la dieta equilibrada.
- L'educació i la seguretat viària, la millora de la convivència i la prevenció dels accidents de

trànsit.

Tots aquests aspectes es treballaran mitjançant lectures, jocs i anàlisis de resolució de conflictes que apareguen en la vida escolar i àmbit familiar.

9.4 Emprenedoria

Segons l'article 10.4 del Real Decret 126/2014 de 28 de febrer pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'Educació Primària, les administracions educatives fomentaran les mesures perquè l'alumnat participe en activitats que li permeti afermar l'esperit emprenedor i la iniciativa empresarial a partir d'aptituds com la creativitat, l'autonomia, la iniciativa, el treball en equip, la confiança en un mateix i el sentit crític.

Des de la nostra aula aquest element transversal es treballarà a través de:

- Activitats cooperatives.

10. AVALUACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ

AVALUACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA							
ASPECTES A AVALUAR	GRAU D'ADQUISICIÓ						PROPOSTES DE MILLORA
	0	1	2	3	4	5	
1. INTRODUCCIÓ							
1.1. La justificació ha estat clara, individualitzada i basada en la normativa.							
1.2.1. La contextualització fa referència a les característiques del grup-classe.							
1.2.2. La contextualització s'ha basat en els resultats de les avaluacions inicials.							
1.2.3. La contextualització fa referència a les característiques individuals de l'alumnat,							
1.2.4. La contextualització inclou els recursos personals de l'aula.							
2. OBJECTIUS							
2.1. Els objectius s'ajusten a la normativa vigent.							
2.2. Els objectius han estat adequats al nivell de l'aula.							
3. COMPETÈNCIES							
3.1. Les competències s'ajusten a la normativa vigent.							
4. CONTINGUTS							
4.1. Els continguts s'ajusten a la normativa vigent.							
4.2. Els continguts han estat adaptats i connectats a la realitat i altres àrees.							
5. UNITATS DIDÀCTIQUES O PROJECTES DE TREBALL.							

5.1. En les Unitats Didàctiques o Projectes de Treball es relacionen els objectius específics, competències, continguts i criteris d'avaluació.							
5.2. En les Unitats Didàctiques o Projectes de Treball els criteris d'avaluació estan relacionats amb els estàndards d'aprenentatge i els indicadors de logro.							
5.3. La distribució temporal de les Unitats Didàctiques o Projectes de Treball ha sigut adequada.							
5.4. Les activitats, tasques o productes han servit per a assolir els tres nivells d'aprenentatge competencial: Comprensió- Assimilació- Implementació.							
6. METODOLOGIA I RECURSOS							
6.1. La metodologia emprada ha servit per a assolir els objectius específics de cada unitat.							
6.2. La metodologia emprada ha servit per a aconseguir els tres nivells d'aprenentatge competencial.							
6.3. Els recursos han ajudat a adquirir els tres nivells d'aprenentatge competencial.							
7. AVALUACIÓ							
7.1.1. Els criteris d'avaluació reflecteixen els objectius i continguts que s'havien programat.							
7.1.2. Els indicadors d'assoliment han ajudat per a filtrar el que ha aconseguit i on ha arribat l'alumnat.							

ASPECTES A AVALUAR	GRAU D'ADQUISICIÓ						PROPOSTES DE MILLORA
	0	1	2	3	4	5	
7.2.1. Els instruments d'avaluació han servit per a avaluar el que es pretenia.							
7.2.2. Els instruments d'avaluació són coherents amb els indicadors d'assoliment.							
7.2.3. Les proves d'avaluació han sigut adequades a l'edat de l'alumnat i als continguts avaluats.							
7.3. Els criteris de qualificació s'ajusten a les pautes establertes en Claustre.							
7.4. Les activitats de reforç han contribuït a solucionar les diferents dificultats d'aprenentatge.							
7.5. La programació contempla activitats d'ampliació, consolidació i repàs .							
8. MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITATS ESPECÍFIQUES DE SUPORT EDUCATIU							
8.1. Les Necessitats Educatives Especials s'han detectat promptament.							
8.2. S'ha donat resposta a les Necessitats Educatives Especials .							
8.3. Ha hagut coordinació amb l'equip d'Educació Especial.							
9. ELEMENTS TRANSVERSALS							
9.1. Els elements transversals estan especificats a la programació: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Coeducació ▪ Foment a la Lectura ▪ Ús responsable de les TIC ▪ Emprenedoria ▪ Educació Cívica i Constitucional 							

9.2. La programació recolza l'Educació en Valors i el Pla de Convivència .							
--	--	--	--	--	--	--	--